

VLIZ (vzw)
VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE
FLANDERS MARINE INSTITUTE
Oostende - Belgium

EINDRAPPORT

60357

Coördinatiepunt voor Geïntegreerd
Beheer van Kustgebieden

JUNI 2004

Provincie
West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

Eindrapport Coördinatiepunt Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden 2004

1. VOORAF

Alle documenten waarnaar in dit rapport verwezen wordt zijn op aanvraag te bekomen bij het Coördinatiepunt Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden (verder afgekort als Coördinatiepunt GBKG):
P/a VLIZ

Vismijn, pakhuizen 45-52

8400 Oostende

T: 059/34.21.47

F: 059/34.21.31

Kathy.belpaeme@west-vlaanderen.be

www.kustbeheer.be

Bij dit rapport werden vooral de documenten die de werking en activiteiten van het Coördinatiepunt GBKG aantonen, toegevoegd als bijlage.

2. INLEIDING

Voor de inleiding wordt verwezen naar de projectaanvraag binnen het Doelstelling-2 programma Kust. Hierin wordt onder meer informatie gegeven over:

- probleemstelling en projectomschrijving
- verantwoording van het project, m.a.w. op welke ontwikkelingen en behoeften wordt ingespeeld
- relatie met initiatieven uit het overheidsbeleid

Het project ging officieel van start op 1 oktober 2001 en loopt tot 30 september 2004.

Het Coördinatiepunt GBKG stelt twee mensen te werk:

- 1 coördinator (niveau-A)
- 1 medewerker (niveau-C) : deze medewerker staat in voor de algemene administratie, boekhouding, onderhoud van de website, praktische organisatie van activiteiten, invoeren van data.

3. TAKEN VAN HET COÖRDINATIEPUNT GBKG

De kerntaken van het Coördinatiepunt GBKG zijn:

- bevorderen van integratie van planning en beleid van de sectoren en beleidsniveaus
- bevorderen van samenwerking tussen beleidsniveaus en sectoren
- optreden als (internationaal) aanspreekpunt in de kustzone inzake geïntegreerd kustzonebeheer:
- opvolgen van internationale en Europese ontwikkelingen en projecten inzake geïntegreerd kustzonebeheer

De neventaken van het Coördinatiepunt GBKG zijn:

- verder uitwerken en opvolgen van de strategie en het GKZB-actieplan voor de Vlaamse kust (opgestart in het kader van TERRA-czm)
- bijhouden van de gegevens voor een set duurzaamheidsindicatoren voor de kustzone
- bijhouden inventaris van lopende en nieuwe projecten en initiatieven in de kustzone
- opvolgen van en laten uitvoeren van gerichte studies
- communiceren over duurzaam kustbeheer en bekendmaking van GBKG

4. BESPREKING VAN DE RESULTATEN PER TAAK VAN HET COÖRDINATIEPUNT GBKG

In onderstaand overzicht worden per taak de initiatieven opgesomd. In de rechterkolom wordt telkens het concrete resultaat aangehaald. Een meer gedetailleerde beschrijving van de activiteiten kan terug gevonden worden in de zesmaandelijke Voortgangsrapporten.

Taak 1: Bevorderen van "geïntegreerde" (of meer duurzame) planning en beleid van de sectoren en beleidsniveaus	
Situering initiatief	Resultaat
<p>Europees beleid: Aanbeveling van het Europees parlement en de Raad van 30 mei 2002 betreffende de uitvoering van een geïntegreerd beheer van kustgebieden in Europa (2002/413/EG, gepubliceerd 6.6.2002):</p> <p>Voor de opvolging van de implementatie van deze Aanbeveling werd door de Europese Commissie een expertengroep GBKG opgericht. De expertengroep kwam voor de eerste maal samen op 3 oktober 2002. De coördinator werd aangeduid als plaatsvervanger voor de vertegenwoordiger van AMINAL-afdeling Natuur (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap) in de expertengroep GBKG.</p> <p>De coördinator bereidt de teksten en rapporteringen voor de vergaderingen voor en legt ze ter goedkeuring voor aan AMINAL-afdeling Natuur.</p> <p>Voor België werd er in de expertengroep tevens een vertegenwoordiger aangeduid van de federale overheid. Ter voorbereiding van de Europese vergaderingen is er overleg en waar mogelijk en nodig afstemming voor de rapportering aan de Europese Commissie.</p> <p>De Europese Commissie richtte tevens twee werkgroepen: (1) een werkgroep "indicatoren" (Working Group on indicators); (2) een werkgroep "inventarisatie" (stocktaking working group). De Coördinator werd opgegeven als vertegenwoordiger in de laatst genoemde werkgroep.</p>	<p>Uitvoering van en rapportering over de EU Aanbeveling inzake GBKG. Alle activiteiten van het Coördinatiepunt passen in deze uitvoering. De terugkoppeling van de expertengroep en de werkgroep "inventarisatie" naar de partners van het Coördinatiepunt GBKG en de overleggroep gebeurt op de vergadering van de overleggroep.</p>
<p>Speelruimte aan de Kust:</p> <p>De duinen zijn bijzondere en waardevolle natuurgebieden. Naast hun functie voor het behoud van natuurwaarden aan de kust, is er ook uit talrijke andere hoeken veel interesse voor het gebruik van de duingebieden. Zo duikt geregeld de vraag naar speelduinen op, een oproep naar het creëren van een toegankelijk speelparadijs voor kinderen.</p> <p>Het voorzien van speelruimte vraagt een doordachte keuze, om zowel aan de wensen van de kinderen en jeugd te voldoen, maar om anderzijds ook de natuur niet te beschadigen of de draagkracht van de duingebieden te overschrijden. Visie, overleg en dialoog tussen de belanghebbenden is hiervoor nodig.</p> <p>Vanuit het Coördinatiepunt GBKG werd in september 2001 het initiatief genomen een ad hoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Oprichting Werkgroep Speelduinen. Coördinatiepunt GBKG is trekker en voorzitter. - Inventaris van alle jeugdverblijfscentra aan de kust - Bevraging bij de gemeenten én de jeugdverblijfscentra over het gebruik van de duinen als speelruimte. - Organisatie van drie Ronde Tafels met de Kustgemeenten, jeugdsector en milieusector (18 en 19 juni 2002) in de West-, Midden- en Oostkust. - Affiche over "spelen op strand en in de duinen" - Concrete projecten: in <u>De Panne</u> (speelruimte in Garzebekeveld en in de gemeentelijke duinen) en in <u>Blankenberge</u> (aanduiding van een speelruimte in het Zeebos en voorzien van speelruimte in de duinen ten

<p>werkgroep "Speelduinen" op te richten. Een eerste overlegvergadering omtrent dit thema ging door op 12 oktober 2001. Op het overleg worden vertegenwoordigers vanuit de verschillende sectoren op provinciaal en Vlaams niveau uitgenodigd, alsook enkele experts inzake natuurbehoud en jeugdwerking.</p>	<p>Westen van de havengeul). Naar aanleiding van dit initiatief kwam ook in <u>Middelkerke</u> de vraag naar een overleg over speelruimte in de duinen. Voor elk van deze concrete vragen of projecten werd een aparte ad hoc werkgroep opgestart. De samenstelling kan wijzigen naargelang de betrokken gemeente, maar telkens werd de volledige werkgroep "Speelduinen" uitgenodigd. - In samenwerking met de jeugdconsultant van de gemeente De Panne wordt een draaiboek bijgehouden over spelen in de duinen.</p>
<p>Strandreiniging: Voor de strandbezoeker doen de kustgemeenten hun uiterste best om een zo proper mogelijk strand aan te bieden. De reiniging gebeurt vooral machinaal en elke gemeente beschikt over z'n eigen reinigingsmachine. De machinale reiniging verstoort echter de natuurlijke structuur van het strand en neemt ook grotendeels het natuurlijk (organisch) materiaal weg. Het natuurlijk materiaal dat afgezet wordt op het strand heeft belangrijke functies, denk maar aan zaken zoals een voedselbron voor vogels en andere dieren, vestigingsplaats voor pioniersplanten, etc.</p> <p>Het coördinatiepunt startte met de kustgemeenten de dialoog op over mogelijkheden voor manuele reiniging op specifieke stukken strand.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opmaak van een informatiebrochure met informatie over het vloedmerk en de functies ervan, over de mogelijkheden van gedifferentieerd toepassen van strandreiniging, met weetjes en tips voor de kustgemeenten en de strandbezoeker. - Workshop (7 mei 2003) georganiseerd voor de technische diensten van de kustgemeenten. Bedoeling was om een open dialoog aan te gaan over welke reinigingstechniek voor hen haalbaar is, rekening houdend met de verschillende functies die een strand met z'n natuurlijke vloedlijn vervullen. - Bevraging (eind mei 2003) bij de kustgemeenten over de "hun" strandreiniging en de bereidheid om meerdere delen manueel te reinigen. De resultaten werden in een overzichtstabel gegoten en gecommuniceerd naar de gemeenten. - In de Grote Rede (informatieblad over Geïntegreerd Kustzonebeheer) een artikel waarin de resultaten van bovenstaande bevraging en gegevens uit Frankrijk en Nederland verwerkt werden. - In samenwerking met veel organisaties én met vrijwillige samenwerking van alle 10 kustgemeenten een manuele lenteschoonmaak (27 maart 2004) op het strand georganiseerd. De resultaten hiervan werden in een databank verwerkt en zullen gepresenteerd worden op een internationale conferentie in september 2004. - een volgende stap zal zijn om advies te formuleren naar de taakgroep over strandreiniging. Alle voorgaande stappen werden ondernomen om de rechtstreeks betrokkenen (= technische diensten van de kustgemeenten) maximaal mee te betrekken.
<p>Onthaalplan voor de midden- en oostkust: In 2000 werd een onthaalplan voor de Westkust opgemaakt (dit in het kader van het InterregIIC project SAIL). Het onthaalplan biedt een kader en betekent een stimulans voor heel wat realisaties m.b.t. "onthaal" aan de Westkust. Een onthaalplan voor de midden- en oostkust bestaat nog niet. Vanuit de provinciale werkgroep Kust werd de vraag gesteld of zo'n plan een stimulans zou</p>	<p>Inventaris van alle bestaande studies voor het betrokken gebied. De wenselijkheid van een onthaalplan voor de midden- en oostkust werd eveneens besproken op de overleggroep GBKG van 4 juli '03. De overleggroep was van mening dat er reeds voldoende studies bestaan, zodat de meerwaarde van een onthaalplan beperkt zou zijn. Het idee om een overkoepelde studie op te</p>

<p>kunnen bieden voor de stroomlijning én de effectieve implementatie van alle studies over de midden- en oostkust. Voor deze studieopdracht zouden subsidies van het doelstelling-2 programma Kust kunnen verkregen worden. Het Coördinatiepunt werd gevraagd om de voorbereiding en opvolging van het doelstelling-2 dossier te doen.</p>	<p>(laten) maken werd dan ook verlaten.</p>
<p>Havenbeleid: Opvolgen Strategisch plan voor de haven van Zeebrugge: In opdracht van de Vlaamse overheid (afdeling beleid van het departement Leefmilieu en Infrastructuur) maakt een consortium van studie bureaus (WES-Group Planning-CIBE) een strategisch plan op voor de haven van Zeebrugge. Voor de uitwerking van het plan werden verschillende werkgroepen opgericht, waaronder een <u>werkgroep leefbaarheid</u>. Binnen de provincie werd een interne werkgroep opgestart waarin nagegaan wordt hoe bepaalde acties die vermeld werden in het Strategisch plan uitgevoerd zouden kunnen worden. Zo werden onder andere enkele leefbaarheidsacties ingediend door MBZ in het doelstelling-2 programma.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Doorstroming van informatie uit de SAIL studie ("Inpasbaarheid van de haven van Zeebrugge in haar omgeving") naar het Strategisch plan Zeebrugge. - Intern provinciaal overleg i.v.m. concrete acties in en rond de Zeebrugge haven.
<p>Werkgroep "kust" binnen de provincie: Niet enkel een samenwerking met hogere en lagere bestuursniveaus is een aandachtspunt, ook binnen het eigen bestuur is het wenselijk op de hoogte te blijven van alle beleidsmaatregelen en initiatieven aan de kust. Eind 2001 werd de provinciale werkgroep Kust opgericht. Ze is één van de werkgroepen binnen de Gebiedsgerichte werking van de provincie. De werkgroep bespreekt de beleidsgebonden kustwerking van de provincie. Ze bestaat uit vertegenwoordigers van de provinciale diensten MIRONA (waaronder ook NME), Welzijn, Externe Relaties, Europese Programma's en Gebiedsgerichte werking, Economie, en Westtoer. De frequentie van vergaderen is driemaandelijks. Voorbeelden van besproken thema's zijn: PRUP Strand & Dijk, leefbaarheidsonderzoek Kust, Vogelopvang Centrum Oostende, NME-aanpak Kust, het Kustinformatiemoment (Provincie), de draagvlakstudie voor de Kust, ...</p>	<p>Afstemming van het provinciaal beleid en provinciale projecten aan de kust. Het Coördinatiepunt neemt het secretariaat van werkgroep Kust waar.</p>
<p>Team Kust binnen de provincie: De voorbereiding van concrete provinciale initiatieven aan de kust is geen taak voor de Werkgroep Kust. Deze taak wordt opgenomen door het provinciale team Kust. Het werd eind 2001 opgestart. Dit past in het kader van de gebiedsgerichte werking van de provincie. In het team zitten de collega's die als werkterrein de kust hebben. Het betreft vertegenwoordigers uit de provinciale diensten MIRONA (waaronder ook NME), Externe Relaties, Europese Programma's en Gebiedsgerichte werking, en Westtoer. De vergaderfrequentie is zeswekelijks.</p>	<p>Afstemming en coördinatie binnen de provincie. Het Coördinatiepunt zit het team Kust voor.</p>

<p>Beleid windmolens/North Sea Commission: Windenergie is een zeer belangrijk thema voor kustbeheer. Ook de andere landen rond de Noordzee proberen vorm te geven aan een beleid voor windmolens, zowel op zee als op land.</p>	<p>Het Coördinatiepunt stond in voor de organisatie van een internationale conferentie over windenergie van 7 tot 9 november 2002. Dit paste in het kader van het lidmaatschap van de Provincie West-Vlaanderen van de North Sea Commission (NSC).</p>
<p>Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan voor strand en dijk: De kust en vooral het strand, de duinen en de dijk, zijn dé toeristische trekpleister van West-Vlaanderen. De vraag naar nieuwe activiteiten en constructies op strand en dijk neemt nog jaarlijks toe. Tot op vandaag is er dikwijls onduidelijkheid over de bestemming van het strand. Op de gewestplannen staan de sommige strandzones "groen" ingekleurd (natuurgebied), maar dikwijls ook "wit" (geen bestemming). De vergunningverlenende overheid, maar ook uitbaters en eigenaars van de constructies waren reeds enkele jaren vragende partij voor een duidelijk kader, dat de onzekerheden wegneemt. De Planologische dienst van de provincie West-Vlaanderen startte in april 2002 met de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP) voor de stranden en dijken ter hoogte van de badplaatsen. Vertrekkende van een ruimtelijk beleidskader, met een duurzame kustontwikkeling als uitgangshouding, wordt een afweging gemaakt voor de verschillende toeristisch-recreatieve functies en de daarmee gepaard gaande constructies. Het toeristisch (economisch) aspect wordt daarbij afgewogen ten opzichte van de natuurlijke waarden (ecologisch). Tijdens de voorbereidingen werd overleg gepleegd met de verschillende belanghebbende partners (kustgemeenten, Vlaamse administraties, watersportclubs, natuurverenigingen, vissers, HORECA, enz...).</p>	<p>Het coördinatiepunt stond in voor de organisatie van de consultatie met gemeenten en sectoren.</p>
<p>Beheerscommissie Spuikom: de Spuikom kent een typisch "multisectoreel gebruik" (jeugdverenigingen, watersporters, duikers, oesterkweek, natuurbeleving). Het vormt een zeer interessante case voor geïntegreerd werken.</p>	<p>Door vertegenwoordiging in de beheerscommissie wordt geïntegreerd werken in de praktijk getoetst.</p>
<p>Oostends Krekengebied = natuurinrichtingsproject van de VLM. De coördinator is lid van het projectcomité (benoeming op 2/9/2003). Eigen aan natuurinrichtingsprojecten is dat ze rekening moeten houden met verschillende gebruikers in het gebied. Ook hier is geïntegreerd werken aan de orde.</p>	<p>Door vertegenwoordiging in het projectcomité wordt geïntegreerd werken in de praktijk getoetst.</p>

Taak 2: Bevorderen van samenwerking tussen beleidsniveaus en sectoren

Situering initiatief	Resultaat
<p>Interkabinettenstuurgroep: Onder meer als gevolg van de Europese Resolutie 94/C 135/02¹ werd in 1994 door de toenmalig Vlaams minister voor leefmilieu een interkabinettenstuurgroep (IKS) Geïntegreerd Kustzonebeheer opgericht. De groep heeft als doel om sector- en beleidsoverschrijdende thema's voor te leggen aan en te bespreken met alle bevoegde besturen en kabinetten. In de stuurgroep zoals samengesteld in 1994 zetelen vertegenwoordigers van de kabinetten van de federale minister van Leefmilieu, de Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting en de Vlaamse minister van Openbare werken en Ruimtelijke Ordening, alsook van de federale dienst Beheerseenheid Mathematisch Model Noordzee (BMM), het Instituut voor Natuurbehoud, de Administratie Waterwegen en Zeewezen, (afdeling Waterwegen Kust), de afdeling ROHM West-Vlaanderen, AMINAL-afdeling Natuur, de niet-gouvernementele organisaties WWF en Natuurpunt vzw en het provinciebestuur van West-Vlaanderen. De stuurgroep kwam voor de eerste maal samen op 3 oktober 1994. Een zekere officialisering kwam er door een mededeling aan de Vlaamse Regering van 22 februari 1995. De laatste vergadering was op 13 september 2000.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Een hernieuwde dynamiek teweegbrengen werd als één van de taken meegegeven aan het Coördinatiepunt. De coördinator deed in januari 2002 een rondvraag bij alle betrokken kabinetten (Vlaams en federaal) en rapporteerde hierover aan de Vlaams minister voor Leefmilieu. Resultaat: Verslaggeving over de rondvraag bij de bij de kust betrokken Vlaamse kabinetten en het federaal kabinet voor leefmilieu. - Het coördinatiepunt trof voorbereidingen voor een nieuwe vergadering van de IKS en nam ter voorbereiding hiervan verschillende maal contact op met het kabinet van de Vlaams minister voor Leefmilieu. Momenteel werd nog steeds geen nieuwe datum voor een IKS vastgelegd door het bevoegde kabinet.
<p>Taakgroep Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden: De taakgroep GBKG werd opgericht in 1994. Ze staat in voor de voorbereiding van de interkabinettenstuurgroep Geïntegreerd Kustzonebeheer (zie lager) en voor praktische opvolging van werken en projecten in de kustzone. De taakgroep komt vier maal per jaar samen en wordt voorgezeten door AMINAL-afdeling Natuur. Sinds april 2003 neemt de federale overheid geen deel meer aan de Taakgroep GBKG (zie ook bespreking onder 5.3.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Coördinatie tussen verschillende administraties van de Vlaamse gemeenschap en de provincie. - Het Coördinatiepunt staat in voor het secretariaat van de taakgroep.
<p>De overleggroep Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden: De overleggroep staat in voor de sturing en opvolging van de werking van het coördinatiepunt. Deze groep bestaat uit ambtelijke vertegenwoordigers uit verschillende departementen en drie beleidsniveaus (gemeenten, provincie, Vlaams). De overleggroep komt twee maal per jaar samen en wordt afwisselend voorgezeten door AMINAL-afdeling Natuur en AWZ-Afdeling Waterwegen Kust. Op de vergadering wordt gerapporteerd over de voorbije activiteiten en wordt de toekomstplanning van het Coördinatiepunt vastgelegd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Coördinatie tussen verschillende administraties van de Vlaamse gemeenschap, drie vertegenwoordigers van de kustgemeenten en de provincie. - Opvolging van de werking van het Coördinatiepunt. - Het Coördinatiepunt staat in voor het secretariaat van de overleggroep.

¹ Resolutie 94/C 135/02 van de Raad van de Europese Unie van 6 mei 1994 betreffende een communautaire strategie voor Geïntegreerd beheer van de kustzones.

<p>Bestuurlijke en juridische verankering voor GBKG: Op vandaag is er geen juridisch en bestuurlijk kader voor Geïntegreerd Kustzonebeheer. Het wordt opgenomen door verschillende administraties (o.a. AMINAL-afdeling Natuur, AWZ-afdeling Waterwegen Kust) maar er zijn geen bestuurlijke afspraken over een daadwerkelijk GEÏNTEGREERD beleid voor de Kust. In opdracht van AWZ-WWK werd een studie uitgeschreven voor het uitwerken van een optimaal scenario voor de bestuurlijke en juridische verankering van GBKG. De studie werd volledig gefinancierd door AWZ.</p>	<p>- Rapport "Voorstel van bestuurlijke en juridische verankering voor een geïntegreerd beleid van de Belgische kustzone, Maritiem Instituut, Universiteit Gent, november 2002." Het coördinatiepunt was verantwoordelijk voor de opvolging van de studie. - Het Maritiem Instituut legde het eindrapport voor op de vergadering van de overleggroep GBKG van 27/11/02. Eindconclusies van de overleggroep van 27/11/02 en reacties van de leden werden integraal toegevoegd aan het rapport. - BMM reageerde niet schriftelijk op het rapport. Aangezien BMM verontschuldigd was voor de overleggroep van 27/11, werd een afzonderlijke vergadering georganiseerd met BMM. Hierop gaf BMM aan dat men het nut niet inzag van een aparte samenwerkingsovereenkomst inzake GBKG.</p>
<p>Stuurgroep Noordzee en Oceanen: De stuurgroep Noordzee en Oceanen werd opgericht met als doel een overleg te organiseren met federale en regionale instanties voor het voorbereiden en uitvoeren van acties die kaderen in het internationaal beleid tot bescherming van het marien milieu. De stuurgroep bereidt de standpunten die België inneemt op internationale vergaderingen die handelen over het beleid m.b.t. het marien milieu voor. De stuurgroep coördineert tevens de uitvoering van deze internationale verdragen en werkt daaraan mee. Ook de Aanbeveling inzake GBKG wordt door de Stuurgroep Noordzee en Oceanen behandeld.</p>	<p>Overleg met de federale en gewestelijke bestuursniveaus inzake GBKG via de Stuurgroep Noordzee en Oceanen. De coördinator wordt uitgenodigd om deel te nemen aan deze vergadering, als plaatsvervanger van Jean-Louis Herrier van de afdeling Natuur.</p>

Taak 3: (internationaal) Aanspreekpunt in de kustzone inzake geïntegreerd kustzonebeheer	
Situering initiatief	Resultaat
<p>Aanspreekpunt voor de Europese Commissie, als plaatsvervanger voor AMINAL-afdeling Natuur: Vertegenwoordiging in de expertengroep ICZM van de Europese Commissie en de werkgroep "stocktaking". Zie ook hoger taak 1. Het Coördinatiepunt wordt door de Europese Commissie ook naar derden doorgegeven als contactpersoon voor GBKG.</p>	<p>Behandeling van vragen vanuit binnen- en buitenland over kustbeheer. Zie ook Taak 1.</p>
<p>KIMO - Internationale milieu- en veiligheidsorganisatie: Op uitnodiging van de gemeente Knokke-Heist bracht de Nederlandse vertegenwoordiger van KIMO een bezoek aan het coördinatiepunt. KIMO is een veiligheids- en milieuorganisatie voor lokale overheden langs de Noordzee. In België zijn Brugge en Knokke-Heist reeds lid van KIMO. Knokke-Heist stelde de vraag of het Coördinatiepunt in eerste instantie medewerking wou verlenen aan de organisatie van een inspraakmoment "uw mening over kust en zeemilieu", op 9 oktober 2003. Ook werd</p>	<p>Organisatie van het inspraakmoment "uw mening over kust en zeemilieu" op 9 oktober 2004.</p>

<p>overwogen om het coördinatiepunt te laten optreden als centraal contactpunt voor KIMO in naam van de Belgische kustgemeenten. Wat deze laatste taak betreft liet de overleggroep duidelijk verstaan dat het eerste lijnscontact toch via de gemeenten zou moeten verlopen. Wel zou het Coördinatiepunt ad hoc kunnen meewerken aan initiatieven van KIMO.</p>	
<p>Stichting Prins Laurent: Op voordracht van de gouverneur van West-Vlaanderen werd het Coördinatiepunt betrokken bij de organisatie van een werkbezoek van ZKH Prins Laurent aan het Coördinatiepunt, en dit in aanwezigheid van de Vlaamse en federale minister bevoegd voor leefmilieu. Het coördinatiepunt werd gevraagd de gouverneur inhoudelijk bij te staan. Tijdens het bezoek kwamen onder andere de voornaamste problemen waarmee het kustecosysteem te kampen heeft uitgebreid aan bod. De stichting Prins Laurent wenste met dit bezoek een stimulans te geven voor de erkenning van mariene beschermd gebieden en de instelling van een integraal kustreservaat.</p>	<p>Mede-organisatie bezoek van ZKH Prins Laurent en de ministers Dua en Tavernier aan het VLIZ; onderwerp: mariene beschermd gebieden.</p>
<p>Aanspreekpunt inzake kustzonebeheer: Het Coördinatiepunt heeft de taak op te treden als aanspreekpunt voor vragen met betrekking tot kustbeleid. Een overzicht van de aard van de meer tijdovende vragen en verzoeken wordt sinds januari 2003 nauwgezet bijgehouden.</p>	<p>Behandeling van</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaarlijks zo'n 600 korte informatievragen m.b.t. de kust. Bepaalde verzoeken of vragen kunnen zelf beantwoord worden, voor andere zaken wordt doorverwezen naar partners van het kustnetwerk. - Jaarlijks zo'n 40 vragen in relatie tot GBKG die substantieel inhoudelijk werk vragen (begeleiden excursie i.v.m. kustbeheer, voordrachten op studiedagen of voor verenigingen, meewerken aan internationale evaluaties, etc.)

Taak 4: Opvolgen van internationale en Europese ontwikkelingen en projecten inzake geïntegreerd kustzonebeheer

Situering initiatief	Resultaat
<p>Europees beleid: Aanbeveling van het Europees parlement en de Raad van 30 mei 2002 betreffende de uitvoering van een geïntegreerd beheer van kustgebieden in Europa (2002/413/EG, gepubliceerd 6.6.2002).</p>	<p>Zie ook taak 1. Opvolging van de ontwikkelingen op Europees vlak.</p>
<p>Europese Projecten allerhande, in relatie tot kustzonebeheer. Bij het opzetten van nieuwe projecten in de Noordzeeregio gaan de Noordzeelanden meestal ook op zoek naar een partner in België, dikwijls is men heel specifiek op zoek naar bestuurlijke partners (lokale besturen). Het coördinatiepunt wordt dan ook voor meerdere projecten aangesproken. Probleem is dat de projectindieners meestal op zoek zijn naar "volwaardige" partners. Dit betekent dat er ook cofinanciering moet voorzien worden en dat een engagement heel wat administratie met zich meebrengt.</p>	<p>Inhoudelijke ondersteuning van het SAIL II project (zie ook verder). Opvolging overige projecten in relatie tot GBKG (in de mate van het mogelijke).</p>

<p>Interreg IIIB project SAILII: de projectpartners van het SAIL-project dienden een vervolgpriject in bij het Interreg III programma Noord-West Europa. Het SAIL-project werd goedgekeurd in november 2002. Ook in het kader van het SAIL-project is het Coördinatiepunt verantwoordelijk voor de organisatie van de "ICZM organisations network meetings". Deze vergaderingen worden twee maal per jaar georganiseerd, en behandelen telkens een ander thema. Voorbeelden van thema's zijn: management structuren, evaluatie en proces van geïntegreerd werken, duurzaamheidsindicatoren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organisatie ICZM organisations network meetings (i.k.v. SAIL II). - Vertegenwoordiging in de SAIL management groep voor de provincie West-Vlaanderen.
<p>Rijn Schelde Delta Kust: Binnen het Rijn-Schelde Delta (RSD) samenwerkingsverband -waaraan de provincie West-Vlaanderen deelneemt- werd een aparte werkgroep "RSD Kust" opgericht. Doel hiervan is een structurele samenwerking op te zetten tussen de provincies Zuid-Holland, Zeeland en West-Vlaanderen inzake Kustzonebeheer. Het coördinatiepunt is lid van de RSD kust werkgroep, en doet de inhoudelijke input voor de provincie West-Vlaanderen. De werkgroep komt 3 maal per jaar samen, verder is er een jaarlijkse excursie en een jaarlijkse kustconferentie/workshop. Voorbij thema's van de workshops waren: kusttoerisme en Kustmobiliteit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gestructureerd overleg over kustbeheer met de provincies Zeeland en Zuid-Holland. - Begeleiding kustexcursie op 5 september 2003. - Mede-organisatie grensoverschrijdende workshops.
<p>EUCC-De Kustvereniging: EUCC-De Kustvereniging is een Europese organisatie ter bevordering van verantwoord kustbeheer, met leden en lidorganisaties in 40 verschillende landen, waaronder ook België. Ze is in 1989 opgericht door wetenschappers, natuurbeschermers, terreinbeheerders en beleidsambtenaren. Het werkgebied omvat Europa en omliggende regio's zoals de Middellandse Zee, Zwarte Zee en Kaspische Zee. De coördinator van het Coördinatiepunt werd in 2002 door de Belgische EUCC-leden verkozen tot Raadslid voor België. Dit betekent concreet dat zij de Internationale vergaderingen van de Raad bijwoont (één per jaar), deelneemt aan de activiteiten van de EUCC voor zoverre deze relevant zijn, de ontwikkelingen in beleid van de EUCC-De Kustvereniging opvolgt en desgewenst ledenvergaderingen kan organiseren voor België alleen, of in samenwerking met andere landen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Betrokkenheid in internationaal netwerk van de EUCC. - Optreden als Raadslid voor België. - Deelname aan Littoral 2002 in Porto, Portugal (23 - 26 september 2002) en de daaraan gekoppelde vergadering van de EUCC Raad. - Mede-organisatie ledenvergadering België-Nederland in januari 2003. Op deze vergadering werd de werking van het coördinatiepunt gepresenteerd. - Deelname aan het organiserend comité voor de Conferentie Littoral 2004 van 20 tot 22 september in Schotland (communicatie verloopt voorlopig enkel via e-mail). - Deelname aan conferentie Littoral 2004. Abstract met als thema "Beach cleaning in Belgium". Bedoeling is om de resultaten van de lente-opkuis op 27 maart 2004 te presenteren in Aberdeen. - In het najaar 2004 wordt een tweede ledenvergadering België-Nederland gepland.

Taak 5: Verder uitwerken en opvolgen van de strategie en het GKZB-actieplan voor de Vlaamse kust	
Situering initiatief	Resultaat
<p>Actieplan voor de Kustzone: binnen het TERRA-Coastal Zone Management project (januari 1998 - december 2000) werd een actieplan voor GBKG voor de Vlaamse kust opgesteld. Voor alle geïdentificeerde doelstellingen werden acties opgesomd, per actie werd een initiatiefnemer geïdentificeerd, de realisatietermijn en werd de</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vooraleer de databank verder kan uitgewerkt worden is een goedkeuring van het actieplan nodig van de Interkabinettenstuurgroep. Aangezien deze IKS niet meer samengekomen is gedurende de looptijd van het project, werd niet verder gewerkt aan het actieplan. - In september 2001 werd door het

<p>relatie gelegd naar een studierapport en/of voorbeeldproject.</p> <p>Het behoorde tot de taken van het Coördinatiepunt om een databank (Access) op te stellen voor het opvolgen van deze acties. De databank werd reeds in 2001 afgewerkt.</p>	<p>Coördinatiepunt een stappenplan voorgesteld om te komen tot een langetermijnvisie voor kustzonebeheer. De voorgestelde methodiek zou goedkeuring moeten kunnen krijgen op een interkabinettenstuurgroep. Wegens uitblijven van de vergadering van de IKS is deze goedkeuring er nooit gekomen.</p>
---	--

Taak 6: Ontwerpen duurzaamheidsbarometer voor de Kust en bijhouden van de gegevens voor een set duurzaamheidsindicatoren voor de kustzone	
Situering initiatief	Resultaat
<p>Duurzaamheidsbarometer voor de kust:</p> <p>In het voortraject werkte het Centrum voor Duurzame Ontwikkeling (CDO, Universiteit Gent) tussen maart en augustus 2001 aan een voorzet van wat duurzame ontwikkeling voor de kust zou kunnen inhouden (visie) en welke indicatoren nuttig en bruikbaar kunnen zijn om na te gaan of het gebied ook in de gewenste richting evolueert. Hierbij werd intensief overlegd met tientallen ambtenaren uit provinciale en Vlaamse administraties.</p> <p>Voor een duurzame ontwikkeling van de kust worden door het CDO zes prioriteiten naar voren geschoven die als gelijkwaardig beschouwd worden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kwaliteitsverbetering van de woon- en leefomgeving, 2. behoud en versterking van sociaal-cultureel kapitaal 3. verbetering van het milieu en de natuur 4. versterking van het economisch weefsel 5. ondersteuning van toerisme en recreatie 6. doorvoering van een bestuurlijke vernieuwing. <p>Als vervolg op dit voortraject kreeg ECOLAS in 2002 als opdracht</p> <ul style="list-style-type: none"> - het uitwerken van een aangepaste selectielijst gestoeld op maatschappelijke toetsing. Hiertoe werden drie workshops georganiseerd: op 7 juni 2002, 22 januari 2003 en 20 februari 2004. - het uitwerken van een uitgebreide fiche van elk van de finaal geselecteerde indicatoren - het scheppen van een kader voor het opstellen van een databank voor de indicatoren - het verzamelen van de gegevens voor de geselecteerde indicatoren 	<ul style="list-style-type: none"> - Rapport "Voorstel voor een duurzaamheidsbarometer voor de Kust", ECOLAS Persbericht + Persartikels voorstelling duurzaamheidsbarometer Kust. - Selectie en uitwerking van 20 indicatoren. - In samenwerking met het VLIZ opmaak van een website en databank voor de duurzaamheidsbarometer. (www.kustbeheer.be/indicatoren). - Studiedag op 20 februari 2004 voor de voorstelling van de website
<p>Bijhouden van gegevens en updaten van de duurzaamheidsbarometer voor de Kust</p>	<p>Het actueel houden, aanvullen, verbeteren van de fiches en het opvragen van nieuwe gegevens voor de duurzaamheidsbarometer is een blijvende opdracht voor het Coördinatiepunt. Er zal naar gestreefd worden om voor elke indicator jaarlijks nieuwe gegevens aan te vullen (waar mogelijk).</p>

Taak 7: Databanken en Bijhouden inventaris van lopende en nieuwe projecten en initiatieven in de kustzone	
Situering initiatief	Resultaat
I.s.m. het VLIZ worden de projecten en initiatieven in de kustzone bijgehouden in een databank (IMIS, Integrated Mariene Information System). Verantwoordelijke voor IMIS binnen het VLIZ is Edward Vandenberghe.	- Opstellen databank voor de duurzaamheidsbarometer Kust (samenwerking VLIZ). - Opstellen fotodatabank .

Taak 8: Opvolgen en laten uitvoeren van gerichte studies	
Situering initiatief	Resultaat
Studie naar duurzaamheidsindicatoren voor de kust-2 ^{de} fase. Opdrachtgever: provincie West-Vlaanderen (binnen het project Coördinatiepunt GBKG). Opdrachthouder: Ecolas. Rol van het Coördinatiepunt GBKG: uitbesteden en opvolging. Organisatie van workshops en conferentie.	Rapport "Voorstel voor een duurzaamheidsbarometer voor de Kust"
Kustatlas : op de overleggroep GBKG van 21 november 2004 werd beslist om een atlas van de Belgische kust te laten opmaken. Het coördinatiepunt is verantwoordelijk voor de opmaak van het bestek, de beoordeling van de offertes, het aanbesteden en opvolgen van de opdracht.	Kustatlas (af eind augustus 2004).
Lid van het gebruikerscomité voor het project BALANS (Balancing impacts of human activities in the North Sea, DWTC) en GAUFRE .	Input vanuit perspectief GBKG bij BALANS en GAUFRE.
Opvolging studieopdracht " Een beheersplan voor de Spuikom ". Opdrachtgever: Afdeling Waterwegen Kust, administratie Waterwegen en Zeewezen, Ministerie voor de Vlaamse Gemeenschap. Opdrachthouder: Groep Planning.	Input bij studieopdracht via de stuurgroep spuikom.
Opvolging studieopdracht " perceptie van de kustbewoners inzake duurzame ontwikkeling ". Opdrachtgever: provincie West-Vlaanderen. Opdrachthouder: HIVA.	- Opvolging en organisatie van overlegvergaderingen. - Organisatie van studiedag voor de bekendmaking van de resultaten.
Opvolging stuurgroepvergaderingen van diverse gebiedsvisies en inrichtingsplannen duinen: o.a. Gebiedsvisie Oostende-Westende, Gebiedsvisie De Haan-Wenduine.	Overleg en afstemming binnen diverse studieopdrachten.

Taak 9: Communicatie en bekendmaking van GBKG	
Situering initiatief	Resultaat
Actieve betrokkenheid bij "Een zee van ruimte" (doelstelling-2 project): project met als doelstelling het secundair onderwijs te informeren over GBKG en de gebruikers van de zee. Rol van het Coördinatiepunt: actieve (en intensieve) bijdrage bij de ontwikkeling van het spel, organisatie van informatiemomenten over GNKG in het voorjaar (2003: Informatieve sessies, 2004: Zeeforum).	Gezelschapsspel Zeenario
Informatieve sessies "de kust en haar gebruikers" en "Het Zeeforum" voor het secundair onderwijs (in samenwerking met HORIZON educatief).	Informatieve sessies 2003 en Zeeforum 2004

De Grote Rede: de coördinator GBKG is lid van de redactie van De Grote Rede (tijdschrift voor brede publiek, wordt uitgegeven door het VLIZ). Bijdrage van het Coördinatiepunt: eventueel zelf schrijven artikels en korte berichten. Revisor voor artikels door externen. De werkverdeling wordt besproken op de redactievergadering.	Bijdrage aan De Grote Rede
Website: Lancering van de website www.kustbeheer.be eind december 2002. Bekendmaking via nieuwjaarswensen, via VLIZINE (elektronische nieuwsbrief van het VLIZ), de elektronische nieuwsbrief van de EUCC-The Coastal Union en de Gazet (elektronische nieuwsbrief provincie). De website wordt minstens maandelijks geactualiseerd. Tessa Ruyschaert treedt op als webmaster.	www.kustbeheer.be
Communicatiecampagne "De Kust, kwestie van evenwicht": Op 4/11/2003 werd de brochure aan de pers voorgesteld. De brochure werd tevens via alle kustgemeenten en hotels verspreid.	- affiche, postkaartenreeks, reeks artikels in de zondagskrant, wedstrijd in de Vakantiezoektocht, info stand, brochure. - persconferentie
Voordrachten en presentaties: bijvoorbeeld op de internationale conferentie NME (sept. 2002) en de EUCC ledendag (januari 2003); jaarlijkse excursie voor het IHE (Delft, Nederland). Posterpresentatie onder meer op de internationale conferentie Littoral 2002, de visserij- en havenfeesten te Oostende, het kustinformatiemoment van de provincie West-Vlaanderen, jaarlijks op de VLIZ Jongerencontactdag, KIMO conferentie. Lokale voordrachten rond kustbeheer: de Jonge Kamer van Veurne, Solvay management team.	Verschillende vormen van communicatie en informatieverbreiding.

5. BESPREKING EN EVALUATIE

5.1 Resultaatsindicatoren

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven aan de hand van de indicatoren zoals voorgesteld in de oorspronkelijke projectaanvraag.

BESCHRIJVING INDICATOR	BEHAALDE RESULTAAT
IMPACTINDICATOREN	
Bewustzijnsniveau van duurzaamheidsaspecten van de plaatselijke bevolking, bestuurders en de economische actoren in de kustzone	Toename van het bewustzijn: deze indicator zal gemeten worden aan de hand van de duurzaamheidsenquête. Vergelijkende meting naar bewustzijn omtrent aspecten van duurzame ontwikkeling (2002 – 2008). De nulmeting werd in september 2003 afgewerkt. Voorstelling aan de pers op 2/3/2004. De eindmeting zal uitgevoerd worden in 2008.
Diverse facetten van de nog te ontwikkelen duurzaamheidsbarometer	20 geselecteerde indicatoren werden sinds 12/2/2004 op de website van het coördinatiepunt geplaatst (www.kustbeheer.be).
RESULTAATINDICATOREN	
Bewustzijnsniveau van duurzaamheidsaspecten van de plaatselijke bevolking, bestuurders en de economische actoren in de kustzone	Toename van het bewustzijn: deze indicator zal gemeten worden aan de hand van de duurzaamheidsenquête. Vergelijkende meting naar bewustzijn omtrent aspecten van duurzame ontwikkeling (2002 – 2008). De eindmeting zal uitgevoerd worden in 2008.
Set van allerhande gegevens omtrent de kustzone	<u>Duurzaamheidsbarometer voor de Kust:</u> De gegevens voor 19 indicatoren staan sinds 12/2/2004 op de website de www.kustbeheer.be

OUTPUTINDICATOREN	
Deelname aan internationale netwerken	Vooropgestelde RESULTAAT (2) werd bereikt. Kwantitatief Resultaat: 4. Het coördinatiepunt neemt deel aan volgende 4 netwerken: EUCC-DE Kustvereniging, Rijn Schelde Delta Kust, SAILII, de expertengroep ICZM van de Europese Commissie.
Aantal opgezette communicatie- en sensibilisatie-acties met betrekking tot duurzaam kustzonebeheer voor kustbewoners, recreanten, toeristen, overheden,... (resultaat: verhogen van het bewustzijn mbt GKZB)	Vooropgesteld Resultaat (10) werd bereikt. Kwantitatief Resultaat: 26 Voor een beschrijving van de acties: zie Voortgangsrapporten.
Aantal adviezen over beleid in de kustzone	1) vooropgesteld Resultaat (5) werd bereikt 2) Kwantitatief Resultaat: Totaal aantal gegeven (informele) adviezen: 8
Bestuurlijke verankering voor GKZB	VOOROPGESTELD RESULTAAT (1) WERD NOG NIET BEREIKT.
Aantal contactpunten voor alle materies inzake kustzonebeheer	VOOROPGESTELD RESULTAAT (1) WERD BEREIKT 1 contactpunt voor kustzonebeheer werd opgericht sinds de start van het coördinatiepunt.

Bespreking van de kwantitatieve resultaten:

Voor alle indicatoren, met uitzondering van "Bestuurlijke verankering voor GBKG", werd het vooropgestelde resultaat bereikt. Meestal was het behaalde resultaat beter dan voorzien. Dit is vooral het geval bij het aantal communicatie- en sensibilisatieacties met betrekking tot duurzaam kustbeheer.

Voor één indicator zal het vooropgestelde resultaat niet worden bereikt. Over de bestuurlijke verankering voor Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden kon nog geen consensus bereikt worden. Een analyse van de verschillende opties voor bestuurlijke en juridische verankering van GBKG werd gemaakt door het Maritiem Instituut (Universiteit Gent). De opdracht "Bestuurlijke en juridische verankering van geïntegreerd beleid voor de kustzone" werd afgewerkt eind 2002. De studie bevat niet enkel een beschrijving van de mogelijkheden, maar aan de hand van diepte- interviews met bevoorrechte getuigen werd ook de haalbaarheid van de opties getoetst.

De optie "samenwerkingsakkoord" (en dus niet bevoegdheidsverandering) kwam als meest wenselijke en haalbare mogelijkheid naar voor. Uit de interviews blijkt reeds een grote eensgezindheid voor de oprichting van een permanent secretariaat voor GBKG.

In het rapport wordt een uitgewerkt ontwerp van samenwerkingsakkoord gegeven.

Het eindrapport werd besproken op de vergadering van de overleggroep van 27 november 2002. Het verslag van deze vergadering, alsook de binnengekomen standpunten van de leden van de overleggroep werden integraal aan het eindrapport toegevoegd. De overleggroep ging akkoord dat het aan de individuele leden van de overleggroep overgelaten wordt om het eindrapport voor te leggen binnen de eigen administratie of aan het betrokken kabinet.

De verzending van het eindrapport door de opdrachtgever (Afdeling Waterwegen Kust – AWZ) gebeurde pas begin december 2003. De volgende overleggroep vindt plaats op 3 juni 2004. Ook de Interkabinettenstuurgroep GBKG die kan gezien worden als een ideale forum om een samenwerkingsovereenkomst te bespreken bood geen oplossing, aangezien ze niet meer is samengekomen na 13 september 2000.

Herhaaldelijke pogingen van het Coördinatiepunt GBKG om met het bevoegde kabinet van de Vlaams minister voor Leefmilieu en Landbouw een nieuwe datum voor een IKS vast te leggen, kenden geen gevolg.

Er zijn wel duidelijk positieve evoluties te melden:

- de Afdeling Waterwegen Kust (AWZ-Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap) treedt toe als betalende partner tot het Coördinatiepunt GBKG.
- sinds de nieuwe federale legislatuur (2003) werden onmiddellijk contacten gelegd met het kabinet van minister Van de Lanotte die Noordzeezaken behartigt. De federale overheid bekijkt de mogelijkheden voor een samenwerkingsakkoord.

Conclusie: de voorbereidende stappen voor het afsluiten van een samenwerkingsakkoord inzake GBKG werden gezet. Dit zou moeten leiden tot een bestuurlijke verankering van Geïntegreerd Kustzonebeheer. Vooraleer een consensus bereikt kan worden is echter verder overleg en coördinatie noodzakelijk.

5.2 Tijdsbesteding per taak

In onderstaande tabel wordt een schatting gegeven van de tijdsinvestering van het Coördinatiepunt per taak.

Taakbeschrijving	Tijdsinvestering
Bevorderen van "geïntegreerde" (of meer duurzame) planning en beleid van de sectoren en beleidsniveaus (25 % tijdsbesteding)	25%
Bevorderen van samenwerking tussen beleidsniveaus en sectoren	10%
(internationaal) Aanspreekpunt in de kustzone inzake geïntegreerd kustzonebeheer	10%
Opvolgen van internationale en Europese ontwikkelingen en projecten inzake geïntegreerd kustzonebeheer	10%
Verder uitwerken en opvolgen van de strategie en het GKZB-actieplan voor de Vlaamse kust	0%
Ontwerpen duurzaamheidsbarometer voor de Kust en bijhouden van de gegevens voor een set duurzaamheidsindicatoren voor de kustzone	25%
Opvolgen en laten uitvoeren van gerichte studies	10%
Communicatie en bekendmaking van GBKG	10%

Conclusie: het Coördinatiepunt besteedt het meest tijd aan het bevorderen van "geïntegreerde" planning en beleid van de sectoren en aan de duurzaamheidsbarometer. Belangrijk om hier te vermelden is dat in deze eerst vermelde taak ook de lokale acties (bv. rond speelruimte aan de kust en strandbeheer) vervat zitten.

Wat de andere taken betreft is er een min of meer gelijkmatige spreiding.

5.3 Aanbevelingen

Conform de dienstenopdracht met afdeling Natuur worden hieronder aanbevelingen geformuleerd die betrekking hebben op de werking en conceptualisering van het Coördinatiepunt GBKG.

AANBEVELING : Vastleggen van een kader voor de van prioriteiten van het Coördinatiepunt

Naargelang de bekendheid van het Coördinatiepunt GBKG toeneemt komen er meer vragen naar ondersteuning, acties of samenwerking binnen. Momenteel is er geen echt kader waarbinnen de vragen kunnen getoetst worden aan prioriteiten en criteria. Zo'n kader zou wenselijk zijn. In de eerste plaats moeten de partners (huidige en toekomstige) duidelijk kunnen aangeven wat het Coördinatiepunt voor hen betekent en waar de meerwaarde ligt (gezien in het perspectief van duurzaam kustbeheer). Dit kader kan ter goedkeuring aan de overleggroep voorgelegd worden.

De partners gaan akkoord met de huidige omschrijving van de taken van het Coördinatiepunt. De invulling ervan moet echter concreter gemaakt en de prioriteiten aangegeven worden. Het moet duidelijk zijn wat wel en niet kan verwacht worden, en dit zowel voor de partners als voor de "klanten".

Een belangrijke meerwaarde voor het Coördinatiepunt ligt in

- Aanspreekpunt inzake GBKG, zowel voor binnen- als buitenland.
- Implementatie van de EU aanbeveling inzake GBKG
- Realiseren van concrete acties in het kader van GBKG (draagvlak)
- Communicatie en sensibilisatie rond GBKG
- Duurzaamheidsbarometer voor de Kust

AANBEVELING: Oprichten van een dagelijks bestuur voor het Coördinatiepunt GBKG

Voor een goede regelmatige opvolging van de werking van het Coördinatiepunt kan het nuttig zijn een Dagelijks Bestuur op te richten, samengesteld uit één vertegenwoordiger per partner. Zeker als het aantal partners uitbreid, kan het aangewezen zijn naast de overleggroep (die slechts 2 maal per jaar samenkomt) een apart overleg met alle partners te organiseren.

AANBEVELING : Grotere inspanning voor de Duurzaamheidsbarometer voor de Kust

De duurzaamheidsbarometer voor de kust werd voorgesteld op 20 februari 2004. Het opmaken van de fiches en het verzamelen van een deel van de data gebeurde door een extern studiebureau. Het Coördinatiepunt -en in belangrijke mate VLIZ als partner- stonden in voor de aanmaak van de website en de databank.

Het uitvoeren van kwaliteitscontrole van de gegevens, opvragen van de gegevens, continue actualiseren van de databank en de indicatorfiches vergt meer tijd dan aanvankelijk ingeschat. Daarbij komt nog eens de vraag voor deelname aan internationale netwerken en projecten (SAIL, EU Werkgroep Indicatoren, project DEDUCE), voor het multipliceren van de voorbeeldrol die België kan spelen bij de Duurzaamheidsbarometer voor de Kust.

Verder moet ook de vraag gesteld worden hoe men verder wil met de barometer in de toekomst. Om het een effectief beleidsondersteunend instrument te laten zijn, is een actieve communicatie naar o.a. beleidsverantwoordelijken en het middenveld, en een uitbreiding of bijsturing van de barometer noodzakelijk. Anders dreigt de barometer een eerder informatief (en weinig geraadpleegd?) instrument te worden.

Al deze taken (kwaliteitscontrole, actualisering, internationale participatie, doorlopende communicatie, bijsturing en uitbreiding) kwalitatief uitvoeren kan onmogelijk gerealiseerd worden binnen de huidige bezetting van het Coördinatiepunt.

Binnen de huidige structuur kan het Coördinatiepunt zich niet verder engageren dan het opvragen van de gegevens van de reeds uitgewerkte indicatoren.

Indien men de kustbarometer volwaardig wil uitbouwen en een voortrekkersrol wil opnemen bij de ontwikkelingen op Europees niveau, dan is hiervoor een extra voltijds wetenschappelijk medewerker nodig.

AANBEVELING : Duidelijkheid omtrent de interkabinettenstuurgroep GBKG

Het uitblijven van een vergadering van de Interkabinettenstuurgroep GBKG heeft enkele beperkingen met zich meegebracht. Zo heeft het Coördinatiepunt Taak 5 (Verder uitwerken en opvolgen van de strategie en het GKZB-actieplan voor de Vlaamse kust) niet kunnen aanvatten omdat er geen bekrachtiging was op de IKS zoals afgesproken. Maar nog fundamenteler in de taakstelling van het Coördinatiepunt GBKG is dat het concreet uitgewerkte voorstel voor een Samenwerkingsovereenkomst inzake GBKG niet kon voorgelegd worden. Dit had de aanzet kunnen geven naar een bestuurlijke verankering van kustbeleid.

De bevraging in januari 2002 toonde duidelijk de wens van alle betrokken kabinetten aan om een IKS te laten doorgaan. De voorzitter, Vlaams minister voor Leefmilieu en Landbouw, heeft echter geen stappen ondernomen om de vergadering samen te roepen.

AANBEVELING : Opnieuw opstarten gestructureerd overleg met de federale overheid

Een georganiseerd overleg met de federale overheid (in casu BMM) via de taakgroep GBKG werd in april 2003 door BMM opgezegd. De taakgroep betreurt deze beslissing van BMM.

Als argumentatie die BMM aanhaalt is de volgende:

- de samenstelling van de taakgroep zou volgens BMM niet toelaten om met kennis van zaken GBKG te bespreken, aangezien BMM de enige instantie is binnen de Taakgroep die zich met marien beheer bezig houdt. "De deelname van BMM aan de Taakgroep zien wij eerder als een anomalie." De vergaderingen van de taakgroep bewijzen nochtans dat overleg met BMM nodig en nuttig blijft, bv. olieverontreiniging, beschermde gebieden, zandsuppleties, pleziervaart vanaf stranden, strandreiniging, etc.

- Niet alle agendapunten belangen BMM aan. De taakgroep buigt zich volgens BMM op nuttige wijze over GBKG aan land, maar *"heeft geringe geloofwaardigheid voor wat betreft het geïntegreerd beheer van de zee."*
- Verder wenst BMM verduidelijking over het mandaat van de vertegenwoordigers in de huidige taakgroep. Het gegeven dat de interkabinettenstuurgroep (zie hoger) al jaren niet meer samengekomen is, creëert onduidelijkheid over het mandaat van de taakgroep op zich en de samenstelling ervan.

BMM vermeldt in haar schrijven terecht dat er nog geen formele samenwerkingsovereenkomst ivm GBKG bestaat. Toch benadrukken ze dat men overtuigd is van de noodzaak van overleg m.b.t. de kustzone én van het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst. De houding van BMM om dit alsnog te verwezenlijken kan echter niet constructief genoemd worden. Bovendien werd tijdens het bilateraal overleg met BMM telkens verwezen naar het CCIM als hét overlegorgaan waar GBKG kan besproken worden en leek men niet overtuigd dat een specifieke samenwerkingsovereenkomst federaal-Vlaams (eventueel aangevuld met provinciaal en gemeentelijk niveau) nodig was.

Er moet nagegaan worden op welke wijze het overleg met het federaal niveau terug kan opgestart worden. Momenteel is het nog onduidelijk wie het federaal niveau zou moeten vertegenwoordigen in de overlegorganen.

AANBEVELING: Nog meer aandacht voor concrete acties.

Het uitvoeren van concrete acties op lokaal niveau, zoals de acties rond speelruimte in de duinen en rond strandreiniging/strandbeheer, zijn enerzijds belangrijk voor de contacten met de gemeenten, alsook voor een grotere bewustmaking omtrent GBKG. Dit leidt tot een groter draagvlak voor en bekendmaking van duurzaam kustbeheer.

Dergelijke acties zijn arbeidsintensief.

De vraag rijst wie beslist over de te behandelen thema's. De overleggroep lijkt het beste forum, maar eventueel kunnen de gemeenten hier een grotere rol in spelen en gestimuleerd worden om zelf thema's aan te brengen. Tot nu toe werden de thema's voorgesteld door de taakgroep GBKG.

AANBEVELING: Betrokkenheid van de sectoren en het maatschappelijk middenveld a.d.h.v. concrete projecten en thema's.

De sectoren en het maatschappelijk middenveld worden op thematische en projectmatige basis betrokken bij GBKG en het Coördinatiepunt GBKG. Afhankelijk van de behandelde thema's of naar aanleiding van concrete projecten worden zij uitgenodigd om deel te nemen aan de stuurgroepen.

AANBEVELING: Betrokkenheid van de gemeenten is belangrijk.

De gemeenten worden enerzijds betrokken via lokale activiteiten (speelduinen, strandreiniging, ...) en studiedagen of workshops (duurzaamheidsbarometer, windmolenconferentie). Anderzijds werden in de overleggroep drie vertegenwoordigers van de kustgemeenten aangeduid. Deze zijn de burgemeesters van De Panne, Oostende en Blankenberge. Zij rapporteren over de werking van het Coördinatiepunt op de vergaderingen van de Kustburgemeesters.

Er zijn veel en goede contacten op ambtelijk vlak, maar misschien minder contacten met de colleges.

AANBEVELING: Bijzondere aandacht voor communicatie rond GBKG.

In de zomer 2003 werd de communicatiecampagne "De Kust – Kwestie van evenwicht" gestart. Communicatie naar een breed publiek moet een aandachtspunt blijven. De verwachtingen van de partners hieromtrent moeten opgelijst worden.

5.4 Bijlagen

- Uitnodiging Ronde tafels
- Resultaten van de vragenronde bij de jeugdverblijfscentra
- Affiche over speelduinen
- Brochure "Over afval en afval. Tips voor een beter strandbeheer". In drie talen NL, FR, D
- Uitnodiging workshop 7 mei 2003
- Artikel in de Grote Rede over Strandreiniging
- Overzicht van de resultaten van de bevraging bij de gemeenten over strandreiniging (2003).
- Affiche "lenteprk", 27 maart 2004
- Uitnodiging voor het inspraakmoment "uw mening over kust en zeemilieu".
- nota ICZM organisations network (i.k.v. SAIL II).
- Uitnodigingen Informatieve sessies 2003 en Zeeforum 2004
- Zesmaandelijke voortgangsrapporten Coördinatiepunt GBKG

Speelruimte aan de kust

ronde tafels voor de kustgemeenten
aan de Middenkust

19 juni 2002

verdere uitwerking van dit initiatief grondig te stofferen, en dit vanuit verschillende invalshoeken. Het is tevens een eerste kennismaking met de initiatiefnemers, door wie u in de toekomst ongetwijfeld nog zal gecontacteerd worden om samen op zoek te gaan naar leuke speelruimtes aan 't zèètje.

Datum en plaats

Middenkust

woensdag 19 juni 2002 van 9 tot 12 uur

centrum Duin & Zee, Fortstraat 128, 8400 Oostende

Voor wie?

De duinen zijn voor verschillende functies van belang. Daarom nodigen we per gemeente zowel de jeugdsector (schepenen voor jeugd, de jeugdconsulenten, een vertegenwoordiger van elke jeugdraad die de visie van de jeugdcentra en verenigingen kunnen mededelen) als de natuursector (schepenen voor milieu, milieuambtenaar, een vertegenwoordiger van elke milieuraad) uit. Bovendien zullen ook de mensen verantwoordelijk voor kustverdediging en onze ambtelijke werkgroep aanwezig zijn om extra informatie te verschaffen.

Praktisch

Gelieve in te schrijven met behulp van de antwoordkaart als bijlage.

Gelieve de antwoordkaart terug te sturen voor 5 juni 2002

naar Kathy Belpaeme of Tessa Ruyschaert

P/a VLIZ, vismijn

pakhuizen 45-52

8400 Oostende

telefoon 059-34 21 41

fax 059-34 21 31

e-mail: kathy.belpaeme@vliz.be

«Aanspreek» «Voornaam» «Naam»
«Functie»
«Gemeente»
«Adres»
«Postcode» «Gemeente1»

Sint-Andries,
8 april 2003

Betreft:
Workshop strandreiniging

Contactpersoon:
Kathy Belpaeme

Onze ref.: 3KB17BR

Telefoon 050 40 32 91
Fax 050 40 31 06

Uw ref.:

Bijlagen: 1 Inschrijvingsformulier

e-mail:
kathy.belpaeme@west-vlaanderen.be

«Aanspreek_brief»

Stranden zijn er voor iedereen. Of je jezelf nu rekent tot de wandelaars, zonnekloppers, kastelenbouwers, schelpenverzamelaars of sportieve recreanten, op ons allemaal oefent het strand een bijzondere aantrekkingskracht uit. Voor de strandbezoeker doen de kustgemeenten hun uiterste best om een zo proper mogelijk strand aan te bieden. De reiniging gebeurt zowel machinaal als handmatig. Elk van deze methodes heeft z'n voor- en nadelen. De afdeling Waterwegen Kust, de eigenaar van bijna alle stranden, en de taakgroep Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden vroegen het coördinatiepunt Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden en het Vlaams Instituut voor de Zee om:

- een **informatiebrochure** te maken over de mogelijkheden van gedifferentieerd toepassen van strandreiniging, met weetjes en tips voor de kustgemeenten en de strandbezoeker
- met de kustgemeenten een open **dialog** aan te gaan welke reinigingstechniek voor hen haalbaar is, rekening houdend met de verschillende functies die een strand met z'n natuurlijke vloedlijn vervullen.

Hierbij wordt u

**vriendelijk uitgenodigd voor de workshop strandreiniging
op 7 mei 2003 te Koksijde (10 u - 14 u)**

Deel 1 van de voormiddag (10u-11u45) is specifiek gericht naar de personen van de kustgemeenten die dagelijks betrokken zijn bij het organiseren en uitvoeren van de strandreiniging.

Programma:

➤ **10u00:** Ontvangst en inleiding in het stranddienstencentrum te Koksijde (Zeedijk, tegenover het Eugene Terlinckplein)

➤ **10u20-11u45:** "Kuieren" langs de vloedlijn en bespreking.

Hierbij wordt aandacht besteed aan de verschillende functies van een vloedlijn (het belang voor een goede kustverdediging, natuur- en milieu-educatie, een openluchtmuseum, een schat aan gegevens voor de wetenschappers, een voedselbron voor vogels en andere dieren) én de mogelijkheden voor een gevarieerde reiniging (manueel - machinaal) in verschillende strandzones.

Op **deel 2 (12u-14u)** worden ook de colleges van burgemeester en schepenen, de milieuambtenaren, en andere geïnteresseerden uitgenodigd voor

de officiële voorstelling van de informatiebrochure over "Strandreiniging"

Dit deel zal doorgaan in de **foyer van het casino te Koksijde**.

Na de voorstelling van de brochure wordt u een broodjeslunch en receptie aangeboden door het Coördinatiepunt Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden.

Gelieve uw aanwezigheid te bevestigen via bijgaand inschrijvingsformulier.

Met de meeste hoogachting

Namens de bestendige deputatie
(in opdracht - art. 118 §2 provinciewet)

De afdelingschef,
Rik Samyn

De gedeputeerde,
Jan DURNEZ

VLOEDLIJNEN MET UITSTERVEN BEDREIGD? OVER 'PROPERE' STRANDEN EN STRANDREINIGING

Elke kustgemeente heeft er tegenwoordig één: een strandreinigingsmachine die af en aan rijdt en garant staat voor kraaknette stranden. Een 'proper' strand lijkt op het eerste gezicht een goeie zaak, ware het niet dat al te drastisch reinigen nogal wat ongewenste neveneffecten veroorzaakt. We verdiepten ons in de manier waarop die reiniging heden ten dage gebeurt en zochten voor u uit of het huidige systeem van machinaal reinigen niet kan worden bijgestuurd, teneinde de uitwassen wat te verzachten. Hiertoe leverden de kustgemeenten ons heel wat nuttige informatie en ook in onze buurlanden legden we ons oor te luister.

MD

Een vloedlijn kan het begin zijn van een heus duin, en zo onrechtstreeks bijdragen tot een betere kustverdediging. Vloedmerkmateriaal is immers een voedingsbodem voor de pioniersplanten van de duinvorming

JS

Vloedlijnen kunnen boeiende verzamelpunten zijn voor allerlei natuurlijke aanspoelsels. In dit vloedmerk zijn grote aantallen lege skeletjes van de Zeeklit, een gravende verwant van Zeester en Zeeappel, te zien

Het strand moet "proper"

Het hele jaar door vinden bezoekers, elk vanuit hun eigen interesse, de weg naar het strand: wandelaars, zonneklopers, kastelenbouwers, schelpenverzamelaars, vogelkijkers, joggers, strandjutters, noem maar op.

De kustgemeenten zien die mensen graag komen, en proberen te zorgen voor een proper en aantrekkelijk strand. Maar proper en proper is twee. Voor sommigen betekent "proper" een strand zonder plastic, blikjes, vaten, piepschuim, karton of ander afval dat door

de mens achtergelaten wordt. Anderen verstaan onder "proper" een strand met niets dan zand, een strand waar ook alle zeewier, schelpjes, krabbenschilden of ander natuurlijk materiaal afgezet door de zee, zijn opgeruimd.

Jammer voor zij die een vloedlijn als iets heel boeiend en nuttig aanzien. Je vindt er bijvoorbeeld leuk knutselmateriaal. Schelpen zijn een geliefd speelobject voor kinderen. Vogels, krabben en andere kleine beestjes vinden er een rijkelijk gedekte tafel. En een natuurlijke vloedlijn is ook belangrijk voor een natuurlijke duinvorming en dus voor de verdediging van het achterland. Planten zoals Zeeraket, Stekend loogkruid en Zeepostelein kunnen immers kiemen in de

ondergestoven vloedlijn. Het zijn zogenaamde pioniersplanten voor duinvorming. Ze zijn de eersten om het zand vast te houden, en zo de erosie van het strand te verminderen.

Strandreiniging in België: bevraging bij de kustgemeenten

We deden wat speurwerk voor u bij de technische diensten en de milieudiensten van de kustgemeenten. Zes van de tien gemeenten stuurden de enquête terug. Waarvoor dank! Uit deze gegevens blijkt alvast dat de aanpak en de resultaten kunnen verschillen van gemeente tot gemeente. Een overzicht van de conclusies kunt u hieronder lezen.

Een proefproject over manuele strandreiniging in Frankrijk.

In Noord-Frankrijk is de 'Syndicat Intercommunal des Dunes de Flandre' verantwoordelijk voor de strandreiniging. Onze Noord-Franse burens wilden nagaan of handmatig reinigen haalbaar is en voerden tevens een grondige analyse uit van het afval dat op stranden werd gevonden. Tijdens de zomer van 2000, 2001 en 2002 werd in de toeristische badzones een proefproject opgestart in samenwerking met de Syndicat Intercommunal des Dunes. De vzw Ecoflanders, een sociaal tewerkstellingsproject, onderhield dagelijks de stranden ten oosten van Duinkerke, en dit volledig manueel. De strook is zo'n 15 km lang. De manuele reiniging van het strand werd uitgevoerd door een ploeg van 5 personen voor de periode 1 juni tot en met 15 september. Enkel het afval dat door de mens was achtergelaten werd verzameld en bovendien ook nog eens gescheiden. Natuurlijk en afbreekbaar afval zoals wieren, zeeklit, schelpen, kwalen, enz. werd niet verwijderd. Naast de toeristische badzones, werd ook manueel gereinigd op de stranden ter hoogte van de grotere duinmassieven. Op deze laatste zones wordt mechanisch reinigen helemaal niet meer toegestaan om de vorming van embryonale duintjes te stimuleren. Die mini-duintjes helpen namelijk om de erosie van stranden tegen te gaan. Een goedkope en natuurlijke vorm van kustverdediging.

Alle afval werd gewogen en opgedeeld per categorie. Volgende fracties werden onderscheiden: plastic (zakken, flessen, etc.), koorden en netten, glas, papier en karton, hout, rubber, schroot en ijzer

Enkele opmerkelijke conclusies:

- Tijdens de periode 1 juni tot 16 september werd per kilometer strand respectievelijk 1692 kg en 1250 kg afval opgehaald in 2001 en 2002.
- Qua gewicht (kg) maakt plastic meer dan de helft uit van het totaal (59% in 2001, 51% in 2002). Wetende dat plastic eigenlijk niet zo veel weegt (in vergelijking met hout bv.) kan besloten worden dat het grootste deel van het afval uit plastic bestaat. Dit weerspiegelt zich dan ook in de volumes van het afval: resp. 69% en 65% van het volume afval wordt ingenomen door plastic in 2001 en 2002
- Manuele ophaling levert heel wat minder afval op dan machinale ophaling, wegens de selectiviteit van inzamelen.

Opsplitsing van het afval naar type (gegevensbron: Ecoflanders, Frankrijk)

Fractie 2001	% van het totaal gewicht in 2001	% van het totaal gewicht in 2002
Plastic	59,1	50,9
Glas	2,1	5,7
Papier en karton	1,7	2,8
Ijzer en schroot	5,4	9,0
Koorden en netten	16,9	13,4
Hout	14,9	18,2

Opdeling van de hoeveelheden afval per maand (bron: Ecoflanders, Frankrijk).

Maand	2001	2002
Juni	5.549 kg	4.486 kg
Juli	6.937 kg	5.934 kg
Augustus	6.844 kg	5.896 kg
September (eerste helft)	6.053 kg	2.432 kg
Totaal	25.383 kg, 2434 zakken	18.748 kg, 1736 zakken

Belgische kustgemeenten ruimen 's zomers 6-80 ton afval per maand

De hoeveelheden strandafval variëren sterk van gemeente tot gemeente. Zo wordt in Oostende tijdens de zomer 20 ton afval per week of 80 ton per maand verzameld. In de winter daalt deze hoeveelheid tot 5 ton per maand. Middelkerke verzamelt in de zomer ongeveer 20 ton afval per maand, Zeebrugge 6 à 11 ton en De Panne 8 à 10 ton. Per strekkende kilometer in concessie geeft dit per maand een 'afvalopbrengst' van

respectievelijk 1-14 ton (Oostende), 2-3 ton (De Panne), 3 ton (Middelkerke) en 7-13 ton (Zeebrugge), met duidelijk hogere waarden tijdens het zomerseizoen. Ter vergelijking: op het sterk toeristische Nederlandse strand van Scheveningen (lengte 4,8 km) haalt men op jaarbasis zo'n 400 ton afval op, of dus ca. 7 ton per maand per km. In dit cijfer is zeewier en ander natuurlijk aanspoelsel wel niet meegerekend.

Tijdens een pilootproject in Frankrijk waarbij 15 km strand manueel werd

gereinigd, haalde men respectievelijk 7,3 ton, 8,5 ton, 5,5 ton afval per zomermaand op in 2000, 2001 en 2002. Of dus slechts 0,5, 0,6 en 0,4 ton per km per maand! Opvallend lage cijfers die erop wijzen dat een manuele reiniging de afvalberg kleiner maakt, omdat enkel het niet-afbreekbaar afval wordt verwijderd.

Alle Belgische kustgemeenten hebben hun eigen strandreinigingsmachine

In de zomermaanden gebeurt de strandreiniging in alle Belgische kustgemeenten machinaal. De eerste strandreinigingsmachine deed z'n intrede in 1982. Ondertussen heeft elke gemeente een eigen machine aangekocht. De machine werkt snel en efficiënt, de stranden worden 's zomers dagelijks netjes gemaakt voor de strandbezoekers. In Nederland gaat men anders te werk. De gemeenten kopen zelf geen strandreiniger, maar huren de machine, en soms ook een loonwerker, wanneer de nood zich voordoet. Meestal dus enkel in het zomerseizoen.

In de zomer wordt dagelijks machinaal gereinigd

In alle gemeenten wordt de intensiteit en manier van strandreiniging aangepast aan het seizoen. In Oostende gebruikt men bijvoorbeeld grotere mazen in de winter dan in de zomer. Zo blijft in de winter meer natuurlijk materiaal zoals schelpen, restjes van dode krabben, visen enz. liggen. In de winter ligt de frequentie van machinale reiniging een stuk lager. Sommige gemeenten gaan nog enkel reinigen wanneer uitzonderlijk veel aanspoelt of net vóór vakantieperiodes. Andere schroeven de machinale reiniging terug tot één maal per week i.p.v. dagelijks.

Eén kilometer strand manueel reinigen duurt 2 à 4 uur

Het proper houden van het strand zonder gebruik te maken van strandreinigingsmachines vergt een grote inspanning van de gemeenten. Opnieuw bleek uit de rondvraag dat er een grote variatie zit op de ingeschatte inspanning voor het manueel reinigen van een strook strand, afhankelijk van het beleid en de eigenschappen van het strand. Zeker is wel dat het personeel een hele kluit heeft aan het strand. De personeelsinzet varieert tussen 2 à 4 werkuren per km strand. In de zomer worden in sommige gemeenten jobstudenten ingeschakeld. Navraag bij de Syndicat intercommunal des dunes de Flandres leerde dat de manuele reiniging van een kilometer strand ook in Frankrijk binnen die tijdsrange valt (3,6 uur werk)

DD

Plastiek maakte meer dan de helft uit van het afval dat in het Franse proefproject verzameld werd

Minstens de helft van het afval is plastic

Het internationale programma 'Coastwatch' streeft naar schone stranden, door onderzoek te doen naar zwerfvuil aan de kust. Via monitoring probeert Coastwatch inzicht te krijgen in de omvang en herkomst van dit zwerfvuil. Onze noorderburen doen al sinds 1989 mee met het project Coastwatch, wat heel interessante gegevens heeft opgeleverd over welke soorten afval zoal aanspoelen. In 2001 werd in Nederland zo'n 67,5 km strand onderzocht. Per 500 m strand werden gemiddeld 148 stuks afval gevonden. Verder bleek dat het zwerfvuil op Nederlandse stranden voor ongeveer de helft uit plastic bestaat. Ook hout en paletten, netten, glazen flessen en piepschuim worden veelvuldig gevonden (bron: Coastwatch, 2001).

glas, enz.). Een analyse van het gewicht van het afval door een verwerkingsbedrijf in De Panne leert dat tot 90% van het gewicht uit zand bestaat, 5% bestaat uit afbreekbaar materiaal en 5% uit restafval (flessen, papier, glas, etc.). Merk het verschil op in het volumepercentage (max. 20%) en het gewichtpercentage (tot 90%) van de zandfractie. Dit is te verklaren doordat zand veel meer weegt dan plastic - dat het grootste aandeel van het restafval uitmaakt - en dan natuurlijk aanspoelsel.

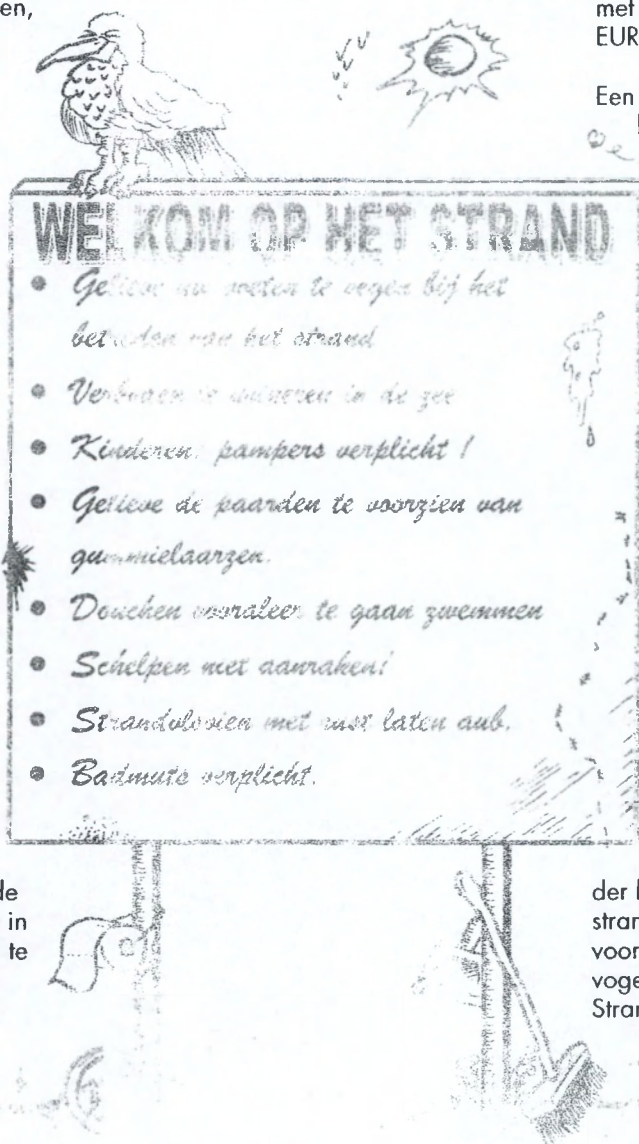
Als het zand ook nog nat is, weegt het des te meer.

Het verwerkingsbedrijf recycleert al het herbruikbare materiaal en verkoopt het zand door à ca. 1,2 EUR per ton zand. Hierdoor daalt de prijs van het afgevoerde strandafval, naarmate er meer zand in zit. Dit klinkt misschien nogal bizar, want de Vlaamse Gemeenschap betaalt handenvol geld voor de aankoop van het zand bij het uitvoeren van zandsuppleties. Zo betaalt men voor de jaarlijkse onderhoudssuppleties op badstranden met kwaliteitszand gemiddeld 8 à 10 EUR per m³.

Een pilootproject in Frankrijk en een streekproef op het strand van Oostende, uitgevoerd door Horizon Educatief, kwamen eveneens tot de conclusie dat minstens de helft van het strandafval uit plastic bestaat. En dit in allerhande vormen: plastic zakken, plastic flessen, plastic potjes, enz. Op de tweede en derde plaats komen netten en hout.

Verwerkingsbedrijven zeven het strandafval en verkopen de bruikbare fractie

Het materiaal dat op de stranden verzameld wordt, wordt afgevoerd naar een verwerkingsbedrijf of ook wel rechtstreeks naar het containerpark. Tijdens het machinaal reinigen wordt niet enkel restafval, schelpen of zeewier meegenomen, maar ook een fractie zand. Volgens de gegevens van de gemeenten bedraagt de zandfractie tot 20 volume%, terwijl in andere gemeenten die fractie zand te verwaarlozen zou zijn. De verwerkingsbedrijven voeren een verdere scheiding van het afval uit: het zand wordt eruit gezeefd, en het overige afval wordt gesorteerd per soort (organisch, plastic,

Een vraag die hierbij rijst is of er, door het aanpassen van de methode van reiniging, geen vermindering van de afgevoerde zandfractie kan bekomen worden. Zo zou kunnen worden bespaard op de zandsuppletie, en op de vervoers- en verwerkingskosten van het strandafval. Deze vraag zal voorgelegd worden aan de gemeenten en de eigenaar van het strand, de Vlaamse overheid (afdeling Waterwegen Kust van de administratie Waterwegen en Zeewezen, departement Leefmilieu en Infrastructuur).

Langs onze kust worden bepaalde stukken strand enkel nog handmatig gereinigd

Drie gemeenten lieten weten dat er stukken strand zijn die nu reeds enkel handmatig gereinigd worden. Het gaat meestal over strandstroken gelegen tegenover natuurgebieden of gebieden zonder bebouwing. Dit maakt die stukken strand bijzonder boeiend als schatkamer voor de strandjutter, als voedselbron voor vogels zoals meeuwen, Steenlopers, Strandleuwerik, Sneeuwgors en andere dieren, of als vestigingbasis voor een pioniersvegetatie (die op zijn beurt weer de mogelijkheid schept voor duinvorming). Het strand behoudt ook

beter z'n natuurlijke structuur, zonder de regelmatige verstoring van de machine. Een strandreinigingmachine weegt namelijk al snel 2500 kg. Bovendien wordt achteraan het gevaarte een rubberen lap gemonteerd, die met een drukkracht van 100 kg het strand effen moet trekken. Hierdoor wordt de bovenste zandlaag samengedrukt en het bodemleven verstoord.

Mechanische strandreiniging is niet goedkoop

Het berekenen van de totale kostprijs van strandreiniging is niet eenvoudig. Er moet rekening gehouden worden met verschillende kostenposten: aankoop en onderhoud van de machine, brandstofkost, personeelskost, natransport en verwerkingskost.

De kostprijs van een strandreinigingsmachine (=aanhangwagen) bedraagt minimaal 25.000 EUR. Hierbij komt nog de prijs van een tractor. Voor het totale toestel wordt dus minimaal 50.000 EUR neergegeld voor het meest eenvoudige model. Een meer geavanceerd model

kost al snel meer dan 100.000 EUR. De machine heeft een levensduur van 6 à 8 jaar. Het onderhoud hangt af van het type machine: sommige vergen een onderhoud om de 100 km, andere om de 500 of zelfs 1.000 km. De personeelskost varieert sterk per gemeente, en is afhankelijk van het aantal kilometer strand en het reinigingsregime. Deze kost kan dus moeilijk veralgemeend worden. De verwerkingskosten zijn dan weer afhankelijk van de hoeveelheid zand die de container bevat. Hoe meer zand wordt opgeschept tijdens de reiniging, hoe meer containers moeten afgevoerd worden. De gemeenten hebben er dus voordeel bij zo weinig mogelijk zand en organisch materiaal mee te nemen, zodat het volume afgevoerd materiaal minimaal gehouden wordt.

In Scheveningen wordt de totale kost voor de mechanische reiniging van een toeristisch strand van 50 à 150 m breed en 4,8 km lang geschat op zo'n 500.000 EUR op jaarbasis, of dus een goeie 100.000 EUR per km strand! Blankenberge investeert jaarlijks zo'n 240.000 EUR om zijn stranden netjes te houden.

Is mechanische reiniging goedkoper dan manuele reiniging?

De vraag kan gesteld of handmatig reinigen nu zoveel duurder zou uitvallen dan machinaal reinigen. Immers, een aantal kostenposten vervallen of verminderen: het onderhoud van de machine, de brandstofkost, minder kosten voor natransport en verwerking (omdat er geen afbreekbaar materiaal zal verwijderd worden). Hierbij gaan we er wel

van uit dat de gemeente hoe dan ook over een machine beschikt die kan worden ingezet in de meest toeristische zones. Een goedkopere optie zou alvast zijn om een lichter en dus goedkoper toestel aan te kopen of over te gaan tot een systeem waarbij de machine gehuurd wordt.

Uiteraard zal de personeelskost stijgen indien meer handmatig gereinigd wordt. Anderzijds leidt een meer selectieve reiniging tot een beperktere inspanning. Zo kan de gemeente na een storm bijvoorbeeld werk sparen. Gewoon door het afbreekbaar afval naar de laagwaterlijn te brengen. De natuurlijke schoonmaakploeg van golven, vogels, kreeftjes, bacteriën, insecten zal het afval gratis verwerken. Enkel het niet-afbreekbaar materiaal kunnen ze niet de baas en dient te worden opgeruimd.

Mogelijkheden voor de toekomst: handmatig als het kan, machinaal als het moet

De eigenaar van het strand, de Vlaamse overheid, wenst te gaan naar een nieuw evenwicht tussen handmatig en machinaal reinigen. Op de meest toeristische stranden moet er tijdens de zomermaanden ruimte zijn voor een snelle mechanische reiniging. Dit strand wordt dan immers vooral gebruikt om te zonnen, te luieren en te spelen. Maar tijdens de winter én op stranden verder weg van de toeristische drukte kan selectieve, handmatige opruiming van kunstmatig afval een betere oplossing bieden.

MD

Het strand kan een boeiende plaats zijn voor speurneuzen. Die vinden op het strand het hele jaar door een schatkamer aan natuurlijk materiaal

Waarom streven naar een nieuw evenwicht?

Een beter evenwicht tussen machinaal/niet-selectief en handmatig/selectief reinigen is gunstig voor het toerisme, want ook de 'explorerende' toerist zal op de handmatig gereinigde stukken steeds zijn gading vinden. En zal er dus met plezier blijven terugkomen. Het hele jaar door.

...en voor de kust zelf. De reinigungsma-
chine wat minder vaak van stal halen,
draagt bij tot een gezonde kustverdedi-
ging. Een strand dat minder intens
geharkt wordt, is ook minder gevoelig
voor erosie door wind en water. De
machine maakt het zand losser, waar-
door het gaat stuiven. Zand in je sand-
wich (What's in a name?), in je oren en
haar zijn het resultaat.

Waar de machine niet langskomt, kunnen
specifieke planten zich makkelijker vesti-
gen op het hoogste deel van het strand.
Op die manier ontstaat niet alleen een
specifiek leefgebied voor typische plan-
ten en dieren, maar wordt ook een
natuurlijke duinvorming en kustverdedi-
ging mogelijk gemaakt.

...en voor het milieu. De vloedlijn vormt
een heerlijk maal voor vogels zoals
meeuwen, Strandleeuwerik, Sneeuwgor-
s, Steenlopers, krabben en kleine beestjes.
Ook bevat de vloedlijn heel wat materi-
aal die gebruikt kan worden om evoluties
in de toestand van het kust- en zeemilieu
op te volgen op geregelde tijdstippen. Zo
is het voor beleidsmensen van belang
gedurende de winter voldoende dode
vogels te kunnen rapen op de stranden
(die verdwijnen bij mechanisch reinigen)
zodat statistisch verantwoorde uitspraken
kunnen worden gedaan over het percen-
tage van die vogels dat met olie is
beklad, op zichzelf weer een goede
graadmeter voor de mate van olieveront-
reiniging op zee.

Samen met de kustgemeenten wil de
Vlaamse overheid kijken in welke zones
een handmatige reiniging meest wense-
lijk en haalbaar is.

Manuele reiniging vergt een bijkomende personeelsinspanning en een andere opvatting over "netheid"

In de enquête die toegestuurd werd aan
de gemeenten signaleert men twee
belangrijke beperkingen. Ten eerste is er
de verhoogde personeelsinzet. Er kan
onderzocht worden of tewerkstelling via
sociale programma's hier een oplossing
kan aanreiken.

Ten tweede is er het imago van de stran-
den. De gemeenten wijzen erop dat de
toeristen een net strand verwachten.
De badgast vindt afval op het strand
storend en vies. Daarom is, zeker voor
de zeer toeristische stukken, een machi-
nale reiniging in de zomermaanden de
beste oplossing. Maar op minder drukke
strandzones kan het organisch materiaal
eigenlijk gewoon blijven liggen, en kan
enkel het kunstmatig afval verwijderd
worden. De leergierige bezoeker zal
graag komen rondneuzen in de natuurlij-
ke vloedlijn. Een bijkomende kans ligt in
een goede communicatie naar de strand-
bezoeker en de diensten van de gemeen-
te. Natuurlijk aanspoelsel hoort nu een-
maal bij het strand, net zoals bladeren
en humus bij een bos horen. En de zee
geeft veel meer dan schelpen. Een beetje
speurneus vindt in de vloedlijn ook
haaiantanden, skeletten van zee-egels en
inktvissen, overblijfsels van dode vissen
en kreeftachtigen, dode kwallen, wien-
ren, ... Een leeg strand is toch saai, niet?
En wat het "echte afval" betreft kunnen
we hopen dat de strandbezoeker inziet
dat hij zijn afval niet zomaar op het
strand kan achterlaten, maar terug mee
dient te nemen naar huis, of in de voor-
ziene vuilnisbakken moet gooien.
Hoe minder afval er ligt, hoe minder de
machine zal moeten rijden.

Een brochure over afval en 'afval': tips voor een beter strandbeheer

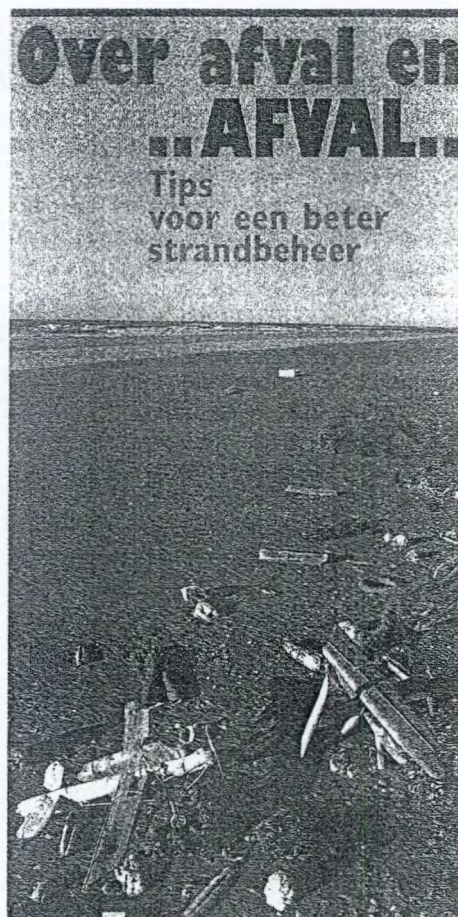
In opdracht van de taakgroep
Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden
(GBKG) werd door het Coördinatiepunt
GBKG en het VLIZ een brochure gemaakt
waarin aandacht wordt besteed aan de
voordelen van handmatig reinigen.
De brochure bevat ook leuke weetjes en
tips voor de strandbezoeker. De brochure
"Over afval en afval. Tips voor een beter
strandbeheer" kan aangevraagd worden
bij VLIZ of worden gedownload via:
[http://www.vliz.be/docs/Folders/
strandreiniging_nl.pdf](http://www.vliz.be/docs/Folders/strandreiniging_nl.pdf).

Kathy Belpaeme

15

Wetenschappers verzamelen met olie
besmeurde dode vogels in de vloed-
lijn om een beeld te krijgen van de
mate van olieverontreiniging op zee

16

In opdracht van de taakgroep
Geïntegreerd Beheer van
Kustgebieden (GBKG) werd door het
Coördinatiepunt GBKG en het VLIZ
een brochure gemaakt waarin aan-
dacht wordt besteed aan de voor-
delen van handmatig reinigen.

Vragen	Stad Brugge (Zeebrugge)	Stad Nieuwpoort			
Maakt uw gemeente gebruik van een strandreinigingsmachine? Zo ja, welk type en merk?	Ja Lacanicas – type 160 E	Ja Cleaning Boy, D'Hooge machinebouw BVBA			
Onvermijdelijk neemt de machine bij het strandreinen een hoeveelheid zand mee. Wat is volgens u de verhouding zand t.o.v. ander materiaal dat bij een gemiddelde reinigingsbeurt in uw gemeente wordt afgevoerd (in %)?	Bij droogzand tussen 5 en 7 % Bij nat zand tussen 10 en 15 %	Tussen 20 en 40%			
Sommige machines kunnen afgesteld worden in hoogte, en soms kan ook de mate van zeven van opgenomen materiaal geregeld worden. Hoe frequent gebeurt zo'n afstelling in uw gemeente?	Altijd zelfde zeefnet Afstelling in hoogte is mogelijk (wordt frequent aangepast volgens aard van vuilnis en gesteldheid van het zand)	De hoogte wordt geregeld met de traktor via hijsrolarm bediend vanuit cabien. Er wordt altijd aan de zelfde snelheid gezeefd.			
Zijn er nu al bepaalde stukken strand in uw gemeente die enkel handmatig gereinigd worden (dus nooit machinaal)? Over welke stukken gaat het en wat is de motivering voor het handmatig reinigen?	Neen	Nee			
Zijn er andere stukken strand die in bepaalde periodes (bv. tijdens de winter) "anders" gereinigd worden (dus niet met de machine, maar bv. wel handmatig, of waar enkel groot afval met de tractor wordt verwijderd)? Indien ja, over welke stukken strand gaat het dan?	Ja Vanaf eind september tot ongeveer april wordt er niet meer machinaal gereinigd Uitzondering: na storm (veel aanspoeling – handmatige reiniging)	Nee Grote stukken, zoals bomen worden altijd met traktor weggedaan. Aangespoelde stukken zoals frigo, enz...			
Tijdens de workshop strandreining werd vermeld dat het handig zou zijn om het verzamelde afval tijdelijk op het strand op te slaan. Waar en hoe wordt het verwijderde materiaal momenteel opgeslaan? Zijn er bepaalde wensen vanuit uw gemeente (+ motivatie)?	Wordt verzameld in containers van private firma om af te voeren (naar verbrandingsoven)	Voor Nieuwpoort is het niet nodig zand aan te maken we hebben er veel te veel ± 1,5 m hoger dan de dijk. Afval van het strand wordt nu weggevoerd naar firma.			
Wat gebeurt er met het verwijderde materiaal (afvoeren naar verwerkingsbedrijf, containerpark, etc.)?	Naar verwerkingsbedrijf (Haeck)	Firma Poepeul			
Hebt u een zicht op de hoeveelheid afval die met machinale strandreining wordt opgehaald (graag meeteenheid en periode vermelden, bv. in ton per maand)?	Variërend tussen 200-400 kg/dag (enkel in periode tussen april en september)	Voorbeeld maart 2003: 2,480 ton Januari bij veel storm: 11,940 ton			
Wat is de personeelsinzet voor de strandreining in uw gemeente (in aantal personeelsleden, of mandagen)?	Permanent 3 man. Periode april-september = 3 man versterking	1 traktor + man in winter na storm + elke vrijdag, zaterdag in zomer, 1 juni-30 september elke dag			
Worden tijdelijk mensen aangeworven voor de strandreining in de zomermaanden? Indien ja, hoeveel?	Ja 3 man	Nee			
De Vlaamse overheid wil de mogelijkheid onderzoeken om specifieke zones (tijdelijk) handmatig te laten reinigen. Voorziet u problemen indien meer zones handmatig zouden gereinigd moeten worden door de gemeenten zelf? Indien ja, welke problemen?	Ja - Personeelstekort - Kritiek over het "niet proper zijn" van het strand - Zeer tijdrovend en arbeidsintensief - het meesleuren van de vuilniszakken - tijdsgebrek doordat de reiniging moet gebeuren voor aankomen van de toeristen (dwz tegen 9h30 moet alles opgeruimd zijn)	Ja Het bestuur legt vast wanneer er op het strand gereinigd wordt.			
Denkt u dat uw gemeente bereid zou zijn om bepaalde stukken handmatig te reinigen?		Nee, hebben daar geen personeel voor			
Heeft u specifieke wensen ivm handmatig reinigen?	Specifieke afvalgrippers	/			
Hebt u enig idee wat de tijdsinvestering is voor handmatig verwijderen van zwerfvuil op een bepaald stuk strand (bv. 500m)?	Voor Zeebrugge zouden minimaal 6 à 8 man nodig zijn om tussen 6h-9h30 klaar te zijn met de opruiming	/			

Vragen	Stad Oostende	Gemeente Middelkerke	Stad Blankenberge	Gemeente Koksijde	Gemeente De Panne
Maakt uw gemeente gebruik van een strandreinigingsmachine? Zo ja, welk type en merk?	Ja Beachcleaner D'Hooghe	Ja Beachcleaner Hurrycan 2.6	Ja Beach Tech STR 3000	Ja D'Hooghe	Ja D'Hooghe
Onvermijdelijk neemt de machine bij het strandreinen een hoeveelheid zand mee. Wat is volgens u de verhouding zand t.o.v. ander materiaal dat bij een gemiddelde reinigingsbeurt in uw gemeente wordt afgevoerd (in %)?	10%	Max 20%	De verhouding zand tov ander materiaal is praktisch nihil	Te verwaarlozen	5 à 10 %
Sommige machines kunnen afgesteld worden in hoogte, en soms kan ook de mate van zeven van opgenomen materiaal geregeld worden. Hoe frequent gebeurt zo'n afstelling in uw gemeente?	2 maal per jaar. In de zomer kleinere mazen dan in de winter.	In de hoogte kan permanent geregeld worden. Mate van zeven wordt geregeld volgens toerental van de motor.	De mate van zeven kan niet ingeschakeld worden. De hoogteinstelling wordt praktisch nooit veranderd.	Zelden	Afstelling gebeurt via tractor, afhankelijk van vochtigheid van strand, putten in strand, enz. ...
Zijn er nu al bepaalde stukken strand in uw gemeente die enkel handmatig gereinigd worden (dus nooit machinaal)? Over welke stukken gaat het en wat is de motivering voor het handmatig reinigen?	Ja Stuk vuurtorenwijk tot grens Bredene Het handmatig reinigen gebeurt voornamelijk om de ecologische waarde van het strand te behouden.	Ja Alle stukken waarlangs geen bebouwing staat.	Neen	Neen Er start een proefperiode deze zomer (Zeebermduinen)	Ja Stuk tussen Vermeylenlaan en grens met Frankrijk wordt door De Panne niet machinaal gereinigd. Dit stuk wordt gereinigd door AWZ en de Vlaamse Gemeenschap, Afd. Natuur
Zijn er andere stukken strand die in bepaalde periodes (bv. tijdens de winter) "anders" gereinigd worden (dus niet met de machine, maar bv. wel handmatig, of waar enkel groot afval met de tractor wordt verwijderd)? Indien ja, over welke stukken strand gaat het dan?	Ja Het volledig strand wordt in de winter handmatig gereinigd en indien nodig met de tractor groot afval opgehaald	Neen	Ja Het volledig strand wordt in de winter slechts bij uitzondering machinaal gereinigd.	Ja - Van de Panne tot KYC - Van Elisabethplein tot Yslandplein - Van Cottagelaan tot Windekind	Ja Toeristische strand van De Panne
Tijdens de workshop strandreiniging werd vermeld dat het handig zou zijn om het verzamelde afval tijdelijk op het strand op te slaan. Waar en hoe wordt het verwijderde materiaal momenteel opgeslagen? Zijn er bepaalde wensen vanuit uw gemeente (+ motivatie)?	Het afval wordt opgeslagen in containers	Het materiaal wordt opgeslagen op het strand. Grote stukken naar het containerpark.	Het afval wordt opgeslagen in een container die afgevoerd wordt naar de verbrandingsoven.	In grote container, nadeel: anderen smijten er restafval in. Voorstel: vaste, niet toegankelijke constructie nodig.	Opslag in container. Container met afval wordt afgehaald door Watco (Sita)
Wat gebeurt er met het verwijderde materiaal (afvoeren naar verwerkingsbedrijf, containerpark, etc.)?	Het verwijderd materiaal wordt afgevoerd naar een verwerkingsbedrijf	Wordt afgevoerd naar verwerkingsbedrijf en containerpark, volgens de aard van het materiaal.	Wordt afgevoerd naar I.V.B.O.	Verwerkingsbedrijf via ophalen container	Naar verwerkingsbedrijf Sita (Watco)
Hebt u een zicht op de hoeveelheid afval die met machinale strandreiniging wordt opgehaald (graag meeteenheid en periode vermelden, bv. in ton per maand)?	In de zomer ± 20 ton per week In het tussenseizoen ± 5 ton per week In de winter ± 5 ton per maand	Tijdens de 2 zomermaanden ± 40 ton afval met inbegrip van zand. In de Paasvakantie ± 10 ton Tijdens de kerst- en krokusvakantie ± 10 ton.	De gegevens zullen worden opgezocht en zo spoedig mogelijk doorgegeven.	Neen	Gemiddeld 2 ton per maand in de periode september-juni. In de zomerperiode ongeveer 4 à 5 keer zoveel.
Wat is de personeelsinzet voor de strandreiniging in uw gemeente (in aantal personeelsleden, of mandagen)?	In de winter volgens noodzaak Vakanties: ± 4 man Zomervakanties: ±25 man	1 bediener strandmachine tijdens vakantiedagen ± 6 ½ uren per dag Juli-augustus 14 jobstudenten met elk 5 uren.	4 man gedurende 6 maanden = 480 mandagen	Moeilijk te zeggen, te weinig om manueel te reinigen.	40 mandagen per jaar
Worden tijdelijk mensen aangeworven voor de strandreiniging in de zomermaanden? Indien ja, hoeveel?	Ja 14 personen + 12 jobstudenten	Ja 17 personen	Ja 4 personen	Ja 15 personen per maand (jobstudenten)	Neen 0 Personen
De Vlaamse overheid wil de mogelijkheid onderzoeken om specifieke zones (tijdelijk) handmatig te laten reinigen. Voorziet u problemen indien meer zones handmatig zouden gereinigd moeten worden door de gemeenten zelf? Indien ja, welke problemen?	Ja Personeelstekort	Ja Ofwel minder gereinigd, dan is er een mogelijk toeristisch imago probleem Ofwel kwalitatief, manueel gelijkmatig gereinigd, dan is er een personeelsprobleem	Ja Personeelsformatie Eventuele klachten van bepaalde bevolkingsgroepen die van het strand leven	Ja Personeelsbezetting	Ja Personeelstekort, minder grondige reiniging in toeristische zone; snelheid van werken; strand moet proper zijn voor 10 uur; rugklachten bij meesleuren van zware zak afval
Denkt u dat uw gemeente bereid zou zijn om bepaalde stukken handmatig te reinigen?	Ja	Neen, gezien hogervermeld imago probleem/personeelsprobleem kunnen we geen extra stukken handmatig reinigen.	Ja	Ja (proefproject zomer 2003: om 14 d met 2 personen gereinigd. Telkens 2 zakken van 60 L vuilnis. Volgend jaar uitbreiding van St. André tot Schipgat	Ja
Heeft u specifieke wensen ivm handmatig reinigen?	Extra personeel daar handmatig reinigen meer tijd vraagt dan machinaal	Neen	Neen, ik denk dat de mogelijkheid zou moeten bestaan om de zwerzijde zones rechtover de duinen op het grondgebied van Blankenberge te behandelen volgens de principes die gehanteerd		Personeel
Hebt u enig idee wat de tijdsinvestering is voor handmatig verwijderen van zwerfvuil op een bepaald stuk strand (bv. 500m)?	Naargelang de hoeveelheid afval ongeveer 12 uur	± 2 uur	± 1 uur	Neen, precies daarom starten we met een proefproject ter hoogte van de Zeebermduinen.	100 Manuren voor het 1300 meter lange toeristische strand van De Panne

lente-opkuis op het Noordzeestrand

Zaterdag 27 maart 2004 om 13.30 uur

De Panne

Westhoekreservaat | Afspraak Ramp Bortierplein

De Panne I Strand tegenover Westhoekreservaat
Afspraak: Ramp aan het Bortierplein

Koksijde I Strand tegenover de Schipgatduinen
Afspraak: Koksijde-bad aan het stranddienstencentrum (horloge)

Nieuwpoort I Strand tegenover de Oosterschelde
Afspraak: Regio van Oosterschelde

Middelkerke I Strand tegenover Sint-Kaaijnsduinen
Afspraak: Calidris (Strandlaan Westende)

Oostende I Strand aan de Oosteroever
Afspraak: Binnenplein Openluchtcentrum Duin & Zee (Fortstraat 128)

Bredene I Strand tussen Oosteroever en de Twins
Afspraak: Twins Surfclub

De Haan I Strand tussen De Haan en Wenduine
Afspraak: Wielingencentrum, Graaf Jansdijk 18, De Haan (Wenduine)

Blankenberge I Strand tegenover Fonteintjes
Afspraak: Offshore Surfclub

Brugge I Strand tegenover Fonteintjes
Afspraak: Rusty house surf city (Zeedijk)

Knokke-Heist I Strand tegenover de Zwinbosjes
Afspraak: op het strand aan de Appelzakstraat

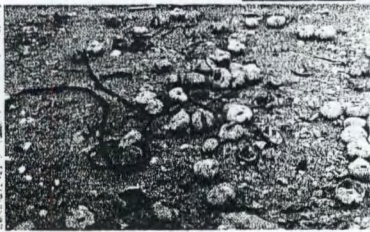
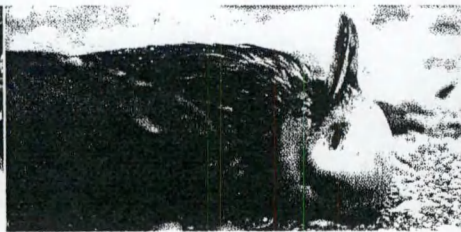
Boeiend strand

Doel is niet alleen enkele waardevolle stukken strand op te ruimen. We willen ook nog weten wat we er zo allemaal vinden. Natuurlijke aanspoelsels die door de zee afgezet worden, maar ook 'onnatuurlijk' materiaal, of afval. We willen er alles over te weten komen.

Kunstenaars, gidsen en muzikanten zorgen voor animatie.

**Vele ogen en handen
maken de lente-opkuis interessant en leuk!
Wees welkom! Inschrijven hoeft niet!**

Kom en doe mee!

Logos of participating organizations and sponsors:

- DE PANNE
- NIEUWPOORT
- middelkerke
- OOSTENDE (Stad aan Zee)
- Bredene
- KNOKKE-HEIST
- De Haan
- Blankenberge
- Stad Brugge
- Surfider Foundation
- HORIZON EDUCATIEF
- DE KUST
- VLIZ
- Met de steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
- Marlene Biologie Vakgroep Biologie
- UNIVERSITEIT GENT
- Pacha Mama
- Provincie West-Vlaanderen Door mensen gedreven

Seminars ICZM organisations

Purpose and definition

ICZM in Europa

On 30 May 2002 the European Parliament and the Council agreed on the recommendation concerning the implementation of Integrated Coastal Zone Management in Europe (2002/413/EC, published 6.6.2002).

This EU Recommendation encourages each maritime Member State and Accession Country to

- (1) conduct a stocktaking exercise, containing at least an analysis of the major actors, laws and institutions influencing the management of their coastal zone.
- (2) draw up a national strategy for the sustainable development of its coastal zone

Chapter V of the recommendation (Cooperation) encourages the member states to work actively with the relevant coastal stakeholders to facilitate progress towards a common approach to integrated coastal zone management, and to examine the need for a European coastal stakeholders forum. The Commission recognises there are several existing institutions and network, which might be used to support the process.

An EU Experts Group has been set up to take an overall view of how things are progressing. Each maritime Member State and Accession Country is represented by one or maximum two ICZM experts. The expert group is supported by two working groups, one on *indicators and data* (led by the European Environment Agency), and one on *national stocktaking* (led jointly at governmental level by Spain and the UK). The expert groups allow invitation of external experts, besides a voluntary participation of the national ICZM experts.

Aim of the SAIL ICZM organisation seminars

The SAIL (Schéma d'Aménagement Intégré du Littoral) network is a transnational partnership of coastal authorities and maritime agencies bordering the Southern North Sea which started in 1999. It aims to bring together a number of practitioners so that they can begin exploring how ICZM is being taken forward in different Member States, what the common issues are, where best practice might lie, and how they may best contribute to the debate about implementing the Recommendation.

The EU Experts Group has invited local and regional practitioners in coastal planning and management to become involved in the process but as yet there are few ways in which this can happen. With these ICZM organisation seminars the SAIL-partnership wants to provide a **mechanism for bringing practitioners together** so that they can contribute to the debate about the emerging ICZM strategy both within Member States and for the European littoral as a whole.

The results of the seminars will be taken forward to the meeting of the EU working groups. The European Commission will be invited to all seminars and the minutes and reports of each meeting will be handed over to the Commission. The SAIL partnership will provide independent response to the European Commission on the ICZM Recommendation.

Participants to the seminars

'ICZM organisations' is an inclusive term that includes local and regional action partnerships, coastal and marine observatories, ICZM forums, research stations, contact points and information centres – in fact, all organisations and agencies in the public, private and voluntary sectors whose aim is the integrated management of coastal zones.

Participants are invited from ICZM organisations located around the North Sea and the English Channel (at some later stage, and if participants think that it would be useful to do so, organisations could be invited from other coastal areas).

Useful information

For more info on the ICZM policy of the European Commission:
europa.eu.int/comm/environment/iczm/home.htm

For more info on the SAIL project: www.sailcoast.org

Het Coördinatiepunt Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden is een aanspreekpunt voor de kustzone waar sectoroverschrijdende thema's aan bod komen.

meer info:

Kathy Belpaeme
Coördinatiepunt Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden
p/a VLIZ, Vismijn, Pakhuizen 45-52
8400 Oostende
tel. : 059 34 21 41
fax: 059 34 21 31

email:

kathy.belpaeme@west-vlaanderen.be

Horizon Educatief is een huis voor wereldoriëntatie bewogen door zee, strand en duinen. Het educatieve project 'Een zee van ruimte' heeft tot doel de bewustwording van duurzaam beheer van de Noordzee te stimuleren.

meer info:

Ann Dewicke
Horizon Educatief
Fortstraat 128
8400 Oostende
tel.: 059 32 21 83
fax: 059 32 19 50

email:

ann.dewicke@horizoneducatief.be

€ 0,42

Horizon Educatief
Fortstraat 128
8400 Oostende

en haar 'De Zee gebruikers'

Georganiseerd door
Horizon Educatief
Coördinatiepunt Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden

© foto: J. Soenen

Informa Newes s.r.l.

Informatie sessies

Rust, ruimte en vrijheid. Menig liefhebber zal beamen dat dit te vinden is aan zee. Kustgebonden economische activiteiten zoals visserij, scheepvaart en zandwinning zorgen nochtans voor een hoge bedrijvigheid op zee. Diezelfde begeerde gebieden in zee zijn ecologisch vaak heel waardevol en herbergen een hoge verscheidenheid aan habitats, levensgemeenschappen en soorten. Om mens en natuur 'duurzaam' te verzoenen is een optimaal beheer van de menselijke activiteiten in de kustzone onontbeerlijk. Samenwerking, overleg en coördinatie zijn daarbij onmisbaar.

Om een constructieve dialoog aan te gaan is achtergrondinformatie over alle belanghebbende partijen noodzakelijk. Met deze bedoeling organiseren Horizon Educatief en het Coördinatiepunt Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden de informatieve sessies 'De zee en haar gebruikers'. Tijdens de eerste 4 avonden komen activiteiten, belangen, visies en verlangens van een aantal kustgebonden sectoren aan bod. Raakvlakken en knelpunten met andere sectoren worden toegelicht. Zo kijken we telkens vanuit een andere invalshoek naar onze kust en zee. Wat precies bedoeld wordt met Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden hoort u tijdens de laatste sessie.

Programma

18 februari 2003

'Een nieuwe aanpak voor toerisme en recreatie aan de kust'
Anne Vandermeulen (Westtoer, Brugge)

25 februari 2003

'Zeewering: samenleven met de zee'
Peter De Wolf (AWZ - Waterwegen en Kust, Oostende)

11 maart 2003

'Zandbanken als habitat'
Steven Degraer (Sectie Mariene Biologie, Universiteit Gent)

18 maart 2003

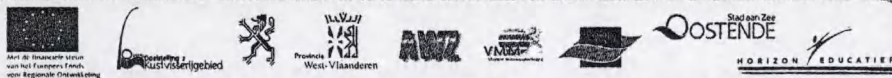
'Zandwinning'
René Desaever (ZEEGRA, Nieuwpoort)

'Baggeren'

Dirk de Brauwer (AWZ - Maritieme Toegang, Zeebrugge)

25 maart 2003

'Samen werken aan een duurzame ontwikkeling voor de kust'
Kathy Belpaeme (Coördinatiepunt Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden, Oostende)

Practische informatie

De sessies gaan door in het openluchtcentrum 'Duin en Zee', Fortstraat 128, 8400 Oostende, telkens van 19.30 uur tot 21.30 uur. Deelname is gratis, maar inschrijven is wel nodig.

Inschrijving(*)

Naam:

Adres:

Telefoon:

Email:

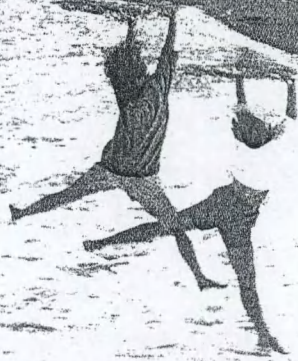
Ik schrijf mij in voor de informatieve sessies op volgende data:

- 18 februari 2003
- 25 februari 2003
- 11 maart 2003
- 18 maart 2003
- 25 maart 2003

(*) Of geef deze gegevens door via email (ann.dewicke@horizoneducatief.be), telefoon (059 32 21 83) of fax (059 32 19 50).

ZEEFORUM

derde graad secundair onderwijs
>>> 26 tot 30 april 2004

Georganiseerd door
Horizon Educatief
Coördinatiepunt Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden

Horizon Educatief is een huis voor wereldoriëntatiebewogen door zee, strand en duinen. Het educatief project 'Een zee van tuimte' is gericht op duurzame ontwikkeling van de Noordzee. Educatieve ateliers worden ontwikkeld voor leerlingen van het secundair onderwijs.

meer info:

Ann Dewicke
Horizon Educatief

Fortstraat 128
8400 Oostende

tel.: 059 32 21 83
fax: 059 32 19 50

email:

ann.dewicke@horizoneducatief.be

Het coördinatiepunt geïntegreerd Beheer van Kustgebieden is een aanspreekpunt voor de kustzone waar sectoroverschrijvende thema's aan bod komen.

meer info:

Kathy Belpaeme
Coördinatiepunt Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden

p/a VLIZ, Vismijn,
Pakhuizen 45-52
8400 Oostende

tel.: 059 34 21 41
fax: 059 34 21 31

email:

kathy.belpaeme@west.vlaanderen.be

ZEEforum

> > *Het eerste Zeeforum voor leerlingen van de derde graad secundair onderwijs daagt uit! De bedoeling is leerlingen actief te betrekken in de complexiteit tussen economische, sociale en ecologische aspecten van de kust.*

Op het Zeeforum worden op 4 namiddagen telkens twee deskundigen uit een kustgebonden sector uitgenodigd. Elke dag komt een ander thema aan bod. Een moderator leidt een bepaald thema in (15 minuten) en de twee sprekers benaderen dit thema vanuit hun invalshoek (elk 15 minuten). Na een korte pauze volgt een dis-

cussie (45 minuten) met sprekers en scholieren. Leerlingen worden aanzet om kritisch te denken, hun mening te verwoorden en bij te sturen.

Bovendien wordt ook op één voormiddag een rondleiding gegeven in de laboratoria van het Departement Zeevisserij.

>>> Praktische informatie

Het Zeeforum vindt plaats in de vergaderzaal van het Departement Zeevisserij in Oostende (Ankerstraat 1), op maandag 26/4, dinsdag 27/4, donderdag 29/4 en vrijdag 30/4, telkens van 13.30u tot 15.30u.

De rondleiding is voorzien op woensdag 28/4 van 9.00u tot 10.00u en van 10.30u tot 11.30u en wordt verzorgd door de voormalige directeur Dr. ir. Rudy De Clerck.

Per namiddag kunnen telkens 2 à 3 klassen inschrijven. Het maximum aantal leerlingen bedraagt 60. Voor de rondleiding kunnen 2 klassen inschrijven. Snel reageren dus!

■ Deelname is gratis.

>>> Programma

MAANDAG 26 april 2004

■ 'Bescherming tegen 1000-jarige stormen'

Oostende vormt het meest kritische punt inzake zeewering langs de Belgische kust. Om een overstroming zoals in 1953 te vermijden is een project gestart om de stad beter te beschermen tegen de kracht van de zee. Vroeger bouwde men zeedijkjes. Nu kiest men voor meer natuurlijke bescherming door de aanleg van brede en verhoogde zandstranden. Is deze 'zachte' zeewering wel veilig? En hoe zit het als de zeespiegel stijgt? Wat is de ecologische waarde van een strand? Houdt men daarmee rekening bij de aanleg van nieuwe stranden?

moderator:

■ Michiel Maertens

sprekers:

■ Ir. Toon Verwaest (waterbouwkundig ingenieur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Waterwegen en Zeewezen, Afdeling Waterwegen kust)

■ Dr. Steven Degraer (bioloog van Universiteit Gent, Vakgroep Biologie, Afdeling Mariene Biologie)

DINSDAG 27 april 2004

■ 'Vissers straks even zeldzaam als kabeljauw'

Door overbevissing zijn de populaties van sommige vissoorten de laatste 25 jaar spectaculair achteruit gegaan. Maar ook de visserijsector heeft het bitterhard. Hoeveel Belgische vissers gaan nog in zee en wat brengen ze mee? Hoe aantrekkelijk is de visserij nog? Hoe kan men overbevissing best aanpakken? Bestaan er technieken om de bijvangst en de nadelige effecten van visserij te verminderen?

moderator:

■ Michiel Maertens

sprekers:

■ Dr. ir. Rudy De Clerck (voormalig directeur van het Departement Zeevisserij, Oostende)

■ Ronny Lagast (ex reder-schipper v/d Z.50 Tijn en de Z.568 Venus, schipper van de Crangon en zeevisser met 35 jaarjaren, medewerker Horizon Educatief, Oostende)

>> Inschrijving

Geef volgende gegevens door

forum

via email (ann.dewicke@horizoneducatief.be), telefoon (059 32 21 83) of fax (059 32 19 50):

Begeleidende/verantwoordelijke leerkracht:

Telefoon: Email:

School:

Adres:

Ik kom met mijn klas naar het zeeforum op:

datum	aantal ll.	studierichting
maandag 26 april		
dinsdag 27 april		
donderdag 29 april		
vrijdag 30 april		

Ik kom met mijn klas naar de rondleiding op woensdag 28 april:

tijdstip	aantal ll.	studierichting
9.00u -10.00u		
10.30u - 11.30u		

€ 0,42

Horizon Educatief vzw
Fortstraat 128
8400 Oostende

DONDERDAG 29 april 2003

Moet er nog olie zijn? 'De Tricolor onder de loep'

In januari 2003 werd de Belgische kust getroffen door een nooit eerder geziene olieramp. Tot 170 ton olie lekte uit de Tricolor en kwam in zee terecht. Hoe erg was deze ramp voor het zeevogelbestand? En hoe verliep de vogelopvang? Kon deze ramp vermeden worden? Hoe wordt het scheepvaartverkeer precies geregeld langs onze kust? Wat zijn de mogelijkheden die tot rampen leiden? Wat hebben we uit deze ramp geleerd?

moderator:

Michiel Maertens

sprekers:

Kapt. Jacques Loncke (celhoofd MRCC, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Waterwegen en Zeewezen, afdeling Scheepvaartbegeleiding, Oostende)

Claude Velter (coördinator Vogelopvangcentrum Oostende)

VRIJDAG

'Plannen op het strand'

Voor de toeristische sector blijven het strand en de duinen de toeristische topattractie. Ook voor veel kustbewoners wordt het strand in de zomermaanden het verlengde van de woonkamer. Wie geregeld naar de kust komt weet dat het er een gezellige maar ook wel heel drukke bedoening kan worden. Surfclubs, strandcabines, sportvelden, speelpleintjes, ijskraampjes, ligzetels: ze moeten allemaal een plekje krijgen op het strand. Maar moet elk strand er hetzelfde uitzien? Of willen we ook wel rustiger en meer natuurlijke zones? Hoe ziet de toeristische sector dit? En hoe kan men de overvloed aan tijdelijke of permanente gebouwen op het strand wat ordenen?

moderator:

Michiel Maertens

sprekers:

Michel Gilte (projectmanager provinciaal overheidsbedrijf Westtoer, Brugge)
Sven Claessens (deskundige ruimtelijke planning, Provinciale Planologische dienst, Brugge)

Voortgangsrapport 1 project D2K/EFRO1/3.1.

Periode oktober 2001 t.e.m. januari 2002

Contactpersoon: Kathy Belpaeme, provincie West-Vlaanderen, provinciehuis
Boeverbos, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Brugge

Afkorting: GBKG = Geïntegreerd beheer van kustgebieden

I. Uitgevoerde activiteiten en bereikte resultaten

De uitgevoerde activiteiten en bereikte resultaten worden hieronder weergegeven in tabelvorm. Voor de beschrijving van de taken wordt de opbouw gehanteerd zoals weergegeven in de projectfiche. Een aantal van de beschreven activiteiten startten reeds voor de definitieve goedkeuring van het project op 10 oktober 2001. Ze maken echter ook deel uit van de voorbereidingen en de werking van het coördinatiepunt en worden hier dan ook beschreven.

Bevorderen van integratie van planning en beleid van de sectoren en beleidsniveaus	
Actie	Timing
<i>Opvolgen van het proces bij het tot stand komen van het Provinciaal Strategisch voor plan toerisme + adviesverlening in december 2001: Westtoer stelde in samenwerking met Toerisme Vlaanderen een toeristisch strategisch plan op voor het kustgebied. Alhoewel de visie vanuit een sector geschreven wordt, is het toch belangrijk dat rekening gehouden wordt met andere bestaande visies. De rol van het coördinatiepunt bij de opvolging en adviesverlening is te wijzen op andere visies en mogelijke conflicten. In december werd een advies uitgebracht over het plan.</i>	December '01 en januari '02
<i>Deelname aan het atelier "Land en Zee meervoudig benut" te Nederland. De deelname was enerzijds interessant omdat ook een stuk van Belgische kust werd behandeld, maar anderzijds ook als leerproces om na te gaan hoe in Nederland complexe visievorming tot stand komt en hoe omgegaan wordt met integratie van planning vanuit verschillende invalshoeken/sectoren.</i>	April, juni en september 2001
<i>Opvolgen Strategisch plan voor de haven van Zeebrugge: in opdracht van de Vlaamse overheid (afdeling beleid) maakt een consortium van studiebureaus (WES-Group Planning-CIBE) een strategisch plan op voor de haven van Zeebrugge. Voor de uitwerking van het plan werden verschillende werkgroepen opgericht, waaronder een werkgroep leefbaarheid. Aangezien de provincie West-Vlaanderen in de periode 1998-2000 een studie liet opmaken over de inpasbaarheid van de haven van Zeebrugge in zijn omgeving werd overeengekomen dat de coördinator GBKG input zou geven uit deze studie aan de werkgroep leefbaarheid. Verder neemt de coördinator deel aan een provinciaal overleg om te zorgen voor afstemming van beleid en visie tussen de diensten binnen de provincie inzake de andere werkgroepen voor het strategisch plan.</i>	Deelname aan Werkgroep leefbaarheid . Eerste vergadering op 12/12/01. Opmaakt van het strategisch plan moet beëindigd zijn eind 2003
<i>Advisering en opvolging van de dossiers i.v.m. windmolenparken op zee: twee projecten vroegen een aanvraag tot vergunning en machtiging voor de constructie en exploitatie van een windmolenpark in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België aan. Het betreft het project Seanergie (Electrabel-Jan De Nul) en het project C-Power. Het coördinatiepunt bereidde i.s.m. de dienst MIRONA van de provincie West-Vlaanderen een nota voor voor de Bestendige deputatie.</i>	Oktober en november 2001
<i>Opstarten van een werkgroep "kust" binnen de provincie: door het opzetten van</i>	Eerste bijeenkomst

deze werkgroep wordt gezorgd voor een optimale afstemming van de initiatieven en projecten aan de kust binnen de provincie. Dit overleg wordt gekoppeld aan de technische werkgroepen van het doelstelling-2 programma en aan een regio-overleg (praktische afspraken) voor de kust	14/11/01. De werkgroep kust zal twee- à drie-maandelijks samengeroepen worden.
<i>Deelname aan overlegvergadering ivm verbinding van natuurgebieden te Heist voor recreatief medegebruik:</i> het betreft een gebied met vele gebruikers en belanghebbende (havenbestuur, de gemeenten, afdeling Natuur, AWZ, recreatieve sector) en waar duidelijk een aantal conflicten heersen. Het coördinatiepunt heeft hierin als taak de visies van de verschillende sectoren te helpen afwegen in het licht van een duurzame ontwikkeling van de kust. Ze heeft hierbij een adviserende functie.	Eerste bijeenkomst 17/9/01
<i>Natuur- en milieueducatie aan de kust:</i> de provincie heeft een sterk uitgebouwde dienst natuur- en milieueducatie (NME). Een drie-tal gebiedswerkers zijn verantwoordelijk voor de kust (opsplitting Westkust, Middenkust en Oostkust). Ook binnen het SAIL II project word een NME project voorzien. Om te komen tot een consistente planning van het provinciale en Vlaamse NME beleid aan de kust heeft het coördinatiepunt als taak een overzicht te houden op de initiatieven en de planning te heelpen uittekenen.	Planningsvergaderingen o.a. op 30/1/02, 1/2/02.
Bevorderen van samenwerking tussen beleidsniveaus en sectoren	
Actie	Timing
<i>Plangroep:</i> heropstarten voormalige <i>TERRA-stuurgroep</i> in kader van het project coördinatiepunt. Deze groep bestaat uit ambtelijke vertegenwoordigers uit verschillende sectoren en drie beleidsniveaus (provincie, Vlaams, federaal). De groep staat in voor de opvolging van de werking van het coördinatiepunt.	Eerste bijeenkomst: 11/10/01
<i>Interkabinettenstuurgroep:</i> de interkabinettenstuurgroep (IKS) kustzonebeheer werd opgericht in 1994. Sinds de nieuwe regering kwam de IKS slechts éénmaal samen. Een hernieuwde dynamiek teweegbrengen is dan ook een taak van het coördinatiepunt. Hierover werden verschillende vergaderingen georganiseerd met het kabinet van minister Dua, en in januari 2002 werden alle betrokken kabinetsmedewerkers afzonderlijk bezocht.	December 2001, januari 2002
<i>Bestuurlijke en juridische verankering voor GBKG:</i> i.s.m. AWZ werd een studie uitgeschreven voor het uitwerken van een optimaal scenario voor de bestuurlijke en juridische verankering van GBKG. Het coördinatiepunt speelde een rol bij de beoordeling van de offertes en de onderhandelingen met het studie bureau. De studie wordt volledig gefinancierd door AWZ.	Studie start op 1 maart 2002.
<i>Kustgemeenten:</i> de kustgemeenten zijn belangrijke partners bij GBKG. Om de kustburgemeesters te informeren over dit project werd een overleg met de kustburgemeesters georganiseerd op 4/9/2001. De burgemeesters uitten hierop de wens ook betrokken te worden in de IKS en de plangroep. Deze vraag zal aan beide groepen voorgelegd worden.	4 september 2001
<i>Organisatie van een prominentendag voor de kust</i> in het kader van het SAIL-project. Op deze dag werden voornamelijk politici uitgenodigd (kustburgemeesters, schepenen, provincieraadsleden, gedeputeerden), alsook de betrokken ambtenaren. Het was enerzijds de bedoeling om de resultaten van het SAIL-project te demonstreren, en anderzijds om het concept van GBKG in te leiden.	30/11/01

(internationaal) Aanspreekpunt in de kustzone inzake geïntegreerd kustzonebeheer	
Actie	Timing
behandelen van vragen over kustzonebeheer, o.a. uit Canada, Slowakije. Vele van de vragen komen eerst terecht bij andere administraties (bv. AWZ) en worden doorgegeven naar het coördinatiepunt. Het is duidelijk merkbaar dat het coördinatiepunt meer bekendheid krijgt.	
Bespreking met de gouverneur van West-Vlaanderen en stichting Prins Laurent i.v.m. mariene reservaten. Het coördinatiepunt werd gevraagd de gouverneur inhoudelijk bij te staan. De stichting Prins Laurent wenst een stimulans te geven voor de erkenning van mariene beschermde gebieden. Het coördinatiepunt zal helpen bij de organisatie van deze activiteit.	21 december 2001
Opvolgen van internationale en Europese ontwikkelingen inzake geïntegreerd kustzonebeheer (EUCC, RSD, SAIL)	
Actie	Timing
<i>Interreg IIc project SAIL</i> : de coördinator maakt deel uit van de stuurgroep van het SAIL-project. Vanuit deze functie wordt steeds bijgedragen bij de organisatie van workshops (bv. 20-23 maart 2001, 24-29 december 2001), fora (bv. politiek forum op 22 mei 2001) en excursies (bv. 23 maart 2001).	SAIL: sept 1998 tot december 2001
<i>Interreg IIb project SAILII</i> : de projectpartners van het SAIL-project wensen een vervolgpunt in te dienen in het Interreg III programma. Het coördinatiepunt helpt schrijven aan dit project, en legt de contacten met de partners in België.	• Voorbereidingen gestart in September 2001.
<i>RSD</i> : de coördinator is lid van de RSD kust werkgroep. Vanuit deze functie wordt deelgenomen aan de vergaderingen van de werkgroep (19/9/01, 24/10/01, 17/12/01, 21/01/02), wordt meegewerkt aan de organisatie van experts meetings ICZM en de RSD-kustdag op 15 maart 2002.	
<i>EUCC</i> : de coördinator werd verkozen tot Raadslid voor België. Vanuit deze functie werd deelgenomen aan de raadsvergadering te Messina (april 2001). Op deze bijeenkomst werd een paper over GBKG in België gepresenteerd. In januari 2002 werd een abstract ingediend voor een posterpresentatie op het congres Littoral 2002 in september 2002.	
deelname aan conferentie: "Aquaculture and its role in ICZM", 9 november 2001. Organisator: VLIZ.	9 november
deelname aan de conferentie "Oceans and Coasts at Rio+10". Deze conferentie diende als evaluatie van wat gebeurde sinds de Rio conferentie in 1992 voor het hoofdstuk 17 (oceanen en kusten) en ter voorbereiding van de wereldtop duurzame ontwikkeling in Johannesburg in 2002.	3-7 december 2001
Verder uitwerken en opvolgen van de strategie en het GKZB-actieplan voor de Vlaamse kust	
Actie	Timing
opstellen van een databank in Access voor opvolgen van de acties van het TERRA actieplan	Gestart in september 2001
samen met VLIZ: advies schrijven voor provincie m.b.t. mogelijkheden voor aquacultuur in België	Mei-juni 2001

Bijhouden van de gegevens voor een set duurzaamheidsindicatoren voor de kustzone	
Actie	Timing
studie duurzaamheidsindicatoren voor de kust: de eerste fase van de studie werd afgewerkt in oktober 2002 (volledig op budget van AWZ). De tweede fase van de studie zal uitbesteed worden door het coördinatiepunt. De voorbereidingen van de offerte starten in november en december 2001, de offerte werd uitgeschreven in januari 2002.	December 2001-januari 2002
Bijhouden inventaris van lopende en nieuwe projecten en initiatieven in de kustzone	
Actie	Timing
I.s.m. het VLIZ worden de projecten en initiatieven in de kustzone bijgehouden in een databank. Contactpersoon binnen het VLIZ is Ward Vandenberge.	
Laten uitvoeren en opvolgen van gerichte studies	
Actie	Timing
Studieproject Inpasbaarheid van de haven van Zeebrugge. Opdrachthouder: ECOLAS. Functie coördinatiepunt: opvolgen van studie in klankbordgroep.	Oktober 2000 – december 2001
Studie naar duurzaamheidsindicatoren voor de kust. Opdrachthouder: Centrum voor Duurzame Ontwikkeling. Functie coördinatiepunt: uitbesteden en opvolging.	Eerste fase maart 2001. Tweede fase: maart 2002.
Studieopdracht "Rol van VLIZ in GBKG". Opdrachthouder: Jan Schrijvers. Rol coördinatiepunt: opvolging, advisering en input.	Juli – september 200
Lid van het gebruikerscomité voor het BALANS-project (Balancing impacts of human activities in the North Sea, DWTC)	
Lid van het gebruikerscomité van het project Sediment Transport (DWTC)	
Studie verbindingen duin- en natuurgebieden te Knokke-Heist. Opdrachthouder: Westtour. Rol coördinatiepunt: opvolging	Vergaderingen 21 mei 01, 27 juni 01, 17 september 2001
Studieopdracht "Bestuurlijke en juridische verankering van Geïntegreerd beheer van kustgebieden". Opdrachthouder: Marien Instituut, Universiteit Gent. De administratie Waterwegen en Zeewezen is opdrachtgever, het coördinatiepunt deed de inhoudelijke voorbereidingen en opvolging.	Studieopdracht start op 1 maart 2002.
Studieopdracht "Strategisch plan voor de haven van Zeebrugge": opvolging in werkgroep leefbaarheid.	September 2001-december 2002
Databank voor de kust – VLIZ	
Actie	Timing
Concept van VLIZ databank voor de kust helpen ontwikkelen en input voor gegevens.	
Gebiedsgerichte acties	
Actie	Timing
Beheerscommissie Spuikom: de coördinator is de permanente vertegenwoordiger voor GBKG. In deze commissie wordt ook de studie voor het opstellen van een beheersplan voor de Spuikom opgevolgd.	11/09/01, 11/12/01
Organisatie van activiteit i.v.m. mariene beschermde gebieden (i.s.m. stichting Prins Laurent).	start voorbereidingen: december 2001
Promotie en bekendmaking van GBKG	
Actie	Timing
Lid van de redactie van De Grote Rede (tijdschrift voor brede publiek)	

Voordracht voor de West-Vlaamse Agalev-fractie	4 juli 2001
Organisatie van een prominentendag GBKG	30 november 2001
Deelname aan het doelstelling-2 project Coastwatch	startverg 10/1/02
Specifieke projecten	
Actie	Timing
<i>Bouwconstructies op strand en dijk</i> : in 2002 wordt voor de bouwconstructies op strand en dijk een Provinciaal RUP opgesteld. Hiervoor wordt een opvolgingsgroep opgesteld, waaraan het CP deelneemt. Het coördinatiepunt help bij het organiseren van de contacten met de sectoren en gemeenten.	Vergaderingen 12/10/01, 29/11/01. Het ganse proces zou tot de lente 2003 duren.
<i>Speelduinen langs de Belgische kust</i> : project voor het aanduiden van speelruimtes langs de kust. Dit gebeurt in samenwerking met toerisme, natuur en de jeugdsector (incl NME).	Vergaderingen 12/10/01, 27/11/01, /9/01, 10/12/01, 17/01/02
Enquête over de perceptie van de bevolking over duurzame ontwikkeling: het betreft een nul- en eindmeting voor het doelstelling-2 programma. Het coördinatiepunt is de trekker voor het proces.	vergadering op 18/9/01, 22/10/01, 29/10/01, 19/12/01.
Coastwatch: project in kader van doelstelling-2 voor het opmaken van een educatief spel en lespakketten m.b.t. kust en zee.	Vergaderingen: 10/1/02.
Vergaderingen voor de taakgroep kustzonebeheer	
Actie	Timing
Het coördinatiepunt staat in voor de organisatie, het secretariaat, de verslaggeving en voor de opvolging van de afspraken.	13/12/01, 15/01/02, 23/01/02

II. Timing – voorstel van startdatum

In de projectfiche staat als startdatum van het project februari '02 aangegeven. Gezien de vertraging die opgelopen werden bij de goedkeuring van het project (goedkeuring op MaC van 10 oktober 2001), wordt voorgesteld om het project officieel te laten aanvangen vanaf september 2001. Ook het aanvangstbevel van de Vlaamse Gemeenschap om met het project van start te gaan is gedateerd op september 2001.

De einddatum van het project is bijgevolg september 2004 (duur van het project = 3 jaar).

III. Tussentijdse stand van de indicatoren

BESCHRIJVING INDICATOR	KWANTIFICERING INDICATOR
IMPACTINDICATOREN	
Bewustzijnsniveau van duurzaamheidsaspecten van plaatselijke bevolking en/of economische actoren in de kustvisserijzone	POSITIEVE MENTALITEITSWIJZIGING: deze indicator zal gemeten worden aan de hand van de duurzaamheidsenquête
Diverse facetten van de nog te ontwikkelen duurzaamheidsbarometer	NOG TE ONTWIKKELEN: opdracht voor uitwerken van een duurzaamheidsbarometer moet nog starten
RESULTAATINDICATOREN	
Bewustzijnsniveau van duurzaamheidsaspecten van plaatselijke bevolking en/of economische actoren in de kustvisserijzone	POSITIEVE MENTALITEITSWIJZIGING: deze indicator zal gemeten worden aan de hand van de duurzaamheidsenquête
SET VAN ALLERHANDE GEGEVENS OMTRENT DE KUSTZONE	VOLGT UIT DE DATABANK VOOR KUSTZONEBEHEER: NOG OP TE STARTEN

OUTPUTINDICATOREN	
DEELNAME AAN INTERNATIONALE NETWERKEN	VOOROPGESTELD CIJFER: 2. Het coördinatiepunt neemt deel aan volgende netwerken: EUCC, RSD, SAIL.
AANTAL OPGEZETTE COMMUNICATIE- EN SENSIBILISATIE-ACTIES MET BETREKKING TOT DUURZAAM KUSTZONEBEHEER VOOR KUSTBEWONERS, RECREANTEN, TOERISTEN, OVERHEDEN,... (RESULTAAT: VERHOGEN VAN HET BEWUSTZIJN MBT GKZB)	VOOROPGESTELD CIJFER: 10. Acties tot nu toe: <ol style="list-style-type: none"> 1. organisatie prominentendag 30/11/02. 2. deelname aan redactievergadering Grote Rede 3. deelname aan project Coastwatch 4. overleg met kustburgemeesters in september 2001
Aantal adviezen over beleid in de kustzone	VOOROPGESTELD CIJFER: 5 Adviezen tot nu toe: <ol style="list-style-type: none"> 1. advies windmolenpark Seanergie 2. Advies windmolenpark c-power 3. Advies Strategisch plan voor toerisme aan de kust
Bestuurlijke verankering voor GKZB	VOOROPGESTELD CIJFER: 1 Studie gaat van start in maart 2002.
Aantal contactpunten voor alle materies inzake kustzonebeheer	VOOROPGESTELD CIJFER: 1 1 CONTACTPUNT VOOR KUSTZONEBEHEER WERD OPRICHT SINDS DE OPRICHTING VAN HET COÖRDINATIEPUNT.

III. Totale kostprijs

Voorstel tot wijziging voor de budgetlijnen:

In het oorspronkelijke projectvoorstel werden de *buitenlandse dienstreizen* (budgetlijn 5.1.) en de *aankoop van documentatie, publicaties, abonnementen* (budgetlijn 5.3.) onder "Externe prestaties" gezien. Na overleg met de dienst boekhouding van de provincie (dienst EEG) en de controlerende instantie van de Vlaamse Gemeenschap bleek dat beide budgetlijnen beter onder werkingskosten worden geplaatst. Een herwerkte financiële tabel wordt toegevoegd als bijlage. Aan de totale kostprijs van het project werd niets gewijzigd.

IV. Acties m.b.t. publiciteit

Tot op heden werden nog geen acties afgewerkt met het oog op het geven van publiciteit inzake de verleende Europese steun.

Wel wordt momenteel een brochure over coördinatiepunt voorbereid (Nederlandstalig, Franstalig en Engelstalig). Deze zou dienen voor de verspreiding naar overheden, geïnteresseerden en het groot publiek. In februari zal ook gestart worden met de opmaak van een website voor het coördinatiepunt, waarbij ook zal verwezen worden naar de Europese steun.

Bijlage: herziening financiële tabel.

Kathy Belpaeme, 28 januari 2002

Voortgangsrapport 2 project D2K/EFRO1/3.1.

Periode: februari 2002 t.e.m. augustus 2002

Contactpersoon: Kathy Belpaeme, Coördinatiepunt Geïntegreerd beheer van kustgebieden, p/a VLIZ, vismijn, pakhuizen 45-52, 8400 Oostende

Afkorting: GBKG = Geïntegreerd beheer van kustgebieden

I. Uitgevoerde activiteiten en bereikte resultaten

De uitgevoerde activiteiten en bereikte resultaten worden hieronder weergegeven in tabelvorm. Voor de beschrijving van de taken wordt de opbouw gehanteerd zoals weergegeven in de projectfiche.

Bevorderen van integratie van planning en beleid van de sectoren en beleidsniveaus	
Actie	Timing
<i>Jeugdruimteplannen-jeugdbeleid:</i> in relatie tot een initiatief rond speelruimte aan de kust dat opgezet werd door het Coördinatiepunt werd een oproep gedaan naar jeugddiensten van de Kustgemeenten. De jeugdruimteplannen dienen jaarlijks door de gemeenten ingediend te worden in mei. Na overleg werden afspraken gemaakt rond aandacht voor speelruimte in duingebieden.	Februari-maart '02
<i>ICZM-beleid: Aanbeveling van het Europees parlement en de Raad betreffende de uitvoering van een geïntegreerd beheer van kustgebieden in Europa:</i> deze aanbeveling werd goedgekeurd op 30 mei '02. De aanbeveling werd breed bekend gemaakt via de Grote Rede en VLIZINE. Ze werd tevens toegestuurd aan alle betrokken kabinetten en administraties met een opgave van de consequenties voor België.	Juli-augustus '02
<i>Havenbeleid: Opvolgen Strategisch plan voor de haven van Zeebrugge:</i> in opdracht van de Vlaamse overheid (afdeling beleid) maakt een consortium van studie bureaus (WES-Group Planning-CIBE) een strategisch plan op voor de haven van Zeebrugge. Voor de uitwerking van het plan werden verschillende werkgroepen opgericht, waaronder een <u>werkgroep leefbaarheid</u> . Aangezien de provincie West-Vlaanderen in de periode 1998-2000 een studie liet opmaken over de inpasbaarheid van de haven van Zeebrugge in zijn omgeving werd overeengekomen dat de coördinator GBKG input zou geven uit deze studie aan de werkgroep leefbaarheid. Verder neemt de coördinator deel aan een provinciaal overleg om te zorgen voor afstemming van beleid en visie tussen de diensten binnen de provincie inzake de andere werkgroepen voor het strategisch plan. <i>Opvolging MER-procedures in de haven van Zeebrugge.</i>	Deelname aan Werkgroep leefbaarheid en provinciaal overleg. Ganse periode.
<i>Werkgroep "kust" binnen de provincie:</i> door het opzetten van deze werkgroep wordt gezorgd voor een optimale afstemming van het beleid en projecten aan de kust binnen de provincie. Dit overleg wordt gekoppeld aan de technische werkgroepen van het doelstelling-2 programma en aan een regio-overleg (praktische afspraken) voor de kust	Vergaderingen op 21/2 en 29/5.
<i>Natuur- en recreatiebeleid:</i> inrichting van het domein Garzebekeveld te De Panne. Eigenaars: Vlaamse overheid, provincie (in concessie aan gemeente) en gemeente. Voor de inrichting van dit duingebied is een goede afstemming nodig.	Eerste vergadering op 26/6
<i>Beleid windmolens:</i> in het kader van het lidmaatschap van de Provincie West-Vlaanderen van de NSC, is de coördinator verantwoordelijk voor de organisatie van een internationale conferentie over windenergie (zal doorgaan van 7 tot 9 november).	
<i>Visserijbeleid:</i> n.a.v.d. voorgestelde wijzigingen in het Europees visserijbeleid werd een vergadering bijgewoond over de relatie met het Belgisch visserijbeleid (georganiseerd door MINA-raad).	Vergadering 9/7

<p><i>Beleid Natuur- en milieueducatie aan de kust & Nachtegaal:</i> de provincie heeft een sterk uitgebouwde dienst natuur- en milieueducatie (NME). Om te komen tot een consistente planning van het provinciale en Vlaamse NME beleid aan de kust heeft het coördinatiepunt als taak een overzicht te houden op de initiatieven en de planning te helpen uittekenen. Een belangrijk element hierbij is de verbreding van steunpunt midenkust naar steunpunt "Kust". In juli '02 werd definitief beslist dat het centrum De Nachtegaal in concessie zal gegeven worden aan de provincie West-Vlaanderen. De ontwikkeling worden opgevolgd door de coördinator GBKG.</p>	<p>Doorlopend.</p>
<p>Bevorderen van samenwerking tussen beleidsniveaus en sectoren</p>	
<p>Actie</p>	<p>Timing</p>
<p><i>Bouwconstructies op strand en dijk:</i> in 1999 werd in opdracht van AWZ een studie opgemaakt over bouwconstructies op strand en dijk. In april '02 ging de provinciale planologische dienst van start met de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan voor deze constructies. Het coördinatiepunt is hierbij verantwoordelijk voor de organisatie van de consultatie met gemeenten en sectoren.</p>	<p>Gestart in april '02.</p>
<p><i>Overleggroep:</i> heropstarten voormalige <i>TERRA-stuurgroep</i> in kader van het project coördinatiepunt. Deze groep bestaat uit ambtelijke vertegenwoordigers uit verschillende sectoren en drie beleidsniveaus (provincie, Vlaams, federaal). De groep staat in voor de opvolging van de werking van het coördinatiepunt.</p>	<p>Vergadering 21/5</p>
<p><i>Interkabinettenstuurgroep:</i> de interkabinettenstuurgroep (IKS) kustzonebeheer werd opgericht in 1994. Sinds de nieuwe regering kwam de IKS slechts éénmaal samen. Een hernieuwde dynamiek teweegbrengen is dan ook een taak van het coördinatiepunt. Hierover werden verschillende vergaderingen georganiseerd met het kabinet van minister Dua, en in januari 2002 werden alle betrokken kabinetsmedewerkers afzonderlijk bezocht. Een overzicht en verslag van de interviews werd aan het kabinet Dua overgemaakt. Sindsdien wordt via verschillende contacten geprobeerd een nieuwe datum voor de IKS vast te leggen.</p>	<p>Doorlopend.</p>
<p><i>Bestuurlijke en juridische verankering voor GBKG:</i> i.s.m. AWZ werd een studie uitgeschreven voor het uitwerken van een optimaal scenario voor de bestuurlijke en juridische verankering van GBKG. De studie wordt volledig gefinancierd door AWZ. Het coördinatiepunt is verantwoordelijk voor de opvolging van de studie.</p>	<p>Studie ging van start op 1 maart 2002. Eindrapport voorzien eind september 2002.</p>
<p><i>Team kust:</i> in het provinciale team kust worden de projecten van de verschillende sectoren besproken. Er wordt een maximale samenwerking en informatiedoorstroming nagestreefd.</p>	<p>Vergaderingen op 21/2, 29/3, 24/4, 4/6.</p>
<p><i>Organisatie van een kustexcursie voor de kust</i> in het kader van het SAIL-project. Op deze dag werden voornamelijk politici uitgenodigd (kustburgemeesters, schepenen, provincieraadsleden, gedeputeerden), alsook de betrokken ambtenaren. Het was enerzijds de bedoeling om de resultaten van het SAIL-project te demonstreren, en anderzijds om het concept van GBKG in te leiden.</p>	<p>30 augustus '02</p>
<p>(internationaal) Aanspreekpunt in de kustzone inzake geïntegreerd kustzonebeheer</p>	
<p>Actie</p>	<p>Timing</p>
<p>Contacten met de Europese Commissie (verantwoordelijke Brigit Snoeren) over de implementatie van de Aanbeveling betreffende GBKG.</p>	
<p>Voortzetting besprekingen met de stichting Prins Laurent i.v.m. mariene reservaten. Het coördinatiepunt werd gevraagd de gouverneur inhoudelijk bij te staan. De stichting Prins Laurent wenst een stimulans te geven voor de erkenning van mariene beschermde gebieden. Het coördinatiepunt zal helpen bij de organisatie van deze activiteit (geplande datum: 29 oktober '02).</p>	<p>Vergaderingen op 13/5, 25/6</p>

Opvolgen van internationale en Europese ontwikkelingen inzake geïntegreerd kustzonebeheer (EUCC, RSD, SAIL)	
Actie	Timing
<i>Interreg IIIb project SAILII</i> : de projectpartners van het SAIL-project wensen een vervolgpunt in te dienen in het Interreg III programma. Het coördinatiepunt helpt schrijven aan dit project, en legt de contacten met de partners in België.	<ul style="list-style-type: none"> Ganse periode. Vergaderingen: 12 en 13 februari, 19 en 20 maart, 2 en 3 mei, en 15 en 16 juli
<i>RSD</i> : de coördinator is lid van de RSD kust werkgroep. Vanuit deze functie wordt deelgenomen aan de vergaderingen van de werkgroep, wordt meegewerkt aan de organisatie van experten meetings ICZM, de RSD-kustdag op 15 maart 2002, de RSD-kustexcursie op 30 maart.	Werkgroep vergaderingen op: 6 maart, 31 mei
<i>EUCC</i> : de coördinator werd verkozen tot Raadslid voor België. Vanuit deze functie werd deelgenomen aan de raadsvergadering te Messina (april 2001). Op deze bijeenkomst werd een paper over GBKG in België gepresenteerd. In januari 2002 werd een abstract ingediend voor een posterpresentatie op het congres Littoral 2002 in september 2002.	
deelname aan de conferentie "Kustzonebeheer vanuit geo-ecologische en economische invalshoek"	16 en 17 mei '02
Verder uitwerken en opvolgen van de strategie en het GKZB-actieplan voor de Vlaamse kust	
Actie	Timing
opstellen van een databank in Access voor opvolgen van de acties van het TERRA actieplan	Gestart in september 2001
Bijhouden van de gegevens voor een set duurzaamheidsindicatoren voor de kustzone	
Actie	Timing
studie duurzaamheidsindicatoren voor de kust: de eerste fase van de studie werd afgewerkt in oktober 2001 (volledig op budget van AWZ). De tweede fase van de studie wordt uitbesteed door het coördinatiepunt (opdrachthouder: ECOLAS). De coördinator is verantwoordelijk voor de opvolging van de studie.	Start op 1 april 2002. Eind voorzien: eind juni 2003.
Bijhouden inventaris van lopende en nieuwe projecten en initiatieven in de kustzone	
Actie	Timing
I.s.m. het VLIZ worden de projecten en initiatieven in de kustzone bijgehouden in een databank. Contactpersoon binnen het VLIZ is Ward Vandenberge.	Doorlopend.
Laten uitvoeren en opvolgen van gerichte studies	
Actie	Timing
Studie naar duurzaamheidsindicatoren voor de kust-2 ^{de} fase. Opdrachthouder: Ecolas. Functie coördinatiepunt: uitbesteden en opvolging.	Start op 1 april 2002. Eind voorzien: eind juni 2003.
Lid van het gebruikerscomité voor het BALANS-project (Balancing impacts of human activities in the North Sea, DWTC)	
Lid van het gebruikerscomité van het project Sediment Transport (DWTC)	
Studieopdracht "Bestuurlijke en juridische verankering van Geïntegreerd beheer van kustgebieden". Opdrachthouder: Marien Instituut, Universiteit Gent. De administratie Waterwegen en Zeewezen is opdrachtgever, het coördinatiepunt deed de inhoudelijke voorbereidingen en opvolging.	Studieopdracht start op 1 maart 2002.
Studieopdracht "Strategisch plan voor de haven van Zeebrugge": opvolging in	September 2001-december

werkgroep leefbaarheid.	2002
Studieopdracht "Een beheersplan voor de Spuikom". Opdrachthouder: Groep Planning. Rol coördinatiepunt: mee instaan voor opvolging via de stuurgroep spuikom.	Startdatum: 1 maart 2002.
Studieopdracht "perceptie van de kustbewoners inzake duurzame ontwikkeling". Opdrachthouder: HIVA. Rol coördinatiepunt: opvolging en organisatie van overlegvergaderingen.	Startdatum: 1 juni 2002.
Databank voor de kust – VLIZ	
Actie	Timing
Concept van VLIZ databank voor de kust helpen ontwikkelen en input voor gegevens.	Doorlopend.
Gebiedsgerichte acties	
Actie	Timing
Beheerscommissie Spuikom: de coördinator is de permanente vertegenwoordiger voor GBKG. In deze commissie wordt ook de studie voor het opstellen van een beheersplan voor de Spuikom opgevolgd.	11/09/01, 11/12/01
Initiatief rond speelduinen.	Gestart in oktober 2001.
Organisatie van activiteit i.v.m. mariene beschermde gebieden (i.s.m. stichting Prins Laurent).	start voorbereidingen: december 2001
Promotie en bekendmaking van GBKG	
Actie	Timing
Deelname aan het doelstelling-2 project "Een zee van ruimte" (vroegere benaming: Coastwatch).	Project goedgekeurd op MaC van juni '02.
Lid van de redactie van De Grote Rede (tijdschrift voor brede publiek)	
Deelname aan de VLIZ jongerencontactdag met posterpresentatie over het Coördinatiepunt	13 maart '02
Opening van de nieuwe lokatie van het Coördinatiepunt	27 april '02
Deelname aan activiteit en stand op contactdag "Met (ge)zin in zee".	28 april '02
Publicatie van een brochure over het coördinatiepunt in drie talen.	
Inleiding over GBKG op ronde tafels over "speelruimte aan de kust"	18 en 19 juni '02
Voordracht op het colloquium Kustzonebeheer vanuit geo-ecologische en economische invalshoek	16 en 17 mei '02
Specifieke projecten	
Actie	Timing
<i>Bouwconstructies op strand en dijk</i> : in 2002 wordt voor de bouwconstructies op strand en dijk een Provinciaal RUP opgesteld. Hiervoor wordt een opvolgingsgroep opgesteld, waaraan het CP deelneemt. Het coördinatiepunt help bij het organiseren van de contacten met de sectoren en gemeenten.	Consultatierondes starten in okt. '02. Het ganse proces zou tot de lente 2004 duren.
<i>Speelduinen langs de Belgische kust</i> : project voor het aanduiden van speelruimtes langs de kust. Dit gebeurt in samenwerking met toerisme, natuur en de jeugdsector (incl NME). In juni werden ronde tafels georganiseerd met de gemeenten. In februari vond een overleg plaats met de jeugdconsultanten van alle kustgemeenten.	Ronde tafels op 18 en 18 juni '02 Vergaderingen van de werkgroep op 25/2, 29/3, 30/8
Enquête over de perceptie van de bevolking over duurzame ontwikkeling: het betreft een nul- en eindmeting voor het doelstelling-2 programma. Het coördinatiepunt is de trekker voor het proces.	
Een zee van ruimte: project in kader van doelstelling-2 voor het opmaken van een educatief spel en lespakketten m.b.t. kust en zee.	

Vergaderingen voor de taakgroep kustzonebeheer	
Actie	Timing
Het coördinatiepunt staat in voor de organisatie, het secretariaat, de verslaggeving en voor de opvolging van de afspraken.	Vergaderingen op 19/2, 28/6.

II. Timing

Geen wijzigingen te melden.

Ter info: Startdatum : september 2001. Einddatum : 30 september 2004 (duur van het project = 3 jaar).

III. Tussentijdse stand van de indicatoren

BESCHRIJVING INDICATOR	KWANTIFICERING INDICATOR
IMPACTINDICATOREN	
Bewustzijnsniveau van duurzaamheidsaspecten van plaatselijke bevolking en/of economische actoren in de kustvisserijzone	POSITIEVE MENTALITEITSWIJZIGING: deze indicator zal gemeten worden aan de hand van de duurzaamheidsenquête
Diverse facetten van de nog te ontwikkelen duurzaamheidsbarometer	NOG TE ONTWIKKELEN: opdracht voor uitwerken van een duurzaamheidsbarometer is gestart op 1 juni '02.
RESULTAATINDICATOREN	
Bewustzijnsniveau van duurzaamheidsaspecten van plaatselijke bevolking en/of economische actoren in de kustvisserijzone	POSITIEVE MENTALITEITSWIJZIGING: deze indicator zal gemeten worden aan de hand van de duurzaamheidsenquête
SET VAN ALLERHANDE GEGEVENS OMTRENT DE KUSTZONE	VOLGT UIT DE DATABANK VOOR KUSTZONEBEHEER: het opmaken van de databank is gestart. Hij zal echter pas volledig operationeel zijn in juni 2003.
OUTPUTINDICATOREN	
DEELNAME AAN INTERNATIONALE NETWERKEN	VOOROPGESTELD CIJFER WERD REEDS BEREIKT: 2. Het coördinatiepunt neemt deel aan volgende netwerken: EUCC, RSD, SAIL.
AANTAL OPGEZETTE COMMUNICATIE- EN SENSIBILISATIE-ACTIES MET BETREKKING TOT DUURZAAM KUSTZONEBEHEER VOOR KUSTBEWONERS, RECREANTEN, TOERISTEN, OVERHEDEN,... (RESULTAAT: VERHOGEN VAN HET BEWUSTZIJN MBT GKZB)	VOOROPGESTELD CIJFER: 10. Aantal acties bereikt tijdens eerste zes maanden (zie eerste verslag): 4. Acties tijdens periode februari – augustus '02: <ol style="list-style-type: none"> 1. organisatie RSD kustdag 15/3/02 2. organisatie kustexcursie RSD 30/8/02. 3. initiatief rond speelduinen, met de organisatie van ronde tafels 4. brochure over het coördinatiepunt en GBKG 5. voordracht GBKG op colloquium in mei '02 6. posterpresentatie GBKG op VLIZ jongerencontactdag 7. toelichting en stand op contactdag "Met (ge)zin in zee" Totaal aantal: 11.
Aantal adviezen over beleid in de kustzone	VOOROPGESTELD CIJFER: 5 Aantal adviezen tot nu toe (zie eerste verslag): 3 4. Advies over speelruimte aan de kust. Totaal aantal: 4.
Bestuurlijke verankering voor GKZB	VOOROPGESTELD CIJFER: 1

	Studie gaat van start in maart 2002.
Aantal contactpunten voor alle materies inzake kustzonebeheer	VOOROPGESTELD CIJFER: 1 1 CONTACTPUNT VOOR KUSTZONEBEHEER WERD OPGERICHT SINDS DE OPRICHTING VAN HET COÖRDINATIEPUNT.

III. Raming kostprijs

Geen wijzigingen te melden.

IV. Acties m.b.t. publiciteit

- Een brochure over het coördinatiepunt werd gedrukt in drie talen – Engels, Nederlands, Frans – zie voorbeelden als bijlage. De brochure werd verspreid naar de overheden, kabinetten en wordt ter beschikking gesteld op studiedagen, vergaderingen, congressen. Op de brochure wordt de Europese steun vermeld.
- Op een voordracht over GBKG op de conferentie “Kustzonebeheer vanuit geo-ecologische en economische invalshoek” op 16 en 17 mei '02 werd het Europese programma kort toegelicht.
- Er werd een poster uit duurzame materialen aangemaakt over het coördinatiepunt. Hierop wordt melding gemaakt van de Europese steun. De poster wordt op verschillende gelegenheden gepresenteerd. Bv. op de VLIZ jongerencontactdag, op de contactdag van de Bond voor Grote en Jonge gezinnen “Met (ge)zin in zee”, op de officiële opening van de lokalen van het VLIZ en het coördinatiepunt, op de conferentie op 16 en 17 mei.
- De website voor het coördinatiepunt is afgewerkt, maar momenteel nog niet on-line (verwacht in september). Op de website zal melding gemaakt worden van de Europese steun.

Bijlagen:

- brochure coördinatiepunt (in drie talen)
- afdruk posterpresentatie

Kathy Belpaeme, 12 augustus 2002

Voortgangsrapport 3 project D2K/EFRO1/3.1.

Periode: september 2002 t.e.m. januari 2003

Contactpersoon: Kathy Belpaeme, Coördinatiepunt Geïntegreerd beheer van kustgebieden, p/a VLIZ, vismijn, pakhuizen 45-52, 8400 Oostende

Afkorting: GBKG = Geïntegreerd beheer van kustgebieden

I. Uitgevoerde activiteiten en bereikte resultaten

De uitgevoerde activiteiten en bereikte resultaten worden hieronder weergegeven in tabelvorm. Voor de beschrijving van de taken wordt de opbouw gehanteerd zoals weergegeven in de projectfiche.

Bevorderen van integratie van planning en beleid van de sectoren en beleidsniveaus	
Actie	Timing
<i>Jeugdruimteplannen-jeugdbeleid:</i> voortzetting van het initiatief rond "Speelruimte aan de Kust". Er wordt gewerkt aan een brochure en een voorbeeldproject (o.a. in Blankenberge, ook in De Panne worden mogelijkheden onderzocht).	Vergadering in De Panne op 30/10/02. Overleg met Blankenberge sinds november over inrichting van speelruimte in het Zeebos.
<i>ICZM-beleid: Aanbeveling van het Europees parlement en de Raad betreffende de uitvoering van een geïntegreerd beheer van kustgebieden in Europa (goedgekeurd op 30 mei '02):</i> door de Europese Commissie (EC) werd een eerste expertenvergadering georganiseerd. Kathy Belpaeme werd aangeduid als vertegenwoordiger voor het Vlaamse Gewest op deze expertenmeeting. De EC richt tevens twee werkgroepen op als implementatie van de Aanbeveling: (1) indicator werkgroep; (2) stocktaking werkgroep (nationale inventarisatie). Kathy Belpaeme werd opgegeven als vertegenwoordiger in de laatste werkgroep.	Vergadering op 3/10/03. Werkgroep stocktaking communiceert voorlopig per e-mail.
<i>Havenbeleid: Opvolgen Strategisch plan voor de haven van Zeebrugge:</i> in opdracht van de Vlaamse overheid (afdeling beleid) maakt een consortium van studie bureaus (WES-Group Planning-CIBE) een strategisch plan op voor de haven van Zeebrugge. Voor de uitwerking van het plan werden verschillende werkgroepen opgericht, waaronder een werkgroep leefbaarheid. Aangezien de provincie West-Vlaanderen in de periode 1998-2000 een studie liet opmaken over de inpasbaarheid van de haven van Zeebrugge in zijn omgeving werd overeengekomen dat de coördinator GBKG input zou geven uit deze studie aan de werkgroep leefbaarheid. Verder neemt de coördinator deel aan een provinciaal overleg om te zorgen voor afstemming van beleid en visie tussen de diensten binnen de provincie inzake de andere werkgroepen voor het strategisch plan. <i>Opvolging MER-procedures in de haven van Zeebrugge.</i>	Deelname aan Werkgroep leefbaarheid en provinciaal overleg. Ganse periode. Debat haven Zeebrugge op 7 december 2002.
<i>Werkgroep "kust" binnen de provincie:</i> door het opzetten van deze werkgroep wordt gezorgd voor een optimale afstemming van het beleid en projecten aan de kust binnen de provincie. Dit overleg wordt gekoppeld aan de technische werkgroepen van het doelstelling-2 programma en aan een team Kust (praktische afspraken)	Vergaderingen op 19/9/02, 23/10/02, 25/11/'02
<i>Beleid windmolens:</i> in het kader van het lidmaatschap van de Provincie West-Vlaanderen van de NSC, is de coördinator verantwoordelijk voor de organisatie van een internationale conferentie over windenergie (7 tot 9 november 2002). Aantal inschrijvingen voor de conferentie: 122 deelnemers uit alle landen die aan de Noordzee grenzen. Kathy Belpaeme zal samen met de coördinator van de milieuwergroep van de NSC instaan voor het schrijven van het eindrapport van de conferentie.	Conferentie "Windenergie: waar en hoe" van 7 tot 9 november 2002. Schrijven eindrapport: januari '03

<p><i>Beleid Natuur- en milieueducatie aan de kust & Nachtegaal</i>: de provincie heeft een sterk uitgebouwde dienst natuur- en milieueducatie (NME). Om te komen tot een consistente planning van het provinciale en Vlaamse NME beleid aan de kust heeft het coördinatiepunt als taak een overzicht te houden op de initiatieven en de planning te helpen uittekenen. Een belangrijk element hierbij is de verbreding van steunpunt middenkust naar steunpunt "Kust". In juli '02 werd definitief beslist dat het centrum De Nachtegaal in concessie zal gegeven worden aan de provincie West-Vlaanderen. De ontwikkeling worden opgevolgd door de coördinator GBKG. De concessie voor de Nachtegaal werd in januari '03 nog niet ondertekend door de minister voor Leefmilieu.</p>	<p>Doorlopend.</p>
<p><i>Ku(n)st 2003</i>: het project Ku(n)st 2003 werd uitgevoerd door de vzw Beaufort. Het coördinatiepunt gaf advies aan vzw Beaufort voor het zoeken naar mogelijke locaties voor de kunstwerken in open lucht en de wettelijke procedures (vergunningaanvragen).</p>	<p>november-december 2002</p>
<p><i>Bouwconstructies op strand en dijk</i>: in 1999 werd in opdracht van AWZ een studie opgemaakt over bouwconstructies op strand en dijk. In april '02 ging de provinciale planologische dienst van start met de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan voor deze constructies. Het coördinatiepunt was hierbij verantwoordelijk voor de organisatie van de consultatie met gemeenten en sectoren.</p>	<p>Informatievergadering op 5/11/2002. Consultatie met gemeenten en gebruikersgroepen tijdens tweede helft van november 2002.</p>
<p>Bevorderen van samenwerking tussen beleidsniveaus en sectoren</p>	
<p>Actie</p>	<p>Timing</p>
<p><i>Overleggroep</i>: heropstarten voormalige <i>TERRA-stuurgroep</i> in kader van het project coördinatiepunt. Deze groep bestaat uit ambtelijke vertegenwoordigers uit verschillende departementen en vier beleidsniveaus (gemeenten, provincie, Vlaams, federaal). De groep staat in voor de opvolging van de werking van het coördinatiepunt.</p>	<p>Vergadering op 4/9/02 en 27/11/02 + bijkomend overleg met federale administratie BMM op 21/9/02</p>
<p><i>Interkabinettenstuurgroep</i>: de interkabinettenstuurgroep (IKS) kustzonebeheer werd opgericht in 1994. Sinds de nieuwe regering kwam de IKS slechts éénmaal samen. Een hernieuwde dynamiek teweegbrengen is dan ook een taak van het coördinatiepunt. Kathy Belpaeme blijft pogingen ondernemen om het kabinet van de Vlaams minister voor Leefmilieu ertoe te bewegen een IKS samen te roepen, verschillende andere Vlaamse kabinetten zijn duidelijk vragende partij. Bedoeling zou zijn om op de IKS de resultaten van de studie "Bestuurlijke en juridische verankering van geïntegreerd beleid voor de kustzone" te presenteren. Momenteel werd nog geen nieuwe datum voor een IKS vastgelegd door het bevoegde kabinet. De nakende verkiezingen kunnen mogelijks een beperkende factor vormen.</p>	<p>Doorlopend.</p>
<p><i>Bestuurlijke en juridische verankering voor GBKG</i>: i.s.m. AWZ werd een studie uitgeschreven voor het uitwerken van een optimaal scenario voor de bestuurlijke en juridische verankering van GBKG. De studie wordt volledig gefinancierd door AWZ. Het coördinatiepunt is verantwoordelijk voor de opvolging van de studie.</p>	<p>Het Maritiem Instituut legde het eindrapport voor op de vergadering van de overleggroep van 27/11/02. Alle betrokken administratie krijgen tot 15/01/03 de tijd om schriftelijk opmerkingen te geven.</p>
<p><i>Overleg met Beheerseenheid mathematisch model voor de Noordzee (BMM)</i>: gezien hun bevoegdheden op zee inzake leefmilieu, defensie en natuurlijke rijkdommen, is de federale administratie BMM een belangrijke partner binnen het GBKG. Daarom maakt BMM deel uit van de overleggroep en de taakgroep GBKG. Anderzijds bestaat er een overleg Noordzee en Oceanen, binnen het Coördinatie Comité Internationaal Milieubeleid (CCIM). Kathy Belpaeme werd uitgenodigd om deel te nemen aan deze vergadering, als plaatsvervanger van Jean-Louis Herrier van de Vlaamse milieudirectie. De stuurgroep Noordzee</p>	<p>Vergaderingen op 12/11/02, 10/12/02.</p>

en Oceanen dient wettelijk gezien de implementatie van de Aanbeveling inzake ICZM van Europa uit te voeren.	
<i>Team kust</i> : in het provinciale team kust worden de projecten van de verschillende sectoren besproken. Er wordt een maximale samenwerking en informatiedoorstroming nagestreefd.	Vergaderingen op 27/8/02, 9/10/02, 22/11/02, 16/12/02
(internationaal) Aanspreekpunt in de kustzone inzake geïntegreerd kustzonebeheer	
Actie	Timing
Vertegenwoordiging in de expertengroep ICZM van de Europese Commissie (verantwoordelijke Brigit Snoeren) + de werkgroep "stocktaking". De expertengroep volgt de implementatie van de Aanbeveling in de lidstaten op.	Vergadering op 3/10/02.
Op uitnodiging van de gemeente Knokke-Heist bracht de Nederlandse vertegenwoordiger van KIMO een bezoek aan het coördinatiepunt. KIMO is een vereniging die opgericht werd ter bestrijding van vervuiling op zee. In België zijn Brugge en Knokke-Heist reeds lid van KIMO. Knokke-Heist stelde de vraag of het coördinatiepunt (+ VLIZ?) eventueel als centraal contactpunt zou kunnen dienen voor de Belgische kustgemeenten. Er werd afgesproken dat het coördinatiepunt zal polsen naar de interesse van de kustgemeenten. Verder zijn het coördinatiepunt en het VLIZ bereid hun medewerking te verlenen aan de organisatie van een studiemoment over vervuiling op zee.	Vergadering met dhr. Bert Veerman van KIMO op 6/12/02
Voortzetting besprekingen met de stichting Prins Laurent i.v.m. mariene reservaten. Het coördinatiepunt werd gevraagd de gouverneur inhoudelijk bij te staan. De stichting Prins Laurent wenst een stimulans te geven voor de erkenning van mariene beschermde gebieden. Het coördinatiepunt zal helpen bij de organisatie van deze activiteit. De geplande datum van 29 oktober '02 werd niet aangehouden. Een bezoek van de prins ook de kust werd nu voorzien op 7 maart 2003.	Vergaderingen op 6/1/03
Opvolgen van internationale en Europese ontwikkelingen inzake geïntegreerd kustzonebeheer (EUCC, RSD, SAIL)	
Actie	Timing
<i>Interreg IIIb project SAILII</i> : de projectpartners van het SAIL-project dienden een vervolgprijsaanvraag in bij het Interreg III programma Noord-West Europa. Het SAIL-project werd goedgekeurd in november 2002. Kathy Belpaeme is de vertegenwoordiger in de SAIL management group voor de provincie West-Vlaanderen.	Ganse periode. Vergaderingen: 12/9/02, 14/10/02, 3/12/02, 13 en 14/1/03
<i>RSD</i> : Kathy Belpaeme is lid van de RSD kust werkgroep. Vanuit deze functie wordt deelgenomen aan de vergaderingen van de werkgroep, wordt meegewerkt aan de organisatie van experts meetings ICZM (workshop toerisme en mobiliteit op 21/1/03)	Vergaderingen op: 18/9, 21/1.
<i>EUCC</i> : de coördinator werd door de EUCC-leden verkozen tot Raadslid voor België. De coördinator nam deel aan het congres Littoral 2002 in Porto, Portugal (23 – 26 september 2002) en de daaraan gekoppelde vergadering van de EUCC Raad. In januari (22) 2003 werd voor het eerst een gezamenlijke ledenvergadering België-Nederland georganiseerd. Op deze vergadering werd de werking van het coördinatiepunt gepresenteerd.	Congres + raadsvergadering: 23-26 september 2002. 22/1/03.
Verder uitwerken en opvolgen van de strategie en het GKZB-actieplan voor de Vlaamse kust	
Actie	Timing
Actieplan : opstellen van een databank in Access voor opvolgen van de acties van het TERRA actieplan. Vooraleer de databank verder kan uitgewerkt worden is een goedkeuring nodig van het actieplan door de Interkabinettenstuurgroep. Aangezien deze groep nog niet samengekomen is in de looptijd van het project,	

wordt momenteel niet verder gewerkt aan het actieplan.	
Bijhouden van de gegevens voor een set duurzaamheidsindicatoren voor de kustzone	
Actie	Timing
Studie duurzaamheidsbarometer voor de kust: na de workshop op 22 januari 2003, zal een beperktere set van indicatoren opgesteld worden. Voor deze indicatoren worden de data opgevraagd en in de databank ingevoerd.	Start op 1 april 2002. De databank moet klaar zijn tegen eind juni 2003.
Bijhouden inventaris van lopende en nieuwe projecten en initiatieven in de kustzone	
Actie	Timing
I.s.m. het VLIZ worden de projecten en initiatieven in de kustzone bijgehouden in een databank. Contactpersoon binnen het VLIZ is Ward Vandenberge.	Doorlopend.
Laten uitvoeren en opvolgen van gerichte studies	
Actie	Timing
Studie naar duurzaamheidsindicatoren voor de kust-2 ^{de} fase. Opdrachthouder: Ecolas. Functie coördinatiepunt: uitbesteden en opvolging.	Start op 1 april 2002. Eind voorzien: eind juni 2003.
Lid van het gebruikerscomité voor het BALANS-project (Balancing impacts of human activities in the North Sea, DWTC)	
Lid van het gebruikerscomité van het project Sediment Transport (DWTC)	
Studieopdracht "Bestuurlijke en juridische verankering van Geïntegreerd beheer van kustgebieden". Opdrachthouder: Marien Instituut, Universiteit Gent. De administratie Waterwegen en Zeewezen is opdrachtgever, het coördinatiepunt deed de inhoudelijke voorbereidingen en opvolging.	Ontwerp eindrapport gepresenteerd op 27/11/02. Reactie kunnen nog gegeven worden tot 15/1/03.
Studieopdracht "Strategisch plan voor de haven van Zeebrugge": opvolging in werkgroep leefbaarheid.	September 2001-december 2002
Studieopdracht "Een beheersplan voor de Spuikom". Opdrachthouder: Groep Planning. Rol coördinatiepunt: mee instaan voor opvolging via de stuurgroep spuikom.	Startdatum: 1 maart 2002.
Studieopdracht "perceptie van de kustbewoners inzake duurzame ontwikkeling". Opdrachthouder: HIVA. Rol coördinatiepunt: opvolging en organisatie van overlegvergaderingen.	Startdatum: 1 juni 2002.
Databank voor de kust – VLIZ	
Actie	Timing
Duurzaamheidsbarometer voor de kust: concept van VLIZ databank voor de kust helpen ontwikkelen en input voor gegevens voor een specifieke set van indicatoren. Dossiers mbt kustzonebeheer: met als doel toch specifieke informatie ter beschikking te stellen voor het grote publiek, worden in samenwerking met het VLIZ dossiers uitgewerkt rond actuele thema's (bv. speelduinen, strandconstructies, windmolens, de spuikom, ..). Deze dossiers zullen vrij te raadplegen zijn via de website van het coördinatiepunt en het VLIZ. Fotodatabank: geregeld komen er vragen binnen naar geschikte foto's over de kust. I.s.m. het VLIZ werd in januari 2003 gestart met het uitbouwen van een fotodatabank. De foto's zouden vrij te raadplegen zijn via de website.	Doorlopend.
Gebiedsgerichte acties	
Actie	Timing
Beheerscommissie Spuikom: de coördinator is de permanente vertegenwoordiger voor GBKG. In deze commissie wordt ook de studie voor het opstellen van een beheersplan voor de Spuikom opgevolgd.	10/9/02, 10/12/02
Vorbereidingen voor de organisatie van het Kustinformatiemoment op 25 april	Vorbereiding tijdens

2003: info. moment voor het maatschappelijk middenveld over de initiatieven van de provincie aan de kust.	ganse periode.
Initiatief rond speelduinen.	Gestart in oktober 2001.
Organisatie van activiteit i.v.m. mariene beschermde gebieden (i.s.m. stichting Prins Laurent).	start voorbereidingen: december 2001. Datum voor de activiteit: 7 maart 2003.
Promotie en bekendmaking van GBKG	
Actie	Timing
Deelname aan het doelstelling-2 project "Een zee van ruimte" (vroegere benaming: Coastwatch).	Project goedgekeurd op MaC van juni '02.
In samenwerking met HORIZON educatief worden in februari en maart 5 informatiesessies georganiseerd over de kust en haar gebruikers. Doelgroep is het brede publiek die niet dagdagelijks betrokken is bij GBKG.	Vorbereidingen: november 2002-januari 2003.
Lid van de redactie van De Grote Rede (tijdschrift voor brede publiek)	
Lancering van de website www.kustbeheer.be . Bekendmaking via nieuwjaarswensen, via VLIZINE (elektronische nieuwsbrief van het VLIZ), de elektronische nieuwsbrief van de EUCC en de Gazet (elektronische nieuwsbrief provincie)	Eind december 2002.
Voordracht op de internationale conferentie NME en de EUCC ledendag.	11/9/02 en 22/1/03
Posterpresentatie op de internationale conferentie Littoral 2002 en op de visserij- en havenfeesten.	23-26 sept. 2002 en 7/9/02
Specifieke projecten	
Actie	Timing
<i>Bouwconstructies op strand en dijk</i> : in 2002 wordt voor de bouwconstructies op strand en dijk een Provinciaal RUP opgesteld. Hiervoor wordt een opvolgingsgroep opgesteld, waaraan het CP deelneemt. Het coördinatiepunt help bij het organiseren van de consultaties met de sectoren en gemeenten.	Info vergadering op 5 november 2002. Consultatierondes tweede helft oktober '02.
<i>Speelduinen langs de Belgische kust</i> : project voor het aanduiden van speelruimtes langs de kust. Dit gebeurt in samenwerking met toerisme, natuur en de jeugdsector (incl. NME). Als conclusie uit de ronde tafels zullen volgende acties ondernomen worden: opmaken van een informatie brochure, op zoek gaan naar een voorbeeldproject (Blankenberge -Zeebos, eventueel ook in De Panne). Hieraan zou de opmaak van een draaiboek gekoppeld worden. Aan andere gemeenten werd het aanbod gedaan dat het coördinatiepunt bereid is de gemeente logistiek te ondersteunen bij het zoeken naar speelruimte.	Vergadering op 30/10/02. Overleg met Blankenberge en De Panne gaat verder.
<i>Enquête over de perceptie van de bevolking over duurzame ontwikkeling</i> : het betreft een nul- en eindmeting voor het doelstelling-2 programma. Het coördinatiepunt is de trekker voor het proces.	Studie loopt verder tijdens in het verslag behandelde periode.
<i>Een zee van ruimte</i> : project in kader van doelstelling-2 voor het opmaken van een educatief spel en lespakketten m.b.t. kust en zee.	Vergadering op 16/9 (uittesten spel)
Vergaderingen voor de taakgroep kustzonebeheer	
Actie	Timing
Het coördinatiepunt staat in voor de organisatie, het secretariaat, de verslaggeving en voor de opvolging van de afspraken.	Vergaderingen op 9/10/02, 9/12/02

II. Timing

Geen wijzigingen te melden.

Ter info: Startdatum : september 2001. Einddatum : 30 september 2004 (duur van het project = 3 jaar).

III. Tussentijdse stand van de indicatoren

BESCHRIJVING INDICATOR	KWANTIFICERING INDICATOR
IMPACTINDICATOREN	
Bewustzijnsniveau van duurzaamheidsaspecten van plaatselijke bevolking en/of economische actoren in de kustvisserijzone	POSITIEVE MENTALITEITSWIJZIGING: deze indicator zal gemeten worden aan de hand van de duurzaamheidsenquête
Diverse facetten van de nog te ontwikkelen duurzaamheidsbarometer	NOG TE ONTWIKKELEN: opdracht voor uitwerken van een duurzaamheidsbarometer is gestart op 1 juni '02. Na de workshop van 20 januari '03 wordt een beperkte set van indicatoren uitgewerkt.
RESULTAATINDICATOREN	
Bewustzijnsniveau van duurzaamheidsaspecten van plaatselijke bevolking en/of economische actoren in de kustvisserijzone	POSITIEVE MENTALITEITSWIJZIGING: deze indicator zal gemeten worden aan de hand van de duurzaamheidsenquête
SET VAN ALLERHANDE GEGEVENS OMTRENT DE KUSTZONE	VOLGT UIT DE DATABANK VOOR KUSTZONEBEHEER: het opmaken van de databank is gestart. Hij zal echter pas volledig operationeel zijn in juni 2003.
OUTPUTINDICATOREN	
DEELNAME AAN INTERNATIONALE NETWERKEN	VOOROPGESTELD CIJFER WERD REEDS BEREIKT: 2. Het coördinatiepunt neemt deel aan volgende netwerken: EUCC, RSD, SAILII, de expertengroep ICZM van de Europese Commissie
AANTAL OPGEZETTE COMMUNICATIE- EN SENSIBILISATIE-ACTIES MET BETREKKING TOT DUURZAAM KUSTZONEBEHEER VOOR KUSTBEWONERS, RECREANTEN, TOERISTEN, OVERHEDEN,... (RESULTAAT: VERHOGEN VAN HET BEWUSTZIEN MBT GKZB)	VOOROPGESTELD CIJFER: 10. Aantal acties bereikt tijdens eerste zes maanden (zie voortgangsrapport N°1): 4. Aantal acties bereikt tijdens tweede periode van zes maand (zie voortgangsrapport N°2): 7 Acties tijdens periode september '02 – januari '03: <ol style="list-style-type: none"> 1. voordracht op de EUCC ledendag dd. 22/01/03 2. voordracht op de internationale NME-conferentie op 11/09/03 3. lanceren van de website van het coördinatiepunt 4. consultaties voor kustgemeenten en gebruikers omtrent PRUP Strandconstructies 5. posterpresentatie op de internationale conferentie Littoral 2002 (Porto, Portugal) 6. posterpresentatie op de visserij- en havenfeesten op 7/9/03 Totaal aantal: 17.
Aantal adviezen over beleid in de kustzone	VOOROPGESTELD CIJFER: 5 Totaal aantal adviezen na voortgangsrapport 1 en 2: 4. Nieuwe adviezen gedurende de periode van voorliggend rapport: <ol style="list-style-type: none"> 1. advies betreffende mogelijke locaties van kunstwerken aan de kust, in het kader van het project Beaufort 2003 2. advies over het voorstel voor en juridische en bestuurlijke verankering van geïntegreerd kustzonebeheer. Totaal aantal adviezen: 6
Bestuurlijke verankering voor GKZB	VOOROPGESTELD CIJFER: 1 De studie "Bestuurlijke en juridische verankering van

	geïntegreerd beleid voor de kustzone” werd afgewerkt eind 2002 (opdrachthouder: Maritiem Instituut, Universiteit Gent).
Aantal contactpunten voor alle materies inzake kustzonebeheer	VOOROPGESTELD CIJFER: 1 1 CONTACTPUNT VOOR KUSTZONEBEHEER WERD OPGERICHT SINDS DE OPRICHTING VAN HET COÖRDINATIEPUNT.

III. Raming kostprijs

Geen wijzigingen te melden.

IV. Acties m.b.t. publiciteit

- Lancering van een eigen website van het coördinatiepunt eind december 2002
- Communicatie via Nederlandstalige poster op visserij- en havenfeesten op 7 september '02 te Oostende
- Voordracht op de internationale Conferentie over natuur- en milieueducatie op 11 september '02 (Duin & Zee, Oostende).
- Posterpresentatie op Littoral 2002 over ICZM in België (te Porto, Portugal)
- Voordracht op de EUCC-The Coastal Union ledendag op 22 januari '03

Bijlagen:

- afdruk van poster gepresenteerd op internationale conferentie Littoral 2002 te Porto
- afdruk van de homepage van de website (www.kustbeheer.be)
- uitnodiging informatiesessies “Zee en Kust en haar gebruikers”

Kathy Belpaeme, 29 januari '03

Voortgangsrapport 4 project D2K/EFRO1/3.1.

Periode: februari 2003 t.e.m. augustus 2003

Contactpersoon: Kathy Belpaeme, Coördinatiepunt Geïntegreerd beheer van kustgebieden, p/a VLIZ, vismijn, pakhuizen 45-52, 8400 Oostende

Afkorting: GBKG = Geïntegreerd beheer van kustgebieden

I. Uitgevoerde activiteiten en bereikte resultaten

De uitgevoerde activiteiten en bereikte resultaten worden hieronder weergegeven in tabelvorm. Voor de beschrijving van de taken wordt de opbouw gehanteerd zoals weergegeven in de projectfiche.

Acties die afgewerkt worden tijdens de vorige rapporteringsperiode (september 2002 tot en met januari 2003) worden hieronder niet herhaald.

Bevorderen van integratie van planning en beleid van de sectoren en beleidsniveaus	
Actie	Timing
Jeugdruimteplannen-jeugdbeleid: voortzetting van het initiatief rond "Speelruimte aan de Kust". Een eerste ontwerp van affiche (vervangt de brochure) is klaar; wordt nog geoptimaliseerd. Bouwaanvraag voor het voorbeeld project te Blankenberge (Zeebos) werd ingediend in juni 2003, na overleg met de jeugdsector. Voor het project in De Panne wordt gewacht op goedkeuring van afdeling Natuur.	Indien bouwvergunning OK kunnen de werken aan het Zeebos beginnen. Communicatie zal belangrijk zijn.
ICZM- Europees beleid: <i>Aanbeveling van het Europees parlement en de Raad betreffende de uitvoering van een geïntegreerd beheer van kustgebieden in Europa (goedgekeurd op 30 mei '02):</i> door de Europese Commissie (EC) werd een eerste expertenvergadering georganiseerd. Kathy Belpaeme werd aangeduid als vertegenwoordiger voor het Vlaamse Gewest op deze expertenmeeting. De EC richt tevens twee werkgroepen op als implementatie van de Aanbeveling: (1) indicator werkgroep; (2) stocktaking werkgroep (nationale inventarisatie). Kathy Belpaeme werd opgegeven als vertegenwoordiger in de laatste werkgroep.	Vergadering op 18/06/03. Werkgroep stocktaking communiceert enkel per e-mail.
Werkgroep "kust" binnen de provincie: door het opzetten van deze werkgroep wordt gezorgd voor een optimale afstemming van het beleid en projecten aan de kust binnen de provincie. Dit overleg wordt gekoppeld aan de technische werkgroepen van het doelstelling-2 programma en aan een team Kust (praktische afspraken)	Vergaderingen op 11/02/03, 19/03/03 en 13/05/03.
Beleid Natuur- en milieueducatie aan de kust & Nachtegaal: Sinds de vorige rapporteringperiode is er nog geen doorbraak gekomen in het dossier rond De Nachtegaal.	
Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan voor bouwconstructies op strand en dijk: In april '02 ging de provinciale planologische dienst van start met de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan voor deze constructies. Het coördinatiepunt was verantwoordelijk voor het ondersteunen van de consultatie met gemeenten en sectoren.	Tweede informatieronde voor de gemeenten vond plaats op 8 en 9 juli 2003. Bilateraal overleg met de Vlaamse en provinciale administratie gebeurt eveneens in juli 2003.
Bevorderen van samenwerking tussen beleidsniveaus en sectoren	
Actie	Timing
Overleggroep: deze groep bestaat uit ambtelijke en politieke (voor de gemeenten) vertegenwoordigers uit verschillende departementen en vier beleidsniveaus (gemeenten, provincie, Vlaams, federaal). De groep staat in voor de opvolging van de werking van het coördinatiepunt.	Vergadering op 4 juli '03

Interkabinettenstuurgroep: de Vlaams minister van leefmilieu nam nog geen initiatieven om de Interkabinettenstuurgroep GBKG samen te roepen. De partners van het coördinatiepunt GBKG hebben hiertoe opnieuw meermaal toe opgeroepen.	Doorlopend.
Bestuurlijke en juridische verankering voor GBKG: i.s.m. AWZ werd een studie uitgeschreven voor het uitwerken van een optimaal scenario voor de bestuurlijke en juridische verankering van GBKG. De studie wordt volledig gefinancierd door AWZ. Het coördinatiepunt is verantwoordelijk voor de opvolging van de studie.	Rapport werd afgewerkt.
<i>Overleg met Beheerseenheid mathematisch model voor de Noordzee (BMM):</i> Stuurgroep Noordzee en Oceanen: gezien hun bevoegdheden op zee inzake leefmilieu, defensie en natuurlijke rijkdommen, is de federale administratie BMM een belangrijke partner binnen het GBKG. Daarom maakt BMM deel uit van de overleggroep en de taakgroep GBKG. Anderzijds bestaat er een overleg Noordzee en Oceanen, binnen het Coördinatie Comité Internationaal Milieubeleid (CCIM). Kathy Belpaeme werd uitgenodigd om deel te nemen aan deze vergadering, als plaatsvervanger van Jean-Louis Herrier van de Vlaamse milieuadministratie. De stuurgroep Noordzee en Oceanen dient wettelijk gezien de implementatie van de Aanbeveling inzake ICZM van Europa uit te voeren.	Vergaderingen op 16 juni 2003
Strandreiniging: workshop over strandreiniging voor de kustgemeenten op 7 mei 2003 + lancering brochure (Nederlands, Frans, Duits). Enquête verstuurd naar kustgemeenten voor opvragen van bijkomende informatie over strandreiniging en verwerking van het afval.	Workshop georganiseerd op 7 mei 2003. Artikel in Grote Rede van augustus 2003.
<i>Team kust:</i> in het provinciale team kust worden de projecten van de verschillende sectoren besproken. Er wordt een maximale samenwerking en informatiedoorstroming nagestreefd.	Vergaderingen op 17/02/03, 18/03/03, 16/04/03, 27/05/03 en 27/06/03.
(internationaal) Aanspreekpunt in de kustzone inzake geïntegreerd kustzonebeheer	
Actie	Timing
Europese Commissie: Vertegenwoordiging in de expertengroep ICZM van de Europese Commissie (verantwoordelijke Birgit Snoeren) + de werkgroep "stocktaking". De expertengroep volgt de implementatie van de Aanbeveling in de lidstaten op.	Vergadering op 3/10/02.
KIMO: Op uitnodiging van de gemeente Knokke-Heist bracht de Nederlandse vertegenwoordiger van KIMO een bezoek aan het coördinatiepunt. KIMO is een vereniging die opgericht werd ter bestrijding van vervuiling op zee. In België zijn Brugge en Knokke-Heist reeds lid van KIMO. Knokke-Heist stelde de vraag of het coördinatiepunt eventueel als centraal contactpunt zou kunnen dienen voor de Belgische kustgemeenten. Er werd afgesproken dat het coördinatiepunt zal polsen naar de interesse van de kustgemeenten. Verder zijn het coördinatiepunt en het VLIZ bereid hun medewerking te verlenen aan de organisatie van een studiemoment over vervuiling op zee. Er werd een vraag gericht aan alle kustgemeenten om de voor hen prioritaire milieuthema's op zee kenbaar te maken. De resultaten van de bevraging zullen op 9 oktober gepresenteerd worden.	De KIMO studienamiddag die oorspronkelijk op 18 juni zou georganiseerd worden werd uitgesteld tot 9 oktober 2003.
Aanspreekpunt: behandelen van vragen allerhande (studenten, overheden, burgers, organisaties, etc.). Een overzicht van de vragen en verzoeken wordt sinds mei 2003 nauwgezet bijgehouden.	Doorlopende opdracht.
Stichting Prins Laurent: Voortzetting besprekingen met de stichting Prins Laurent i.v.m. mariene reservaten. Het coördinatiepunt werd gevraagd de gouverneur inhoudelijk bij te staan. De stichting Prins Laurent wenst een stimulans te geven voor de erkenning van een integraal kustreservaat of kustnatuurpark aan de Westkust. Het coördinatiepunt stond in voor de organisatie van het bezoek van prins Laurent en de ministers Dua en Tavernier aan Oostende	Vervolgvergaderingen op 14 mei 2003.

(7 maart 2003).	
Opvolgen van internationale en Europese ontwikkelingen inzake geïntegreerd kustzonebeheer (EUCC, RSD, SAIL)	
Actie	Timing
Interreg IIIb project SAILII: de projectpartners van het SAIL-project dienden een vervolgproject in bij het Interreg III programma Noord-West Europa. Het SAIL-project werd goedgekeurd in november 2002. Kathy Belpaeme is de vertegenwoordiger in de SAIL management group voor de provincie West-Vlaanderen, en plaatsvervanger voor afdeling Natuur.	Ganse periode. Vergaderingen van de projectmanagement group: 12 en 13 maart, 23 en 24 juni.
RSD: Kathy Belpaeme is lid van de RSD kust werkgroep. Vanuit deze functie wordt deelgenomen aan de vergaderingen van de werkgroep, wordt meegewerkt aan de organisatie van experten meetings ICZM (excursie op 5 september 2003). Eén maal per jaar wordt een kustexcursie georganiseerd, specifiek voor bestuurders van de betrokken gemeenten en provincies.	Vergadering op 14/05/03 in Middelburg. Excursie aan Vlaamse kust op 5 september 2003.
EUCC: de coördinator werd door de EUCC-leden verkozen tot Raadslid voor België. Zij maakt ook deel uit van het organiserend comité voor de Conferentie Littoral 2004 in Schotland (communicatie verloopt voorlopig enkel per e-mail).	Geen vergaderingen in voorbije planningsperiode.
Verder uitwerken en opvolgen van de strategie en het GKZB-actieplan voor de Vlaamse kust	
Actie	Timing
Actieplan: opstellen van een databank in Access voor opvolgen van de acties van het TERRA actieplan. Vooraleer de databank verder kan uitgewerkt worden is een goedkeuring nodig van het actieplan door de Interkabinettenstuurgroep. Aangezien deze groep nog niet samengekomen is in de looptijd van het project, wordt momenteel niet verder gewerkt aan het actieplan. (zelfde situatie als tijdens vorige rapporteringsperiode).	
Bijhouden van de gegevens voor een set duurzaamheidsindicatoren voor de kustzone	
Actie	Timing
Studie duurzaamheidsbarometer voor de kust: na de workshop op 22 januari 2003, werd door ECOLAS een beperktere set van indicatoren (20) opgesteld worden. Voor deze indicatoren werden alle gegevens opgevraagd. In de zomer van 2003 gaat VLIZ van start met de opmaak van een databank.	Studieopdracht afgewerkt. Eindrapport klaar in augustus 2003. Opmaak databank: start in augustus 2003.
Bijhouden inventaris van lopende en nieuwe projecten en initiatieven in de kustzone	
Actie	Timing
I.s.m. het VLIZ worden de projecten en initiatieven in de kustzone bijgehouden in een databank. Contactpersoon binnen het VLIZ is Ward Vandenberghe.	Doorlopende inventarisatie.
Laten uitvoeren en opvolgen van gerichte studies	
Actie	Timing
Studie naar duurzaamheidsindicatoren voor de kust-2de fase . Opdrachthouder: Ecolas. Functie coördinatiepunt: uitbesteden en opvolging.	Eindrapport afgeleverd augustus 2003
Lid van het gebruikerscomité van de projecten BALANS (Balancing impacts of human activities in the North Sea, DWTC) en GAUFRE (Ruimtelijke ordening op zee).	
Studieopdracht " Bestuurlijke en juridische verankering van Geïntegreerd beheer van kustgebieden ". Opdrachthouder: Marien Instituut, Universiteit Gent. De administratie Waterwegen en Zeewezen (Afdeling Waterwegen Kust) is opdrachtgever, het coördinatiepunt stond in voor de inhoudelijke voorbereidingen en opvolging.	Eindrapport afgewerkt februari 2003. Verzending gebeurt door opdrachtgever (AWZ-WWK).
Studieopdracht " Een beheersplan voor de Spuikom ". Opdrachtgever: de	Eindrapport afgewerkt

administratie Waterwegen en Zeewezen -Afdeling Waterwegen Kust. Opdrachthouder: Groep Planning. Rol coördinatiepunt: mee instaan voor opvolging via de stuurgroep spuikom.	april 2003.
Studieopdracht " perceptie van de kustbewoners inzake duurzame ontwikkeling ". Opdrachthouder: HIVA. Opdrachtgever: provincie West-Vlaanderen. Rol coördinatiepunt: opvolging en organisatie van overlegvergaderingen + organisatie van workshop in het najaar van 2003.	Eindrapport afgeleverd februari 2003. Workshop te organiseren in najaar 2003 of begin 2004.
Databank voor de kust – VLIZ	
Actie	Timing
Duurzaamheidsbarometer voor de kust: concept van VLIZ databank voor de kust helpen ontwikkelen en input voor gegevens voor een specifieke set van indicatoren. Dossiers mbt kustzonebeheer: met als doel toch specifieke informatie ter beschikking te stellen voor het grote publiek, worden in samenwerking met het VLIZ dossiers uitgewerkt rond actuele thema's (bv. speelduinen, strandconstructies, windmolens, de spuikom, ..). Deze dossiers zullen vrij te raadplegen zijn via de website van het coördinatiepunt en het VLIZ. Fotodatabank: geregeld komen er vragen binnen naar geschikte foto's over de kust. I.s.m. het VLIZ werd in januari 2003 gestart met het uitbouwen van een fotodatabank. De foto's zouden vrij te raadplegen zijn via de website.	Doorlopend.
Gebiedsgerichte acties	
Actie	Timing
Beheerscommissie Spuikom: de coördinator is de permanente vertegenwoordiger voor GBKG. In deze commissie wordt ook de studie voor het opstellen van een beheersplan voor de Spuikom opgevolgd.	Vergaderingen op 21 april 2003, mei 2003
Initiatief rond speelduinen (pilotprojecten in De Panne en Blankenberge).	Gestart in oktober 2001.
Promotie en bekendmaking van GBKG	
Actie	Timing
Kustinformatiemoment op 25 april 2003: info. moment voor het maatschappelijk middenveld en alle geïnteresseerden over de initiatieven van de provincie aan de kust.	25 april 2003.
Bezoek van Prins Laurent en de ministers Dua en Tavernier aan het coördinatiepunt en VLIZ.	Bezoek op 7 maart 2003.
Communicatiecampagne over GBKG: de campagne omvat een affiche, een postkaartenreeks, een reeks artikels in de zondagskrant, een wedstrijd in de Vakantiezoektocht, een artikel in de Krant van West-Vlaanderen, een persconferentie een brochure en een info. stand.	start in zomer 2003; loopt tot eind 2003.
Deelname aan het doelstelling-2 project "Een zee van ruimte"	Het zeeruimtespel wordt verwacht tegen oktober 2003.
Brochure strandreiniging: "Over afval en afval. Tips voor een beter strandbeheer." Brochure beschikbaar in Nederlands, Frans en Duits. Verspreiding via eigen kanalen en gemeenten.	Nederlandse brochure voorgesteld op 7 mei 2003. Frans en Duitse versie klaar eind juni 2003.
Lid van de redactie van De Grote Rede (tijdschrift voor brede publiek)	
Organisatie van en voordracht op informatieve sessies " De zee en haar gebruikers ". Doelgroep is het brede publiek die niet dagdagelijks betrokken is bij GBKG. Een enquête toonde duidelijk dat er interesse is voor dergelijke voordrachten.	5 informatieve sessies in febr-maart 2003. Eigen voordracht op 25 maart 2003.

Specifieke projecten	
Actie	Timing
Speelduinen langs de Belgische kust: project voor het aanduiden van speelruimtes langs de kust. Dit gebeurt in samenwerking met toerisme, natuur en de jeugdsector (incl. NME). Als conclusie uit de ronde tafels zullen volgende acties ondernomen worden: opmaken van een informatie brochure, op zoek gaan naar een voorbeeldproject (Blankenberge – Zeebos, eventueel ook in De Panne). Hieraan zou de opmaak van een draaiboek gekoppeld worden (De Panne wil instaan voor het bijhouden van het draaiboek). Aan andere gemeenten werd het aanbod gedaan dat het coördinatiepunt bereid is de gemeente logistiek te ondersteunen bij het zoeken naar speelruimte.	Overleg met Blankenberge en De Panne gaat verder.
Een zee van ruimte: project in kader van doelstelling-2 voor het opmaken van een educatief spel en lespakketten m.b.t. kust en zee.	Vergadering op 6 juni, 25 juni.
Vergaderingen voor de taakgroep kustzonebeheer	
Actie	Timing
Het coördinatiepunt staat in voor de organisatie, het secretariaat, de verslaggeving en voor de opvolging van de afspraken.	Vergaderingen op 14 februari '03, 18 april '03, 4 juli '03.

II. Timing

Geen wijzigingen te melden.

Ter info: Startdatum : september 2001. Einddatum : 30 september 2004 (duur van het project = 3 jaar).

III. Tussentijdse stand van de indicatoren

BESCHRIJVING INDICATOR	KWANTIFICERING INDICATOR
IMPACTINDICATOREN	
Bewustzijnsniveau van duurzaamheidsaspecten van de plaatselijke bevolking, bestuurders en de economische actoren in de kustzone	Toename van het bewustzijn: deze indicator zal gemeten worden aan de hand van de duurzaamheidsenquête. Vergelijkende meting naar bewustzijn omtrent aspecten van duurzame ontwikkeling (2002 – 2008)
Diverse facetten van de nog te ontwikkelen duurzaamheidsbarometer	Een set van 20 duurzaamheidsindicatoren voor de kust werd geselecteerd. De opmaak van de databank zal starten in augustus 2003. De uiteindelijke barometer zal publiek gemaakt worden via de website van het coördinatiepunt.
RESULTAATINDICATOREN	
Bewustzijnsniveau van duurzaamheidsaspecten van de plaatselijke bevolking, bestuurders en de economische actoren in de kustzone	Toename van het bewustzijn: deze indicator zal gemeten worden aan de hand van de duurzaamheidsenquête. Vergelijkende meting naar bewustzijn omtrent aspecten van duurzame ontwikkeling (2002 – 2008)
SET VAN ALLERHANDE GEGEVENS OMTRENT DE KUSTZONE	VOLGT UIT DE DATABANK VOOR KUSTZONEBEHEER: het opmaken van de databank is gestart. De gegevens voor 16 indicatoren werden reeds verzameld.

OUTPUTINDICATOREN	
DEELNAME AAN INTERNATIONALE NETWERKEN	VOOROPGESTELD CIJFER WERD REEDS BEREIKT: 2. Het coördinatiepunt neemt deel aan volgende netwerken: EUCC, RSD, SAILII, de expertengroep ICZM van de Europese Commissie
AANTAL OPGEZETTE COMMUNICATIE- EN SENSIBILISATIE-ACTIES MET BETREKKING TOT DUURZAAM KUSTZONEBEHEER VOOR KUSTBEWONERS, RECREANTEN, TOERISTEN, OVERHEDEN,... (RESULTAAT: VERHOGEN VAN HET BEWUSTZIJN MBT GKZB)	VOOROPGESTELD CIJFER WERD REEDS BEREIKT: 10. Aantal acties bereikt tijdens eerste zes maanden (zie voortgangsrapport N°1): 4. Aantal acties bereikt tijdens tweede periode van zes maand (zie voortgangsrapport N°2): 7 Aantal acties bereikt tijdens derde periode van zes maand (zie voortgangsrapport N°3): 6 Acties tijdens periode februari – augustus '03: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kustinformatiemoment op 25 april 2003 2. Bezoek van ZKH Prins Laurent op 7 maart 2003 3. Publicatie van brochure "Afwal en afval. Tips voor een beter strandbeheer" 4. Workshop strandreiniging op 7 mei 2003 5. Organisatie van de informatieve sessies "De zee en haar gebruikers". Febr-maart 2003 6. Communicatiecampagne GBKG Totaal aantal: 23.
Aantal adviezen over beleid in de kustzone	VOOROPGESTELD CIJFER werd reeds bereikt : 5 Totaal aantal adviezen na voortgangsrapport 1, 2 en 3: 6. Nieuwe adviezen gedurende de periode van voorliggend rapport: <ol style="list-style-type: none"> 1. advies betreffende mogelijke voor een milieuvriendelijker strandreiniging. 2. advies over het ontwerp PRUP voor strand- en dijkconstructies. Totaal aantal adviezen: 8
Bestuurlijke verankering voor GKZB	VOOROPGESTELD CIJFER WERD REEDS BEREIKT: 1 De studie "Bestuurlijke en juridische verankering van geïntegreerd beleid voor de kustzone" werd afgewerkt eind 2002 (opdrachthouder: Maritiem Instituut, Universiteit Gent).
Aantal contactpunten voor alle materies inzake kustzonebeheer	VOOROPGESTELD CIJFER WERD REEDS BEREIKT: 1 1 CONTACTPUNT VOOR KUSTZONEBEHEER WERD OPGERICHT SINDS DE OPRICHTING VAN HET COÖRDINATIEPUNT.

III. Raming kostprijs

De totale kostprijs van het project blijft onveranderd.

Wel werd een verschuiving tussen budgetlijnen aangevraagd. In zitting van 25 juni 2003 heeft het Managementcomité voor het doelstelling-2 programma Kustgebied kennis genomen van de vraag m.b.t. deze interne verschuiving van financiële middelen.

De leden van het Managementcomité gaven hun akkoord om het tekort op de budgetlijn voor personeelskosten aan te vullen door een verschuiving van middelen van de budgetlijnen overheadkosten en werkingskosten.

IV. Acties m.b.t. publiciteit

- **Marktstand** op het provinciaal Kustinformatiemoment op 25 april 2003.
- **Communicatiecampagne “De Kust – kwestie van evenwicht”**: de campagne omvat een affiche, een postkaartenreeks, een reeks artikels in de zondagskrant, een wedstrijd in de Vakantiezoektocht, een artikel in de Krant van West-Vlaanderen, een persconferentie, een brochure en een info. stand.
- **Workshop + brochure strandreiniging** “Over afval en afval. Tips voor een beter strandbeheer”
- **Voordracht** op informatieve sessie “De zee en haar gebruikers”.

Bijlagen:

- Persartikels i.v.m. bezoek van prins Laurent aan het coördinatiepunt.
- Brochure “Over afval en afval. Tips voor een beter strandbeheer”, Nederlands, Frans en Duits exemplaar.
- Persartikel i.v.m. workshop strandreiniging op 7 mei 2003.
- In relatie tot de communicatiecampagne: affiche, postkaartenreeks.
- Uitnodiging informatieve sessies “De zee en haar gebruikers” + copie van powerpointpresentatie.

Kathy Belpaeme, 25 juli '03

Voortgangsrapport 5 project D2K/EFRO1/3.1.

Periode: september 2003 t.e.m. januari 2004

Contactpersoon: Kathy Belpaeme, Coördinatiepunt Geïntegreerd beheer van kustgebieden, p/a VLIZ, vismijn, pakhuizen 45-52, 8400 Oostende

Afkorting: GBKG = Geïntegreerd beheer van kustgebieden

I. Uitgevoerde activiteiten en bereikte resultaten

De uitgevoerde activiteiten en bereikte resultaten worden hieronder weergegeven in tabelvorm. Voor de beschrijving van de taken wordt de opbouw gehanteerd zoals weergegeven in de projectfiche. Acties die afgewerkt worden tijdens de vorige rapporteringsperioden (vanaf september 2001) worden hieronder niet herhaald.

Bevorderen van integratie van planning en beleid van de sectoren en beleidsniveaus	
Actie	Timing
<p>Jeugdruimteplannen-jeugdbeleid: mbt Zeebos: geen nieuwe ontwikkelingen t.o.v. vorige rapportage. Er wordt gewacht op de bouwvergunning om met de werken te starten.</p> <p>Speelruimte in Middelkerke: n.a.v. de gebiedsvisie voor de duinen tussen Oostende en Middelkerke, werd vanuit de gemeente Middelkerke de vraag gesteld of specifieke zones in de duinen konden opengesteld worden voor de jeugd. Het coördinatiepunt organiseerde een overleg met de betrokken partijen. De uitkomst van dit overleg werd als input voor de gebiedsvisie gebruikt.</p>	<p>Bouwvergunning voor de werken in het Zeebos werd ingediend in september 2003.</p>
<p>ICZM- Europees beleid: <i>Aanbeveling van het Europees parlement en de Raad betreffende de uitvoering van een geïntegreerd beheer van kustgebieden in Europa (goedgekeurd op 30 mei '02):</i> door de Europese Commissie (EC) werd een eerste expertenvergadering georganiseerd. Kathy Belpaeme werd aangeduid als vertegenwoordiger voor het Vlaamse Gewest op deze expertenmeeting. De EC richt tevens twee werkgroepen op als implementatie van de Aanbeveling: (1) indicator werkgroep; (2) stocktaking werkgroep (nationale inventarisatie). Kathy Belpaeme werd opgegeven als vertegenwoordiger in de laatste werkgroep.</p>	<p>Geen vergadering van de expertengroep sinds juni 2003. Wel informeel overleg met Nederland, UK en Duitsland op 26/2/04.</p>
<p>Werkgroep "kust" binnen de provincie: door het opzetten van deze werkgroep wordt gezorgd voor een optimale afstemming van het beleid en projecten aan de kust binnen de provincie. Dit overleg wordt gekoppeld aan de technische werkgroepen van het doelstelling-2 programma en aan een team Kust (praktische afspraken)</p>	<p>Vergadering op 02/12/2003.</p>
<p>Beleid Natuur- en milieueducatie aan de kust & Nachtegaal: Nog geen wijzigingen sinds de vorige rapporteringperiode.</p>	
Bevorderen van samenwerking tussen beleidsniveaus en sectoren	
Actie	Timing
<p>Overleggroep: deze groep bestaat uit ambtelijke en politieke (enkel voor de gemeenten) vertegenwoordigers uit verschillende departementen en drie beleidsniveaus (gemeenten, provincie, Vlaams). De groep staat in voor de opvolging van de werking van het coördinatiepunt. In april 2003 heeft de federale partner (BMM) zich teruggetrokken uit de overleggroep en de taakgroep. Dit wordt betreurd door de overige leden, aangezien "geïntegreerd kustbeheer" zeker niet stopt aan de laagwaterlijn. Er zal getracht worden de banden met de federale diensten voor leefmilieu terug aan te halen.</p>	<p>Vergadering op 21 november '03</p>
<p>Interkabinettenstuurgroep: de Vlaams minister van leefmilieu nam nog geen initiatieven om de Interkabinettenstuurgroep GBKG samen te roepen. De partners</p>	<p>Nog geen nieuwe IKS vergadering gepland door</p>

van het coördinatiepunt GBKG hebben hiertoe opnieuw meermaal toe opgeroepen.	de voorzitter..
Bestuurlijke en juridische verankering voor GBKG: i.s.m. AWZ werd een studie uitgeschreven voor het uitwerken van een optimaal scenario voor de bestuurlijke en juridische verankering van GBKG. De studie wordt volledig gefinancierd door AWZ. Het coördinatiepunt was verantwoordelijk voor de opvolging van de studie. Rapport werd in december verstuurd aan de leden van de overleggroep. Elk lid van de overleggroep is vrij om het rapport te bezorgen aan zijn/haar kabinet.	Afgewerkt. Tot nader order geen actie hieromtrent.
<i>Overleg met Beheerseenheid mathematisch model voor de Noordzee (BMM):</i> Stuurgroep Noordzee en Oceanen	Geen vergadering in de behandelde periode.
Strandreiniging: als vervolg op de workshop over strandreiniging op 7 mei 2003, wordt op zaterdag 27 maart een opruimactie op het strand georganiseerd (onder de naam Lente-prik). Het coördinatiepunt is trekker van dit evenement. Bedoeling is (1) kansen voor manuele strandreiniging in de kijker te plaatsen, (2) informatie te verzamelen over al wat op het strand gevonden wordt (zowel natuurlijk als onnatuurlijk materiaal). De gegevens zullen op de website van het Coördinatiepunt gepresenteerd worden.	Vorbereidende vergaderingen op 03/10/2003, 16/12/2003 en 16/2/2004. Vergadering met gemeenten op 20/1/2004. Lente-prik op 27/3/2004.
<i>Team kust:</i> in het provinciale team kust worden de projecten van de verschillende sectoren besproken. Er wordt een maximale samenwerking en informatiedoorstroming nagestreefd.	Vergaderingen op 15/09/2003, 22/10/2003, 03/12/2003 en 19/01/2004.
(internationaal) Aanspreekpunt in de kustzone inzake geïntegreerd kustzonebeheer	
Actie	Timing
Europese Commissie: Vertegenwoordiging in de expertengroep ICZM van de Europese Commissie (verantwoordelijke Birgit Snoeren) + de werkgroep "stocktaking". De expertengroep volgt de implementatie van de Aanbeveling in de lidstaten op.	Geen vergaderingen in de behandelde periode.
KIMO: KIMO is een vereniging die opgericht werd ter bestrijding van vervuiling op zee. In België zijn Brugge en Knokke-Heist reeds lid van KIMO. Knokke-Heist stelde de vraag of het coördinatiepunt eventueel als centraal contactpunt zou kunnen dienen voor de Belgische kustgemeenten. De overleggroep GBKG vindt het niet opportuun dat het Coördinatiepunt deze rol zou vervullen, aangezien dit de betrokkenheid van de kustgemeenten bij KIMO zou verminderen. Op vraag van de gemeente Knokke-Heist steunde het Coördinatiepunt de organisatie van de KIMO studienamiddag "Inspraakmoment over Kust- en zeemilieu". De namiddag werd bijgewoond door 77 aanwezigen, en verschillende kustgemeenten uitten hun interesse om lid te worden van KIMO. Verdere samenwerking tussen KIMO en het Coördinatiepunt kan projectmatig geëvalueerd worden.	KIMO studienamiddag op 9 oktober 2003.
Aanspreekpunt: behandelen van vragen allerhande (studenten, overheden, burgers, organisaties, etc.). Een overzicht van de vragen en verzoeken wordt sinds mei 2003 nauwgezet bijgehouden.	Doorlopende opdracht.
Opvolgen van internationale en Europese ontwikkelingen inzake geïntegreerd kustzonebeheer (EUCC, RSD, SAIL)	
Actie	Timing
Interreg IIb project SAILII: de projectpartners van het SAIL-project dienden een vervolgpriject in bij het Interreg III programma Noord-West Europa. Het SAIL-project werd goedgekeurd in november 2002. Kathy Belpaeme is de vertegenwoordiger in de SAIL management group voor de provincie West-Vlaanderen, en plaatsvervanger voor afdeling Natuur.	Ganse periode. Vergaderingen van de projectmanagement group: 8-10 december.
RSD: Kathy Belpaeme is lid van de RSD kust werkgroep. Vanuit deze functie wordt deelgenomen aan de vergaderingen van de werkgroep, wordt meegewerkt	Excursie aan Vlaamse kust op 5 september 2003.

aan de organisatie van experten meetings ICZM. Eén maal per jaar wordt een kustexcursie georganiseerd, specifiek voor bestuurders van de betrokken gemeenten en provincies. Het Coördinatiepunt stond in voor de toelichtingen over de Belgische kust tijdens de excursie op 5 september 2003		
EUCC: de coördinator werd door de EUCC-leden verkozen tot Raadslid voor België. Zij maakt ook deel uit van het organiserend comité voor de Conferentie Littoral 2004 van 20 tot 22 september in Schotland (communicatie verloopt voorlopig enkel via e-mail). Het coördinatiepunt diende een abstract in voor Littoral 2004, thema is "Beach cleaning in Belgium". Bedoeling is om de resultaten van de lente-opkuis op 27 maart 2004 te presenteren in Aberdeen.		Geen vergaderingen in voorbije planningsperiode.
Verder uitwerken en opvolgen van de strategie en het GKZB-actieplan voor de Vlaamse kust		
Actie	Timing	
Actieplan: opstellen van een databank in Access voor opvolgen van de acties van het TERRA actieplan. Vooraleer de databank verder kan uitgewerkt worden is een goedkeuring nodig van het actieplan door de Interkabinettenstuurgroep. Aangezien deze groep nog niet samengekomen is in de looptijd van het project, wordt momenteel niet verder gewerkt aan het actieplan. (zelfde situatie als tijdens vorige rapporteringsperiode).		
Bijhouden van de gegevens voor een set duurzaamheidsindicatoren voor de kustzone		
Actie	Timing	
Duurzaamheidsbarometer voor de kust: In de zomer 2003 gingen het Coördinatiepunt en VLIZ van start met de opmaak van een databank en de website voor de duurzaamheidsbarometer. De ontwerpwebsite wordt gepresenteerd op een studienamiddag op 20/2/2004.	Presentatie van de ontwerpwebsite op 20/2/2004.	
Bijhouden inventaris van lopende en nieuwe projecten en initiatieven in de kustzone		
Actie	Timing	
I.s.m. het VLIZ worden de projecten en initiatieven in de kustzone bijgehouden in een databank. Contactpersoon binnen het VLIZ is Ward Vandenberge.	Doorlopende inventarisatie.	
Laten uitvoeren en opvolgen van gerichte studies		
Actie	Timing	
Lid van het gebruikerscomité van de projecten BALANS (Balancing impacts of human activities in the North Sea, DWTC) en GAUFRE (Ruimtelijke ordening op zee).	Vergadering op 29/9/03.	
Studieopdracht " perceptie van de kustbewoners inzake duurzame ontwikkeling ". Opdrachthouder: HIVA. Opdrachtgever: provincie West-Vlaanderen. Rol coördinatiepunt: opvolging en organisatie van overlegvergaderingen. De workshop die voorzien was voor het najaar van 2003 is verschoven naar juni of september 2004.	Workshop te organiseren in juni of september 2004.	
Kustatlas: op de overleggroep GBKG van 21 november 2004 werd beslist om een atlas van de Belgische kust te laten opmaken. Het coördinatiepunt is verantwoordelijk voor de opmaak van het bestek, de beoordeling van de offertes, het aanbesteden en opvolgen van de opdracht.	Beoordeling van de offertes op 11/2/2004. Start van de opdracht voorzien voor 1/3/2004.	
Databank voor de kust – VLIZ		
Actie	Timing	
Duurzaamheidsbarometer voor de kust: jaarlijks recente gegevens opvragen in het kader van de duurzaamheidsbarometer voor de kust. Dossiers mbt kustzonebeheer: met als doel toch specifieke informatie ter beschikking te stellen voor het grote publiek, worden in samenwerking met het VLIZ dossiers uitgewerkt rond actuele thema's (bv. speelduinen, strandconstructies, windmolens, de spuikom, ..). Deze dossiers zullen vrij te	Doorlopend.	

raadplegen zijn via de website van het coördinatiepunt en het VLIZ. Fotodatabank: geregeld komen er vragen binnen naar geschikte foto's over de kust. I.s.m. het VLIZ werd in januari 2003 gestart met het uitbouwen van een fotodatabank. De foto's zouden vrij te raadplegen zijn via de website.	
Gebiedsgerichte acties	
Actie	Timing
Beheerscommissie Spuikom: de coördinator is de permanente vertegenwoordiger in deze beheerscommissie voor GBKG. De gebiedsvisie zal voorgesteld worden aan de bewoners op 11/3/2004.	Geen vergaderingen in de behandelde periode. Informatievergadering voor de bewoners is voorzien op 11/3/2004.
Initiatief rond speelduinen (pilotprojecten in De Panne, Blankenberge en Middelkerke).	Gestart in oktober 2001.
Oostends Krekengebied = natuurinrichtingsproject van de VLM. De coördinator is lid van het projectcomité (benoeming op 2/9/2003).	Vergadering op 22/10/03
Promotie en bekendmaking van GBKG	
Actie	Timing
Communicatiecampagne "De Kust, kwestie van evenwicht": de campagne omvat een affiche, een postkaartenreeks, een reeks artikels in de zondagskrant, een wedstrijd in de Vakantiezoektocht, een artikel in de Krant van West-Vlaanderen, een persconferentie een brochure en een info. stand. Op 4/11/2003 werd de brochure aan de pers voorgesteld. De brochure werd tevens via alle kustgemeenten en hotels verspreid en kon op zeer grote interesse rekenen.	4 november 2003: persconferentie over " De Kust, kwestie van evenwicht ":
Intensieve deelname aan het doelstelling-2 project "Een zee van ruimte". In het kader van dit project werd Zeenario voorgesteld op 30 januari 2004. Zeenario is een gezelschapsspel over geïntegreerd kustbeheer. Momenteel wordt gewerkt aan een promotieplan en verspreidingsplan voor Zeenario.	Zeenario werd voorgesteld op 30 januari 2004
Lid van de redactie van De Grote Rede (tijdschrift voor brede publiek)	
Website van het Coördinatiepunt: www.kustbeheer.be	Doorlopende taak om de website aan te passen en te verbeteren/verrijken.
Naar analogie van de informatieve sessies " De zee en haar gebruikers " zal in april 2004 een Kustforum georganiseerd worden. Doelgroep zijn de secundaire scholen. Er zullen debatten georganiseerd worden rond 4 actuele thema's.	Het Kustforum zal doorgaan op 26, 27, 29 en 30 april.
Studiedag Duurzaam Toerisme: vanuit de provincie zal op 8/10/2004 een studiedag georganiseerd worden rond duurzaam toerisme. De voorbereidingen hiervoor startten in december 2003. Het coördinatiepunt zal tijdens één van de workshops een toelichting geven over strandbeheer.	Vorbereidingen gestart in december 2003. Op 8/10/2004
Sessie rond kustbeheer voor Solvay: het Coördinatiepunt werd gecontacteerd door het topmanagement van Solvay met de vraag om een sessie te organiseren rond Kustbeheer. Men wil een aantal jonge managers kennis laten maken met de passie van het Coördinatiepunt voor kustbeheer en de waarden die men nastreeft in z'n werking.	Verschillende voorbereidende vergaderingen in januari en februari '04, sessie op 17/2/2004.
Vergaderingen voor de taakgroep kustzonebeheer	
Actie	Timing
Het coördinatiepunt staat in voor de organisatie, het secretariaat, de verslaggeving en voor de opvolging van de afspraken.	Vergadering op 03/10/2003.

II. Timing

Geen wijzigingen te melden.

Ter info: Startdatum : september 2001. Einddatum : 30 september 2004 (duur van het project = 3 jaar).

III. Tussentijdse stand van de indicatoren

BESCHRIJVING INDICATOR	KWANTIFICERING INDICATOR
IMPACTINDICATOREN	
Bewustzijnsniveau van duurzaamheidsaspecten van de plaatselijke bevolking, bestuurders en de economische actoren in de kustzone	Toename van het bewustzijn: deze indicator zal gemeten worden aan de hand van de duurzaamheidsenquête. Vergelijkende meting naar bewustzijn omtrent aspecten van duurzame ontwikkeling (2002 – 2008). De nulmeting werd in september 2003 afgewerkt. Voorstelling aan de pers op 2/3/2004.
Diverse facetten van de nog te ontwikkelen duurzaamheidsbarometer	20 geselecteerde indicatoren werden sinds 12/2/2004 op de website van het coördinatiepunt geplaatst (www.kustbeheer.be).
RESULTAATINDICATOREN	
Bewustzijnsniveau van duurzaamheidsaspecten van de plaatselijke bevolking, bestuurders en de economische actoren in de kustzone	Toename van het bewustzijn: deze indicator zal gemeten worden aan de hand van de duurzaamheidsenquête. Vergelijkende meting naar bewustzijn omtrent aspecten van duurzame ontwikkeling (2002 – 2008)
SET VAN ALLERHANDE GEGEVENS OMTRENT DE KUSTZONE	DUURZAAMHEIDSBAROMETER VOOR DE KUST: De gegevens voor 19 indicatoren staan sinds 12/2/2004 op de website de www.kustbeheer.be
OUTPUTINDICATOREN	
DEELNAME AAN INTERNATIONALE NETWERKEN	VOOROPGESTELD CIJFER WERD REEDS BEREIKT: 2. Het coördinatiepunt neemt deel aan volgende netwerken: EUCC, RSD, SAILII, de expertengroep ICZM van de Europese Commissie.
AANTAL OPGEZETTE COMMUNICATIE- EN SENSIBILISATIE-ACTIES MET BETREKKING TOT DUURZAAM KUSTZONEBEHEER VOOR KUSTBEWONERS, RECREANTEN, TOERISTEN, OVERHEDEN,... (RESULTAAT: VERHOGEN VAN HET BEWUSTZIJN MBT GKZB)	VOOROPGESTELD CIJFER WERD REEDS BEREIKT: 10. Aantal acties bereikt tijdens eerste zes maanden (zie voortgangsrapport N°1): 4. Aantal acties bereikt tijdens tweede periode van zes maand (zie voortgangsrapport N°2): 7 Aantal acties bereikt tijdens derde periode van zes maand (zie voortgangsrapport N°3): 6 Aantal acties bereikt tijdens vierde periode van zes maand (zie voortgangsrapport N°4): 6 Acties tijdens periode september '03 – januari '04: 1. Brochure "De Kust, Kestie van evenwicht" 2. Gezelschapspel Zeenario 3. Duurzaamheidsbarometer voor de Kust Totaal aantal: 26.
Aantal adviezen over beleid in de kustzone	VOOROPGESTELD CIJFER (5) werd reeds bereikt Totaal aantal gegeven adviezen: 8
Bestuurlijke verankering voor GKZB	VOOROPGESTELD CIJFER WERD REEDS BEREIKT: 1 De studie "Bestuurlijke en juridische verankering van geïntegreerd beleid voor de kustzone" werd afgewerkt eind 2002 (opdrachthouder: Maritiem Instituut, Universiteit Gent).
Aantal contactpunten voor alle materies inzake kustzonebeheer	VOOROPGESTELD CIJFER WERD REEDS BEREIKT: 1 1 CONTACTPUNT VOOR KUSTZONEBEHEER WERD OPRICHT SINDS DE OPRICHTING VAN HET COÖRDINATIEPUNT.

III. Raming kostprijs

De totale kostprijs van het project blijft onveranderd.

IV. Acties m.b.t. publiciteit

- **Brochure “De Kust – kwestie van evenwicht”**: als vervolg op de campagne die startte in juni 2003, werd op een persconferentie dd. 4/11/2003 de brochure “De Kust, kwestie van evenwicht” voorgesteld. De brochure is beschikbaar in Nederlands, Frans en Duits. Er werd een oproep gedaan aan de kustgemeenten om de algemene boodschap op te nemen in hun gemeentelijk informatieblad. Drie kustgemeenten gingen op deze vraag in.
- **Duurzaamheidsbarometer voor de Kust**: voorstelling op 20 februari '04
- **Zeenario**: is een gezelschapsspel over de Noordzee en haar gebruikers.

Bijlagen:

- Brochure “De Kust, Kwestie van evenwicht” (in Nederlands, Frans en Duits)
- Persbericht verspreid op 4/11/2003 ivm de voorstelling van de brochure “De Kust, Kwestie van evenwicht”
- Persartikels De Morgen 5/11/03 en Vrij Maldegem 15/11/2003 ivm Voorstelling Brochure “De Kust, Kwestie van evenwicht”
- Copie van de artikels verschenen in de gemeentelijke informatiebladen van Blankenberge, Oostende en De Haan
- Persartikel Nieuwsblad 24-25/1/2004 over de kustbarometer
- Persbericht verspreid op 20/2/04 ivm de Duurzaamheidsbarometer voor de Kust
- Persbericht verspreid op 30/1/04 ivm de voorstelling van Zeenario
- Persartikel Streekkrant 11/2/2004 over Zeenario

Kathy Belpaeme, 13 februari 2004

**RESULTATEN VAN DE
VRAGENRONDE**

**JEUGDCENTRA EN -VERBLIJFSCENTRA
OVER SPEELDUINEN**

Vragenronde jeugdcentra en -verblijfscentra aan de kust

In het kader van de besprekingen aangaande 'speelduinen' werden de verschillende jeugdcentra en -verblijfscentra (verder: centra) aan de kust bevraagd. Bedoeling van de bevraging was te achterhalen welke gebieden in aanmerking zouden kunnen komen voor de ontwikkeling van speelduinen.

Tijdens de tweede week van de paasvakantie (tussen 08 april en 12 april 2002) werd er aangaande dit onderwerp telefonisch contact opgenomen met de verschillende centra. Voorafgaandelijk werden zij op de hoogte gesteld van de vraagstelling.

In de brief werden de volgende vragen naar voor geschoven:

- 1 Welke gebieden (bos, strand of duin) worden bespeeld?
- 2 In welk seizoen voornamelijk?
- 3 Gaat het over kinderen en jongeren die in uw organisatie of centrum verblijven, zijn het kinderen uit andere gemeenten of buitenland of zijn dit lokale kinderen?
- 4 Heeft u enig idee hoeveel kinderen het hier betreft?
- 5 Wanneer het gaat om kinderen en jongeren die in uw organisatie of centrum vertoeven, heeft u dan weet van de route die zij volgen naar deze gebieden?
- 6 Denkt u eens mee over wat de kenmerken van een goed duin-speelgebied zijn?

De bevraging zelf werd bemoeilijkt door het feit dat de telefoonnummers van tal van organisaties nergens te vinden waren. Bronnen die werden aangewend zijn:

- "En... waar slapen we vannacht?" de cd-rom van de Provinciale jeugddienst West-Vlaanderen, waarin de gegevens van de jeugdverblijfscentra van de provincie zijn opgenomen.
- Het repertorium van de Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme.
- Diverse telefoonboeken.
- Belgacom 1207

Daarnaast bleken tal van verantwoordelijken van de centra niet geïnteresseerd in het beantwoorden van de vragenlijst.

Verder moet nog gemeld worden dat sommige centra gesloten werden of verhuisden, zodat de aankondiging hen niet heeft kunnen bereiken.

Deze belemmeringen zorgden ervoor dat slechts een 40% van alle aangeschreven verantwoordelijken van de centra gereageerd hebben op de vragen.

Dit alles heeft als gevolg dat de gegevens helemaal niet compleet zijn en verder zouden moeten worden aangevuld. In wat volgt werden enkel de gegevens uit de vragenronde verwerkt. Er van uitgaande dat de verkregen gegevens correct zijn, werden zij ook zo nauwkeurig mogelijk aangebracht op kaartmateriaal.

Het kaartmateriaal is niet compleet, daar het aantal reacties sterk verschillend is tussen de verschillende kustgemeenten.

In wat volgt worden de gegevens verkregen uit de vragenronde voorgesteld per kustgemeente. De verantwoordelijken van de centra spreken voornamelijk vanuit de ervaringen die zij opdoen met de kinderen en jongeren die in hun centrum vertoeven. Hiermee willen we wijzen op het feit dat de gegevens niet altijd slaan op het totale aantal kinderen en jongeren die gebruik maken van een specifiek speelgebied. Veelal gaat het over een gemiddeld aantal van verblijvers in het centrum.

Ontbrekende gegevens worden aangeduid door middel van een dubbel vraagteken (??).

DE PANNE

Bereikte centra:

- Continental
- Flipper
- J-Clubhotel

Dit is 50% van de centra die in De Panne gelegen zijn.

Gebieden die door de verantwoordelijken van de centra werden aangeduid:

De aanwezigheid van het CALMEYNBOS en de OOSTHOEKDUIN zorgt ervoor dat het merendeel van de groepen naar deze locaties trekken om er activiteiten te organiseren. De verantwoordelijken van de centra trekken ook regelmatig met groepen naar deze gebieden om daar uitgestippelde spelen te beoefenen. Daarnaast wordt er uiteraard naar het STRAND VAN DE PANNE getrokken om daar te spelen.

Seizoen:

Vanwege het feit dat de centra zich voornamelijk focussen op het organiseren van zee-classes, kan worden gesteld dat de groepen, met uitzondering van de wintermaanden, het volledige jaar door naar de speelgebieden trekken.

Gebieden bespeeld door:

Zowel kinderen en jongeren uit eigen organisatie of centrum, kinderen en jongeren uit andere gemeenten als lokale kinderen en jongeren, maken gebruik van de aangeduide gebieden.

Opmerking: de kinderen en jongeren uit andere Belgische gemeenten, komen voornamelijk uit het Vlaamse landsgedeelte. Het aantal kinderen en jongeren afkomstig uit Wallonië is te verwaarlozen.

Aantal kinderen en jongeren:

De optelsom van de gegevens van de centra (aantal kinderen en jongeren die in de centra verblijven) komt op een 500 á 600-tal kinderen en jongeren die minstens 1 maal per week naar de gebieden trekken (uitgezonderd de wintermaanden).

Kenmerken van een goed duin-speelgebied:

- Er werd geopteerd voor een ruime duinpanne, die meer garanties biedt voor het behoud van het overzicht. Voor de iets grotere kinderen mag er wat meer variatie zijn in het oppervlak van de duin (meer reliëf zorgt voor meer avontuur).
- De verantwoordelijken van de centra lieten hun voorkeur blijken voor een zo natuurlijk mogelijke duin. Het installeren van speeltuigen is voor hen dan ook uitgesloten.
- Het zand van de duinen moet gezuiverd zijn van stenen en glas, want regelmatig zijn er kinderen die zich bezeren tijdens het spelen in de duinen.

Bereikte centra:

- De Zeebries (Oostduinkerke)
- Octopus
- Emmaüs (Sint-Idesbald)
- Excelsior(Sint-Idesbald)
- De Peerdevisser (Oostduinkerke)
- Jules Hiernaux
- Ter Helme(Oostduinkerke)
- St.-Antoine
- Zeedustra

Dit is 41% van de centra die in Koksijde gelegen zijn.

Gebieden die door de verantwoordelijken van de centra werden aangeduid:

Er is een onderscheid aan te merken op het vlak van de deelgemeente waarin het centrum gelegen is. Vandaar dat ervoor werd geopteerd de verwerking van de gegevens op te splitsen per deelgemeente.

• Koksijde

De HOGE BLEKKER trekt het grootste aantal van de kinderen en jongeren die in de centra verblijven.

Daarnaast is ook het STRAND VAN KOKSIJDE erg in trek.

• Oostduinkerke

Werden door de verantwoordelijken van de centra in Oostduinkerke aangeduid als frequent bespeelde specifieke speelgebieden:

- SCHIPGATDUINEN
- KARTHUYSERDUINEN
- het DUINPARKGEBIED

Daarnaast worden het STRAND van OOSTDUINKERKE en NIEUWPOORT (met daarbij het BOS aan de kust van NIEUWPOORT) regelmatig aangewend als zijnde speelgebied.

• Sint-Idesbald

De verblijven in Sint-Idesbald merkten op dat er, door groepen kinderen en jongeren, regelmatig gebruik werd gemaakt van de NOORDDUINEN. Daarnaast (en frequenter dan voorgaande) wordt het STRAND VAN SINT-IDESBALD bespeeld.

De HOGE BLEKKER werd eveneens aangehaald, hoewel hier de nuance moet worden gemaakt dat deze in mindere mate door de groepen wordt aangewend. Dit is alleen het geval wanneer men de milieu-educatieve toer opgaat.

Seizoen:

Het is hoofdzakelijk tijdens de lente- en zomermaanden dat de gebieden bespeeld worden. Tijdens de herfst is er nog wel enige activiteit te signaleren. Tijdens de winterperiode is het rustig (met uitzondering van de kerstvakantie).

Door de regel organiseren de centra zeeklassen, die voornamelijk plaatsvinden vanaf medio februari tot medio oktober.

Gebieden bespeeld door:

De gebieden worden in hoge mate aangewend door de groepen die in de centra verblijven (veelal onder invloed van het feit dat het gaat over activiteiten opgezet binnen het pakket dat door de centra wordt aangeboden). Meermaals werd meegedeeld dat op vraag van de begeleiders van de groepen gezocht werd naar gebieden waar men alleen kan spelen (zonder de aanwezigheid van andere groepen of individuele kinderen of jongeren).

Aantal kinderen en jongeren:

Op weekbasis zou het gaan over een 1600-tal kinderen en jongeren die gebruik maken van bovenstaande speelgebieden. Hierbij moet rekening worden gehouden met het feit dat de groepen niet alle gebieden aanwenden en dat dit hoofdzakelijk tijdens de lente- en zomermaanden het geval is.

Kenmerken van een goed duin-speelgebied:

De meningen over een 'ideale' speelduin zijn zeer divers.

Er kan gesteld worden dat de meeste verantwoordelijken van de centra ervan overtuigd zijn dat een zo natuurlijk mogelijke duin meer perspectieven biedt dan een 'kunstmatige' duin. Zo is het leuker voor de jeugd om in een begroeide duin te ravotten. Hierbij werd vooral geopteerd voor met helmgras begroeide duinen, hoewel enkelen van mening zijn dat beboste duinen meer perspectieven bieden. Het aspect 'avontuurlijkheid' wordt hier meermaals in de mond genomen.

Aan de andere kant is men van mening dat het noodzakelijk is het overzicht te kunnen bewaren over de groep. Hiervoor lijkt een duinpanne aangewezen te zijn.

Ook wordt er melding gemaakt van het feit dat in heel wat duinen 'prikkelraad' wordt aangewend om bepaalde gebieden van elkaar te scheiden. Er wordt dan ook op gewezen dat dit de veiligheid niet verhoogd en dat er allerhande alternatieven zijn. Bijkomstig wordt gesteld dat het op bepaalde plaatsen noodzakelijk is de duinen te ontdoen van stenen en glas.

Een enkeling zweert bij het gesloten houden van dungebieden, vanwege hun ecologische waarde.

Bereikte centra:

- Blosocentrum Havengeul
- Blosocentrum Wittenbrug
- De Barkentijn
- Passagiersschip Karel Cogge

Dit is 67% van de centra die in Nieuwpoort gelegen zijn.

Gebieden die door de verantwoordelijken van de centra werden aangeduid:

Druk bezocht is het SINT-LAURENTSSTRAND IN WESTENDE. Deze zone staat gekend als strand aan de surfzone van Westende. Daarnaast wordt er ook gebruik gemaakt van de SIMLIDUINEN.

Seizoen:

Tijdens de lente- en zomermaanden worden de gebieden het meest bespeeld door de groepen die in de centra vertoeven. De herfst- en wintermaanden zijn minder druk. De centra spitsen zich in hoge mate toe op het organiseren van sportkampen en/of zeeklassen.

Gebieden bespeeld door:

Daar de verantwoordelijke van de centra enkel kunnen spreken uit eigen ervaringen die ze opdoen met de groepen die in hun centrum vertoeven, kan hier enkel gesteld worden dat het gaat over die kinderen en jongeren

Aantal kinderen en jongeren:

het gaat hier over een 350-tal kinderen en jongeren, die minstens 1 maal per week gebruik maken van de bovenvermelde specifieke speelruimte.

Kenmerken van een goed duin-speelgebied:

De meningen hieromtrent zijn zeer divers. Er werd aangehaald dat een duinpanne meer zekerheden biedt qua veiligheid (de begeleiders hebben meer zicht op de groep in zijn geheel). Men is van mening dat een 'ideale' speelduin een natuurlijke duin is, die graat genoeg en onbebouwd is en waar het rustig is (te veel volk maakt het spel minder aangenaam).

Met betrekking tot de aanwezigheid van bunkers werden tegenstrijdigheden vastgesteld (spannende ervaringen tegenover onveilig voor kinderen).

Bereikte centra:

- Calidris (Westende)
- De Lombarde (Lombardsijde)

Dit is 33% van de centra die in Middelkerke gelegen zijn.

Gebieden die door de verantwoordelijken van de centra werden aangeduid:

Voor sport en spel wordt makkelijke uitgeweken naar de SINT-LAURENTSDUINEN (aan de surfzone). Verder wordt er nog gespeeld in de WARANDEDUINEN en mag natuurlijk de STRANDSTROKEN VAN LOMBARDSIJDE, WESTENDE EN MIDDELKERKE niet vergeten worden.

Daarnaast worden er regelmatig groepen kinderen en jongeren opgemerkt die vertoeven in het NATUURRESERVAAT DE IJZERMONDING.

Seizoen:

De gebieden worden voornamelijk tijdens de warmere maanden (zomer) van het jaar betreden. Tijdens de lente- en de herfstmaanden worden deze gebieden minder gespeeld. De winterperiode kent een zo goed als te verwaarlozen opkomst;

Gebieden bespeeld door:

Het gaat hem hier voornamelijk over kinderen en jongeren uit andere Vlaamse gemeenten. Groepen uit Wallonië zijn in de minderheid, en Buitenlandse jongerengroeperingen komen hier bijna niet voor. Wel werd de opmerking gemaakt dat de lokale kinderen de duingebieden zo goed als nooit betreden.

Aantal kinderen en jongeren:

De centra die reageerden herbergen wekelijks een 100-tal kinderen en jongeren, die meermaals per week gebruik maken van de specifieke speelgebieden

Kenmerken van een goed duin-speelgebied:

Uit de bevraging bleek dat men de voorkeur biedt aan duinpannen, die een zekerheid inbouwen wat betreft de het overzicht op de groep. Het liefst nog gaan de kinderen en jongeren spelen in een niet-bebost duinengebied. De begeleiders van de centra verkiezen rustige, natuurlijke duinen (begroeid met helm). Dit opdat de duinen zouden kunnen overleven en niet te veel last vertonen van overbetreding.

Bereikte centra:

- De Ploate
- De Oesterput
- Noordhinder
- De Kinkhoorn
- Duin en Zee
- Home Jean-Pierre

Dit is 60% van de centra die in Oostende gelegen zijn.

Gebieden die door de verantwoordelijken van de centra werden aangeduid:

Werden door de verantwoordelijken van de centra aangeduid als gebruikte specifieke speelruimte:

Er wordt hoofdzakelijk gebruik gemaakt van de DUINEN GELEGEN AAN HET OUD FORT NAPOLEON, de DUINEN RICHTING BREDENE (naast het naakstrand) en de DUINEN TUSSEN RAVERSIJDE-BAD EN MARIAKERKE-BAD.

Daarnaast trekken groepen regelmatig naar het STRAND.

Seizoen:

De gebieden worden het hele jaar door druk betreden, maar er valt een piek te noteren tijdens de zomermaanden.

Gebieden bespeeld door:

Het gaat hier over een bonte mengeling van kinderen en jongeren. Er kan dus gesteld worden dat het zowel gaat over KINDEREN EN JONGEREN VERTOEVENDE IN EIGEN ORGANISATIE, KINDEREN EN JONGEREN UIT ANDERE BELGISCHE GEMEENTEN EN HET BUITENLAND en over LOKALE KINDEREN EN JONGEREN.

Aantal kinderen en jongeren:

Het betreft hier een duizendtal kinderen en jongeren die op weekbasis de gebieden meermaals betreden. Hierbij zitten gerekend de kinderen die deelnemen aan de speelpleinwerking en die het programma van Horizon Educatief volgen.

Kenmerken van een goed duin-speelgebied:

Ook hier worden natuurlijke duinen geprefereerd, die gezuiverd zijn van stenen, glas, maar waar er tevens geen naaktlopers vertoeven en waar huisdieren helemaal geen mogelijkheid krijgen het terrein te betreden. Er is geen eensgezindheid over hoe het reliëf van de duin zou moeten zijn. Zo is het dat er even veel voorstanders zijn voor reliëfrijke duinen, als voor duinenpannen (avontuur versus overzichtelijkheid).

Een enkeling wenst educatieve panelen, zitbanken en voldoende, goed begaanbare wandelwegen.

Bereikte centra:

- New Zeebries
- Ons Volk

Dit is 66% van de centra die in Bredene gelegen zijn.

Gebieden die door de verantwoordelijken van de centra werden aangeduid:

In Bredene bespelen de kinderen en jongeren voornamelijk de ZEEREËP TUSSEN BREDENE EN DE HAAN (hieronder wordt verstaan de DUINEN- en STRANDGEBIEDEN langs de kustzone van Bredene-Bad.

Seizoen:

Het gaat hier voornamelijk over de lente-, zomer- en herfstmaanden. Tijdens de wintermaanden zijn de gebieden minder druk bespeeld.

Gebieden bespeeld door:

Voornamelijk KINDEREN EN JONGEREN VANUIT ANDERE VLAAMSE GEMEENTEN.

Aantal kinderen en jongeren:

De centra herbergen elke week een 100-tal kinderen en jongeren, die minstens 1 maal per week naar het strand of de duinen trekken.

Kenmerken van een goed duin-speelgebied:

De reacties van de verantwoordelijke van de centra in Bredene gelegen zijn van mening dat de duinen daar niet hoeven te worden aangeraakt om er goede speelruimte van te maken.

Bereikte centra:

- Scouts De Haan
- 't Galjoen

Dit is 50% van de centra die in De Haan gelegen zijn.

Gebieden die door de verantwoordelijken van de centra werden aangeduid:

Het STRAND AAN DE VOSSESLAG, EVENALS DE DUINEN RICHTING BREDENE worden zeer regelmatig betreden door groepen kinderen en jongeren om er activiteiten te organiseren. Daarnaast worden ook DE BOSJES en de DUIN TEN NOORDOOSTEN VAN JASMIENTJES vrij frequent gebruikt. Daarnaast natuurlijk ook het STRAND VAN DE HAAN.

Seizoen:

Tijdens de wintermaanden worden deze terreinen niet betreden door de groepen die in de centra vertoeven. Een piek valt te situeren tijdens de zomermaanden, wanneer er ook heel wat dagjesmensen naar de kustgemeente trekken.

Gebieden bespeeld door:

Voornamelijk KINDEREN EN JONGEREN UIT EIGEN CENTRUM EN UIT ANDERE VLAAMSE GEMEENTEN. Lokale kinderen betreden de gebieden minder frequent;

Aantal kinderen en jongeren:

het gaat hier wekelijks over een 100-tal kinderen en jongeren, die 6 maal per jaar aangevuld worden met een groep van een 150-tal jeugdbewegingsjongeren.

Kenmerken van een goed duin-speelgebied:

Er wordt geopteerd voor een zo natuurlijk mogelijke duin, die toch voldoende toegankelijk is.

Ook hier de tegenstrijdige denkpijsten van reliëfrijk tegenover duinpanne (avontuur vs. overzicht).

Verder werd gesteld dat de situatie in De Haan zeer goed is, wat de situatie van de duinen betreft.

Bereikte centra:

- Blosocentrum Blankenberge

Dit is 25% van de centra die in Blankenberge gelegen zijn.

Gebieden die door de verantwoordelijken van de centra werden aangeduid:

De gebieden die door de verantwoordelijke van het centrum werden aangehaald waren in de eerste plaats het STRAND VAN BLANKENBERGE. Daarnaast wordt regelmatig gebruik gemaakt van de ZEEREEP TEN NOORDOOSTEN VAN WENDUINE om er sport en spel te beoefenen.

Seizoen:

De groepen die in het centrum vertoeven, betreden de gebieden voornamelijk tijdens de zomermaanden (tijdens de zomervakantie worden de gebieden platgelopen).

Gebieden bespeeld door:

Het gaat voornamelijk over kinderen en jongeren uit andere Vlaamse gemeenten (95%) en groepen uit eigen centrum. Het aantal buitenlandse groepen is zo goed als te verwaarlozen.

Aantal kinderen en jongeren:

Met uitzondering van de wintermaanden, verblijven in het centrum tussen de 50 en de 70 kinderen en jongeren per week.

Kenmerken van een goed duin-speelgebied:

??

Bereikte centra:

- De Marge

Dit is 12.5% van de centra die in Knokke-Heist gelegen zijn.

Gebieden die door de verantwoordelijken van de centra werden aangeduid:

De kinderen en jongeren die in het centrum verblijven trekken regelmatig naar het DIRECTEUR-GENERAAL WILLEMSPARK om er hun vrije tijd door te brengen. Ander gebied dat daarvoor vrij frequent gebruikt wordt is het PARK 58.

Seizoen:

Hoofdzakelijk tijdens de zomermaanden worden de gebieden bespeeld. Het betreft hier allerm minst enkel kinderen en jongeren die zich hier bewegen. Ook volwassenen zijn het zeer frequent te treffen.

Gebieden bespeeld door:

Naast de groepen die in het centrum verblijven, gaat het vooral over kinderen en jongeren uit andere Vlaamse gemeenten.

Aantal kinderen en jongeren:

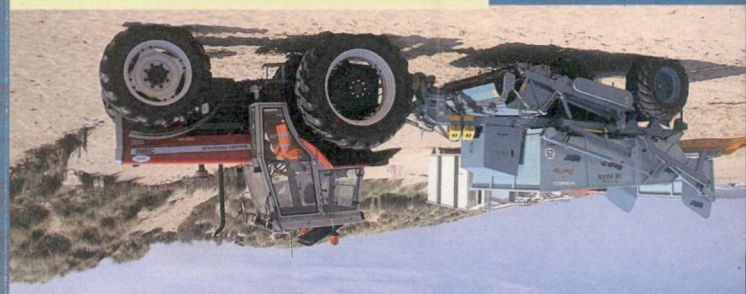
??

Kenmerken van een goed duin-speelgebied:

Er wordt geprefereerd voor een natuurlijk duinengebied, waar loslopende honden niet gewenst zijn. Daarnaast kwam de opmerking dat er meer controle moest zijn op het naaktlopen.

De kustgemeenten doen hun uiterste best om het strand schoon te houden. Aan de manier waarop en de frequentie waarmee dat gebeurt, valt nog heel wat te sleutelen (DD)

Gelukkig valt daar iets aan te doen. Ook door u, op een eenvoudige manier. De tips in deze folder helpen u alvast een heel eind op weg.

Het hele jaar door vinden ze de weg naar het strand: wandelaars, zonnedoppers, kastelenbouwers, schelpen-verzamelaars, vogelkijkers, joggers, noem maar op. De kustgemeenten zien die mensen graag komen, en proberen te zorgen voor een schoon strand. Een strand zonder plastic, blikjes, vaten, pepschuim, karton of visnetten. Op zich is dat een uitstekende zaak. Alleen jammer dat voortdurend en intensief reinigen het strand ernstig kan beschadigen.

Over afval en AFVAL

Tips voor een beter strandbeheer

Natuurlijk aanspoel

De zee geeft aan het strand niet alleen schelpen, maar ook andere natuurlijke materialen. Een beetje speurneus vindt in de vloedlijn haaien tanden, skelleten van dode vissen en kreeftachtigen, dode kwallen en wieren...

Ben over-vloed-in-lijnen, zeg maar. Dat soort organisch 'afval' hoort van nature bij het strand.

Niet zoals humus bij een bos hoort.

Al de rest hoort in de vuilnisbak

Op het strand vindt u ook écht afval. Niet-natuurlijke rommel, afkomstig van de mens: flessen, netten, lampen, schoe- nen, pepschuim, jerrycans, blikjes, drankkartons, textiel...

Tijdens een recent onderzoek* werden gemiddeld 180 stuks zwerfvuil per 500 meter Noordzeestrand gevonden, waarvan de helft plastic. 41% van die troep is overboord gegooid vanaf schepen of aangevoerd via onze vervuil- de rivieren. 17% is achtergelaten door nonchalante toeristen. Van de rest is de oorsprong niet te achterhalen.

De toerist loot heel wat rommel achter op het strand. Maar vooral uit zee spoelt veel menselijk afval aan (DD)

Het strand ligt vol verrassende vondsten. Deze haaientang bijvoorbeeld (JDM)

De strandreinigingsmachine ziet geen verschil

De laatste jaren heeft de strandreinigings- machine haar intrede gedaan. Die werkt snel. Maar ze ziet geen enkel verschil tussen kunstmatig en natuurlijk materiaal. Het resultaat? Conditers vol met een mengsel van kunstmatig afval, organisch materiaal en zand.

Handmatig reinigen is de boodschap. Maar hoe?

Organisch materiaal zoals zeezwier of een dode kwal verdwijnt 'vanzelf'. De natuurlijke schoonmaakploeg van vogels, kreeftjes, bacteriën, insecten en de branding maakt er vrij snel komaf mee. Kunstmatig afval daarentegen vergaat niet zomaar. Dat moeten we dus opruimen.

Handmatig reinigen is de boodschap. Maar hoe? Organisch materiaal zoals zeezwier of een dode kwal verdwijnt 'vanzelf'. De natuurlijke schoonmaakploeg van vogels, kreeftjes, bacteriën, insecten en de branding maakt er vrij snel komaf mee. Kunstmatig afval daarentegen vergaat niet zomaar. Dat moeten we dus opruimen.

TIPS

Wat uw gemeente kan doen

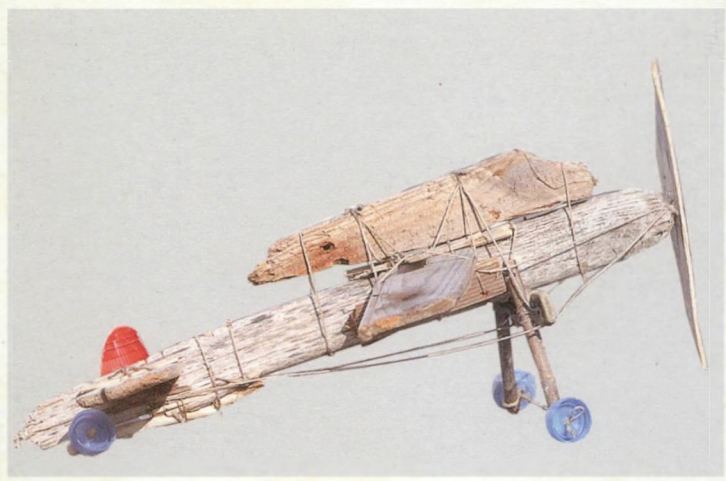
- Toeristen interpreteren het dagelijks reinigen van stranden soms als een vrijgeleide om afval achter te laten. Omgekeerd kan het niet wegnemen van zwerfvuil aansporen tot nonchalance. Een goede communicatie tussen gemeente en toerist kan hierin wonderen doen.
- Voldoende en goed afsluitbare vuilnisbakken zorgen dat wegwaziend kunstmatig afval tot een minimum wordt herleid.
- Zelfs na hevige storm kan uw gemeente werk sparen. Gewoon door het organisch afval naar de laagwaterlijn te brengen. De natuurlijke schoonmaakploeg zal het afval gratis verwerken!
- Waarom bepaalde stukken strand – bijvoorbeeld ter hoogte van duin- en natuurgebieden – niet enkel handmatig reinigen? De leergierige bezoeker zal er graag komen rondneuzen.
- Handmatig reinigen van stranden opent perspectieven voor tewerkstelling van laaggeschoolden via sociale tewerkstellingsprogramma's.
- In de winter is machinale reiniging van het strand tijd- en geld-verspilling. De strandbezoeker zal zich immers niet neervlijen in het zand. Af en toe handmatig reinigen is daarom voldoende. De natuurlijke reinigingsdienst van vogels, bacteriën en andere kleine opruimertjes doet de rest van het werk.

Het organisch materiaal dat op het strand gevonden wordt kan leerrijk zijn voor speurneuzen (MD)

Wat u zelf kan doen

- Verzamel zelf uw afval en neem het mee naar huis.
- Probeer eens oog te hebben voor alles wat u in de vloedlijn vindt. U zal versteld staan van het aanbod op die 'rommelmarkt'.
- Laat uw stem ook eens horen bij de gemeente. Zo weet ze zich gesteund in haar streven naar een evenwichtiger strandreiniging.

Afval wordt kunst! Dit vliegtuigje werd gemaakt uit strandafval

Deze folder is een uitgave van het Coördinatiepunt Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden (GBKG) en het Vlaams Instituut voor de Zee, in opdracht van de Taakgroep GBKG en in samenwerking met diverse strandactoren. De foto's zijn van Misjel Decler, Danny de Kievith, Johan De Meester, Jan Seys en Walter Wackenier. De aquarel is een origineel werk van Martine Lecomte. De gefotografeerde en uit strandafval vervaardigde vliegtuigjes ontsproten aan de fantasie van kunstenaar Kristof Pauwels. Deze brochure werd meegefinancierd door AMINAL afdeling Natuur, cel Kustzone.

Coördinatiepunt Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden (GBKG)
Vismijn Pakhuizen 45-52
B-8400 Oostende
Tel.: 059/34 21 41
Fax: 059/34 21 31
URL: <http://www.kustbeheer.be>

Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)
Vismijn Pakhuizen 45-52
B-8400 Oostende
Tel.: 059/34 21 30
Fax: 059/34 21 31
URL: <http://www.vliz.be>

met de steun van
het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

Vlaams Instituut voor de Zee

Provincie West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
afdeling Natuur

vorm: Johan Mahieu, Brugge / druk: De Windroos, Beervan

De strand- reinigingsmachine verzamelt naast kunstmatig afval ook onnodig veel natuurlijk (organisch) aanspoel en zand. Transport en verwerking daarvan kosten veel geld en zijn overbodig (WW)

*Coastwatch 2001, www.noordzee.nl

De oplossing: handmatig als het kan, machinaal als het moet

Een nieuw evenwicht tussen handmatig en machinaal reinigen is nodig. Op de meest toeristische stranden moet er tijdens de zomermaanden ruimte zijn voor een snelle mechanische reiniging. Dit strand wordt dan immers vooral gebruikt om te zonnen, te luieren en te spelen. Maar tijdens de winter en op stranden verder weg van de grootste toeristische drukte kan selectieve, handmatige opruiming van kunstmatig afval een betere oplossing bieden.

De vloedlijn vormt een gedekte tafel voor een hele resem vogels en kleine beestjes (MD)

De reinigingsmachine is geen wondermiddel. Daarom is het zo belangrijk dat we het menselijk afval beperken, in de vuilnisbak gooien of meenemen naar huis (DD)

Een beter evenwicht is gunstig voor het toerisme...

Het is begrijpelijk dat de kustgemeenten tijdens het zomerseizoen een smetteloos strand willen aanbieden. Mechanisch reinigen is dan de aangewezen techniek. Maar buiten het toeristenseizoen vinden veel mensen het net leerrijk en leuk om allerlei vondsten te ontdekken. Zelfs in de zomer zijn er stukken strand die bezocht worden door de 'explorerende' toerist, het soort mensen dat helemaal niet op zoek is naar een maagdelijk wit strand. Handmatige opruiming zorgt dat die mensen nog steeds hun gading vinden aan de kust. En er dus met plezier blijven terugkomen. Het hele jaar door.

Met olie besmeurde dode vogels worden door wetenschappers verzameld om een beeld te krijgen van de olieverontreiniging (JS)

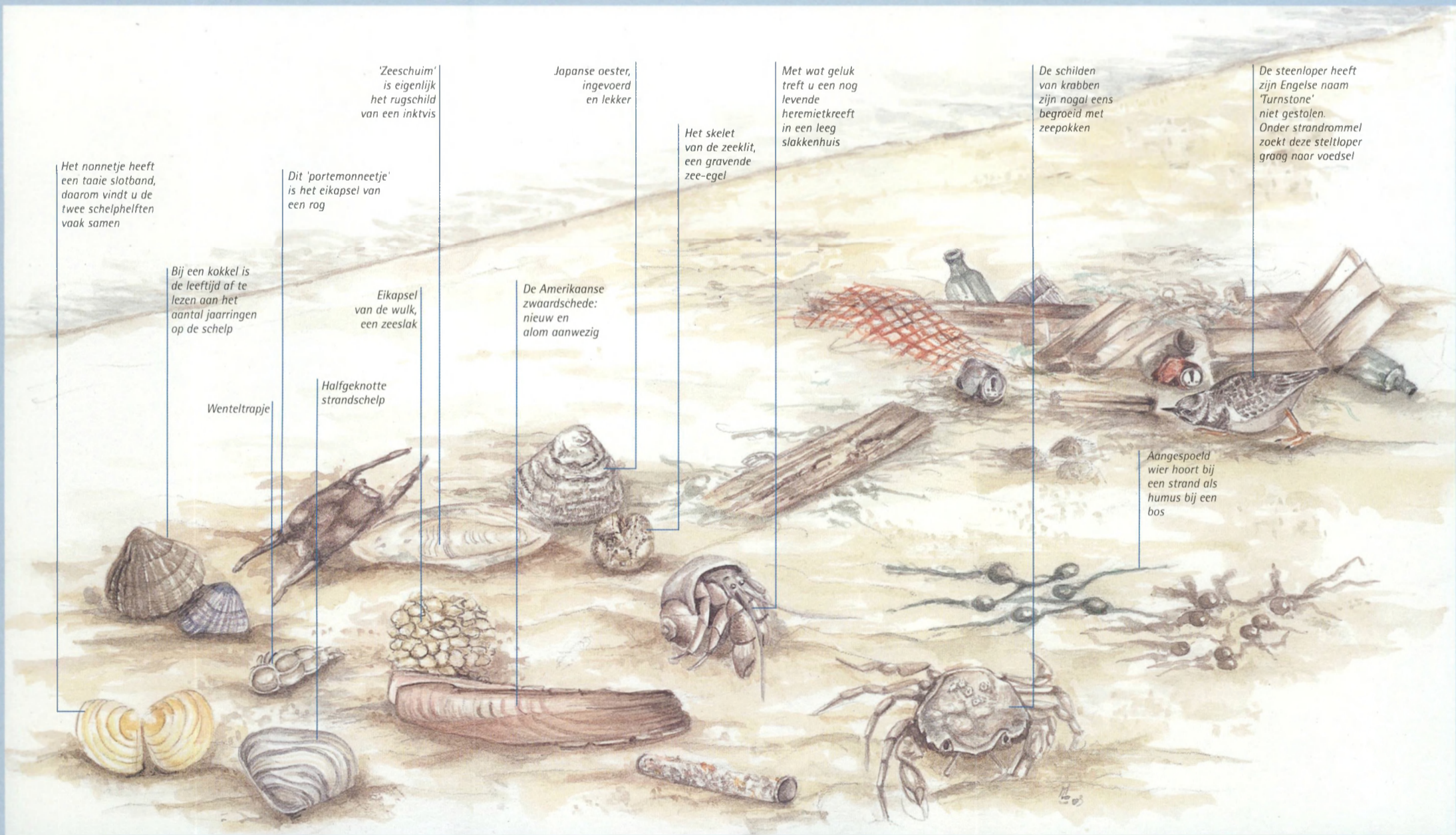
... én voor de kust zelf

De reinigingsmachine wat minder vaak van stal halen, draagt ook bij tot een gezonde kustverdediging. Een strand dat minder vaak geharkt wordt, is minder gevoelig voor erosie door wind en water. Planten zoals zeeraket, stekend loogkruid en zeepostelein kunnen zich zo makkelijker vestigen op het hoogste deel van het strand. Op die manier ontstaat niet alleen een specifiek leefgebied voor typische planten en dieren, maar wordt ook een natuurlijke duinvorming en kustverdediging mogelijk.

Een vloedlijn kan het begin zijn van een heus duin, en zo onrechtstreeks bijdragen tot een betere kustverdediging. Vloedmerkmateriaal is immers een voedingsbodemp voor de pioniers van de duinvorming (MD)

Ook het milieu zal er goed bij varen

Hoe raar het ook moge klinken: een handmatig gereinigde vloedlijn helpt de olieverontreiniging bestrijden. Een belangrijke barometer voor de olievervuiling op zee is namelijk het aandeel met olie besmeurde dode vogels dat aanspoelt. Om betrouwbare cijfers daarover te verkrijgen, moet ook België voldoende grote en betrouwbare stalen aan vogelkadavers kunnen bijeenrapen. Een studie berekende dat daartoe minimaal 25 km van de 65 km lange Belgische kustlijn van oktober tot maart moet gevrijwaard worden van niet-selectieve mechanische reiniging.

Het nannetje heeft een taai slotband, daarom vindt u de twee schelpeloften vaak samen

Bij een kokkel is de leeftijd af te lezen aan het aantal jaarringen op de schelp

Dit 'portemonnetje' is het eikapsel van een rog

Eikapsel van de wulk, een zeeslak

Wenteltrapje

Halfgeknotte strandschelp

De Amerikaanse zwaardschede: nieuw en alom aanwezig

Japanse oester, ingevoerd en lekker

Het skelet van de zeeklit, een gravende zee-egel

Met wat geluk treft u een nog levende heremietkreeft in een leeg slakkenhuis

De schillen van krabben zijn nogal eens begroeid met zeepokken

De steenloper heeft zijn Engelse naam 'Turnstone' niet gestolen. Onder strandrommel zoekt deze steltloper graag naar voedsel

Aangespoeld wier hoort bij een strand als humus bij een bos

Het strand is veel meer dan een grote zandbak

Op zeeclas? Dagje aan zee met de kinderen? Of gewoonweg nieuwsgierig? Ga dan eens op speurtocht langs de vloedlijn. Om interessant knutselmateriaal te vinden bijvoorbeeld. Om te zien hoe meeuwen, kraaien, steenlopers, krabben en kleine kriebelbeestjes hun taak van natuurlijke strandopruimers ter harte nemen. Of om stilletjes toe te kijken terwijl zeldzame vogels zoals de strandleeuwierik en de sneeuwgorst hun ontbijt bijeenprokkelen. Misschien vindt u zelfs een met olie besmeurde dode vogel. Vies? Jazeker.

Maar zo'n kadaver geeft wetenschappers wel een idee hoe erg het gesteld is met illegale olielozingen door schepen.

Iets interessants gevonden op het strand, maar geen idee wat het is? Surf dan naar de Strandvondstensite en u weet het meteen: <http://users.pandora.be/hugo.olleuz/pages/> Of wilt u onder deskundige leiding vloedmerken doorzoeken dan bent u bij de strandwerkgroep op het juiste adres: <http://www.strandwerkgroep.org>

Die Küstengemeinden tun ihr Bestes, um den Strand sauber zu halten. Die Weisse und die Häufigkeit, mit der dies erfolgt, muss aber noch auf den Punkt gebracht werden (DD).

Bin Glück, dass man da Abfälle leisten kann. Auch Sie selbst, und zwar auf einfache Art und Weise. Die Tipps im vorliegenden Faltblatt helfen Ihnen auf diesem Wege schon ein Stückchen weiter.

Das ganze Jahr über finden sie den Weg zum Strand: Wanderer, Sonnenanbeter, Sandburgenbauer, Muschelsammler, Vogelbeobachter, Jogger, u.v.a. Die Küstengemeinden heißen die Menschen herzlich willkommen und versuchen dabei für einen sauberen Strand zu sorgen. Einen Strand ohne Kunststoff, Dosen, Fässer, Styropor, Kartons oder Fischnetze. Dies ist an sich eine hervorragende Sache. Schade nur, dass eine andauernde und intensive Reinigung den Strand ernsthaft beschädigen kann.

Von Abfall und ABFALL

Tipps für eine bessere Strandpflege

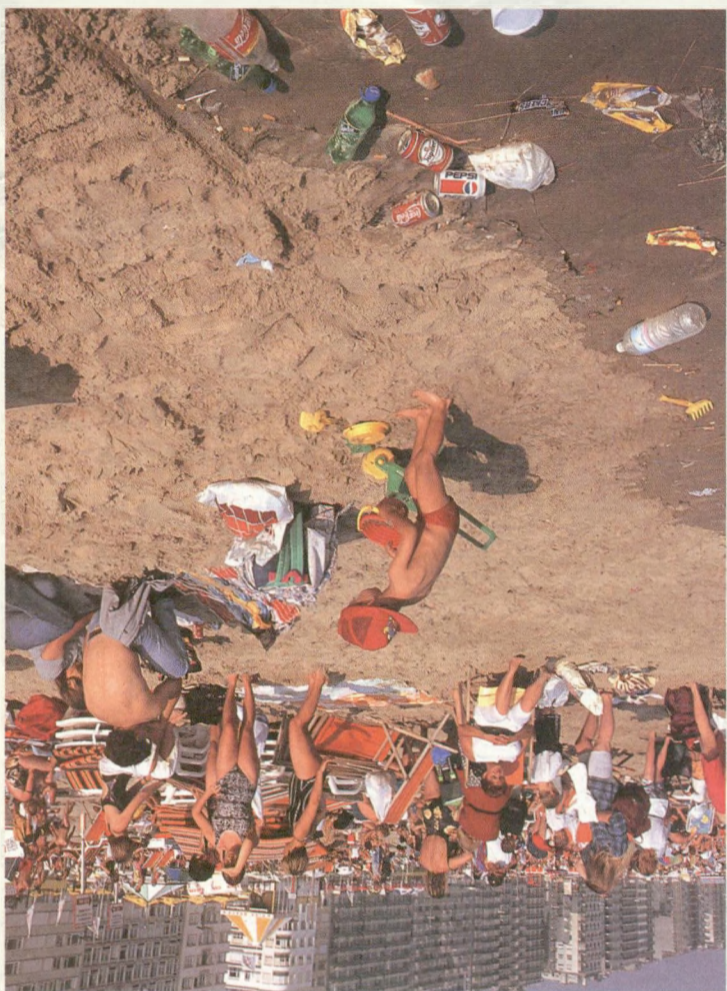

Gestaltung: Johan Mahieu, Brugge / Druck: De Windroos, Beernem

Natürliches Treibgut gehört zum Strand
Das Meer spült am Strand nicht nur Muscheln an, sondern auch andere natürliche Materialien.
Eine gute Spürnase findet an der Strandlinie auch Halbschätze, Skelette von Seeigeln und Tintenfischen, Überreste von toten Fischen und Krebsarten, tote Quallen und Algen...
Einen "reihenweisen Überfluss" sozusagen. Diese Art von organischem 'Abfall' gehört von Natur aus zum Strand. Genau wie Humus zum Wald gehört.

Alles andere gehört in den Mülleimer
Am Strand finden Sie auch wirklichen Abfall. Nicht-natürlichen Müll, der vom Menschen hinterlassen wird: Flaschen, Netze, Lampen, Schuhe, Styropor, Kanister, Dosen, Trinkkartons, Textilien...
Bei einer jüngst erfolgten Untersuchung* wurden durchschnittlich 180 Müllartikel auf 500 Meter Nordseestrand gefunden, davon die Hälfte aus Kunststoff.
41 % von diesem Müll wurde von unseren verschmutzten Flüssen angeschwemmt. 17 % wurden von den resilierten Touristen zurückgelassen. Bei den restlichen Abfällen war die Herkunft nicht zu ermitteln.

* Coastwatch 2001 - www.noordzee.nl

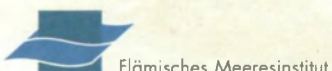

Abfall wird zur Kunst!
Dieses Flugzeugmodell wurde aus Strandabfall hergestellt.

Das vorliegende Faltblatt ist eine Veröffentlichung der Koordinationsstelle Integrierte Verwaltung der Küstengebiete und des Flämischen Meeresinstituts, im Auftrag der Koordinationsstelle-Taskforce und in Zusammenarbeit mit verschiedenen Strandakteuren.
Die Fotos sind von Misjel Decler, Danny de Kievith, Johan De Meester und Jan Seys. Das Aquarell ist ein Originalwerk von Martine Lecomte. Die fotografierten und aus Strandabfall hergestellten Flugzeugmodelle entsprangen der Fantasie des Künstlers Kristof Pauwels.
Die vorliegende Broschüre wurde finanziell unterstützt durch AMINAL, Abteilung Natur, Zelle Küstengebiet und der Europäischen Union.

Koordinationsstelle Integrierte Verwaltung der Küstengebiete
Vismijn Pakhuizen 45-52
B-8400 Oostende
Tel.: +32 (0)59/34 21 41
Fax: +32 (0)59/34 21 31
URL: <http://www.kustbeheer.be>

Flämishes Meeresinstitut (VLIZ)
Vismijn Pakhuizen 45-52
B-8400 Oostende
Tel.: +32 (0)59/34 21 30
Fax: +32 (0)59/34 21 31
URL: <http://www.vliz.be>

Dieses projekt wird von der Europäischen Union kofinanziert.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap afdeling Natuur

Die Strandreinigungsmaschine sammelt neben synthetischem Abfall auch unnötig viel natürliches (organisches) Treibgut auf und transportiert es auf Aufbereitungsdonen kostspielig und eigentlich überflüssig (MD).

Die Strandreinigungsmaschine macht keinen Unterschied
In den letzten Jahren hat die Strandreinigungsmaschine Einzugs gehalten. Sie arbeitet schnell. Aber sie macht keinerlei Unterschied zwischen synthetischem und natürlichem Material. Das Ergebnis? Container, die mit einer Mischung aus synthetischem Abfall, organischem Material und Sand gefüllt sind.

Der Strand ist voll überraschender Funde. So etwa dieser Hai-Fischzahn (JDM).

Saubermachen lautet die Devise. Aber wie? Zeitraubend ist selektiv, aber auch Manuelles Reinigen
Bis vor etwa fünfzehn Jahren erfolgte die Reinigung mit Sammelstock und Mülltülle. Bei dieser 'manuellen' Reinigung konnte man perfekt zwischen synthetischem Abfall und natürlichem Treibgut unterscheiden. Eigentlich genauso, wie wir im Handumdrehen synthetischen Abfall hingegen vergeht nicht einfach so. Da müssen wir also aufräumen.

Der Tourist lässt am Strand so einiges an Abfall zurück. Vor allem aber vom Meer her wird menschlicher Abfall angespült (DD).

TIPPS

Was Ihre Gemeinde tun kann

- Touristen interpretieren die tägliche Reinigung der Strände zuweilen als einen Freischein, um Abfall einfach liegen zu lassen. Umgekehrt kann das Liegenlassen von Abfall zu Nachlässigkeit verleiten. Eine gute Kommunikation zwischen Gemeinde und Touristen kann dabei Wunder bewirken.
- Ausreichend vorhandene und gut verschließbare Mülleimer sorgen dafür, dass wegfliegender synthetischer Abfall auf ein Minimum beschränkt bleibt.
- Selbst nach einem heftigen Sturm kann Ihre Gemeinde sich dadurch Arbeit ersparen. Ganz einfach, indem der organische Abfall zur Niedrigwasserlinie gebracht wird. Die Putzkolonnen der Natur wird den Abfall dann kostenlos entsorgen!
- Warum bestimmte Strandbereiche – wie etwa an den Dünen- und Naturlandschaften – nicht einfach von Hand reinigen? Der lernbegierige Besucher wird sich dabei gerne anschauen.
- Die manuelle Reinigung von Stränden eröffnet Perspektiven für die Beschäftigung von ungelerten Kräften über soziale Beschäftigungsprogramme.
- Im Winter ist die maschinelle Reinigung des Strandes Zeit- und Geldverschwendung. Der Strandbesucher wird sich jedenfalls wohl kaum in den Sand legen. Ab und zu manuell zu reinigen ist demnach ausreichend. Der Reinigungsdienst von Mutter Natur, sprich Vögel, Bakterien und andere kleine Aufräumer, übernimmt die restliche Arbeit.

Das am Strand gefundene organische Material kann lehrreich für Spürnasen sein (MD).

Was Sie selbst tun können

- Sammeln Sie Ihren eigenen Abfall auf und nehmen Sie ihn mit nach Hause.
- Versuchen Sie einmal auf alles zu achten, was Sie an der Strandlinie finden. Sie werden überrascht sein vom Angebot dieses 'Trödelmarktes'.
- Melden Sie sich auch einmal bei der Gemeinde. So fühlt sie sich unterstützt in ihren Bemühungen um eine ausgeglichene Strandreinigung.

Die Lösung: Manuell, wenn es geht. Maschinell, wenn es sein muss.

Es ist ein neues Gleichgewicht zwischen manueller und maschineller Reinigung erforderlich. An den meisten touristischen Stränden muss es während der Sommermonate Freiraum für eine schnelle maschinelle Reinigung geben. Dieser Strand wird nämlich vorrangig zum Sonnen, Faulenzen und Spielen genutzt. Im Winter aber, und an den Stränden, die weiter von den touristischen Zentren entfernt sind, kann ein selektives, manuelles Aufräumen von synthetischem Abfall eine bessere Lösung bieten.

Die Strandlinie ist für viele Vögel und Kleintiere wie ein gedeckter Tisch (MD).

Die Reinigungsmaschine ist kein Zaubermittel. Deshalb ist es so wichtig, dass wir den Abfall menschlichen Ursprungs begrenzen, in den Mülleimer werfen oder nach Hause mitnehmen (DD).

Ein besseres Gleichgewicht ist auch günstig für den Fremdenverkehr...

Es ist verständlich, dass die Küstengemeinden während der Sommersaison einen lupenreinen Strand anbieten möchten. Eine mechanische Reinigung ist dann die angemessene Technik. Außerhalb der touristischen Saison aber finden es viele Menschen gerade lehrreich und interessant, allerlei Treibgut zu entdecken. Selbst im Sommer gibt es Strandbereiche, die von 'forschenden' Touristen besucht werden - der Art von Leuten, die überhaupt nicht auf der Suche nach unberührt weißen Stränden sind. Eine Reinigung von Hand sorgt dafür, dass diese Leute an der Küste immer noch auf ihre Kosten kommen. Und somit auch gerne wieder zurückkommen. Das ganze Jahr über.

Mit Öl kontaminierte tote Vögel werden von Wissenschaftlern eingesammelt, um sich ein Bild von der Ölverschmutzung zu machen (JS).

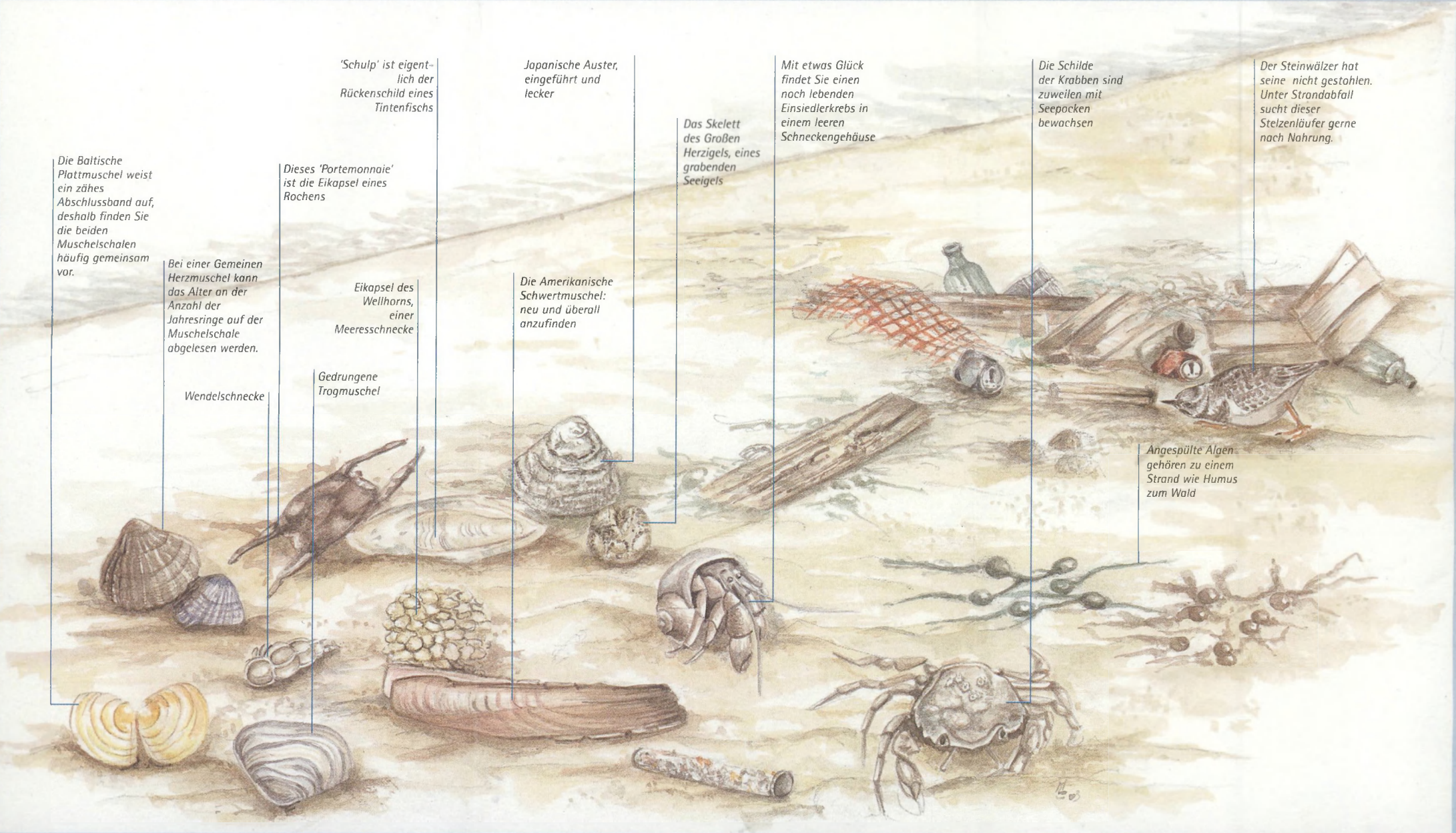
... und für die Küste selbst

Die Reinigungsmaschine etwas weniger zum Einsatz kommen zu lassen trägt auch zu einem gesunden Küstenschutz bei. Ein Strand, der nicht so oft geharkt wird, ist weniger empfindlich gegenüber Erosion durch Wind und Wasser. Pflanzen, wie Meersenf, Kali-Salzkraut und Salzmiere können sich dadurch leichter am höher gelegenen Teil des Strandes festigen. Auf diese Weise entsteht nicht nur ein spezifischer Lebensraum für typische Pflanzen und Tiere, sondern werden auch natürliche Dünenbildung und Küstenschutz ermöglicht.

Eine Strandlinie kann der Anfang einer richtigen Düne sein und so unmittelbar zu einem verbesserten Küstenschutz beitragen. Flutmarkenmaterial ist dabei ein Nährboden für die Pioniere der Dünenbildung (MD).

Auch der Umwelt wird es dabei gut ergehen

Wie merkwürdig das auch klingen mag: eine manuell gesäuberte Strandlinie hilft bei der Bekämpfung von Ölverschmutzung. Ein wichtiges Barometer für die Ölverschmutzung auf See ist dabei der Anteil der ölkontaminierten Vögel, der angespült wird. Um zuverlässige Zahlen darüber zu erhalten, muss auch Belgien ausreichend viele und aussagekräftige Proben von Vogelkadavern einsammeln können. Bei einer Untersuchung ist berechnet worden, dass dazu mindestens 25 km der 65 km langen belgischen Küstenlinie von Oktober bis März von jedweder nicht-selektiven mechanischen Reinigung verschont bleiben müssen.

Die Baltische Plattmuschel weist ein zähes Abschlussband auf, deshalb finden Sie die beiden Muschelschalen häufig gemeinsam vor.

Bei einer Gemeinen Herzmuschel kann das Alter an der Anzahl der Jahresringe auf der Muschelschale abgelesen werden.

Dieses 'Portemonnaie' ist die Eikapsel eines Rochens

Eikapsel des Wellhorns, einer Meeresschnecke

Wendelschnecke

Gedrungene Trogmuschel

Die Amerikanische Schwertmuschel: neu und überall anzufinden

Japanische Auster, eingeführt und lecker

Das Skelett des Großen Herzigels, eines grabenden Seeigels

Mit etwas Glück findet Sie einen noch lebenden Einsiedlerkreb in einem leeren Schneckengehäuse

Die Schilde der Krabben sind zuweilen mit Seepocken bewachsen

Der Steinwäzler hat seine nicht gestohlen. Unter Strandabfall sucht dieser Stelzenläufer gerne nach Nahrung.

Angespülte Algen gehören zu einem Strand wie Humus zum Wald

Der Strand ist viel mehr als ein großer Sandkasten

Unterricht in einer Seeklasse? Ein Ausflug ans Meer mit den Kindern? Oder einfach neugierig? Dann begeben Sie sich doch einmal auf Erkundungsgang entlang der Strandlinie. Um beispielsweise interessantes Bastelmaterial zu finden beispielsweise. Um zu sehen, wie Möwen, Krähen, Steinwäzler, Krabben und kleine Krabbeltierchen sich ihre Aufgabe als natürliche Strandaufräumer zu Herzen nehmen. Oder in aller Stille zuzuschauen, wenn seltene Vögel wie Ohrenlerche und Schneeammer ihr Frühstück zusammenklauben. Vielleicht finden Sie sogar einen mit Öl kontaminierten toten Vogel. Eklig ?

Schon. Aber ein solcher Kadaver verleiht den Wissenschaftlern eine Idee, wie schlimm es um die illegalen Ölverklappungen durch Schiffe bestellt ist.

Etwas Interessantes am Strand gefunden, aber keine Ahnung, was das ist ? Surfen Sie dann zur Strandfund-Webseite, und schon wissen Sie Bescheid: <http://users.pandora.be/hugo.oolieuz/pages/> Oder wollen Sie unter Anleitung Flutmarken durchsuchen, dann sind Sie bei der Strand-Arbeitsgruppe an der richtigen Adresse: <http://www.strandwerkgroep.org>.

Les communes côtières mettent tout en œuvre pour que les plages restent propres et belles. Toutefois, les méthodes utilisées et la fréquence des nettoyages nécessitent quelques ajustements (DD)

Toute l'année durant, la plage accueille un public nombreux et varié : promeneurs, amateurs de bronzette, baigneurs de châteaux de sable, collectionneurs de coquillages, observateurs d'oiseaux, joggers,...

Les communes du littoral accueillent tout ce monde à bras ouverts et mettent tout en œuvre pour offrir aux touristes une plage belle et propre. Une plage sans plastique, canettes, bidons, polystyrènes, cartons ou filets de pêche. Un sens de la propreté tout à fait louable, mais non sans inconvénient : le nettoyage constant et intensif des plages risque d'en altérer le caractère naturel.

Parce qu'il y a déchets et

DECHETS

Suggestions pour une meilleure gestion des plages

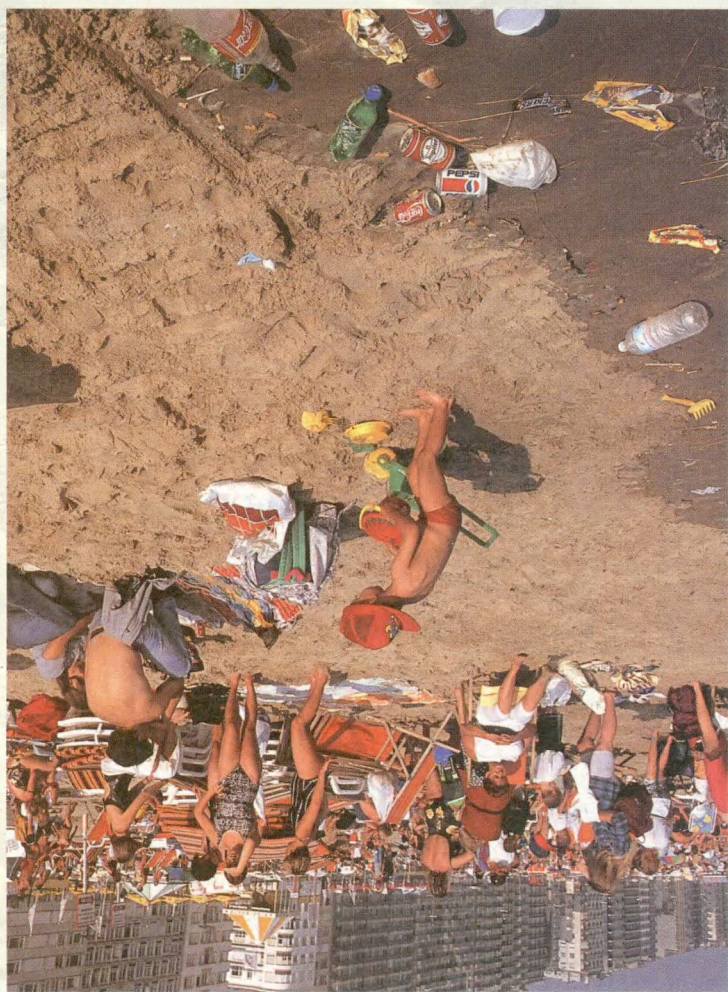
graphisme : Johan Mahieu, Bruges / impression : De Windroos, Berrebaan

Les « déchets » naturels ont leur place sur la plage

La mer rejette sur la plage non seulement des coquillages, mais aussi toutes sortes d'autres matières naturelles. Le chasseur de curiosités naturelles trouvera sur l'estran des dents de requin, des squelettes d'oursins et de poissons morts et des méduses mortes et sèches. La plage est le lieu de dépôt naturel de ces « déchets » organiques, tout comme le sol de la forêt est couvert d'humus.

Tout le reste a sa place dans la poubelle

Sur la plage s'accumulent aussi de « vrais » déchets, des débris abandonnés par l'homme : bouteilles, filets, ampoules, chaussettes, polystyrènes, bidons, canettes, cartons, vieux chiffons,...

* Coastalb 2001, www.natuurzee.nl

Il ressort d'une étude récente* que l'on trouve en moyenne 180 débris sur une longueur de 500 m de plage de mer du Nord, dont la moitié est en plastique. 41% de ces ordures ont été déversés en mer à partir de bateaux ou charnières abandonnées par des touristes négligents. L'origine du pourcentage restant n'est pas claire.

La plage est jonchée d'objets surprenants. Ci-dessus : une dent de requin (JDM).

Le nettoyage s'impose. Mais comment faire? Les matières organiques, telles que les algues ou les méduses mortes, se décomposent naturellement de la nature s'en occupe prestement : insectes, écrevisses, bactéries. Par contre, les déchets artificiels ne disparaissent pas spontanément. Une intervention humaine s'impose.

Le nettoyage manuel permet le tri sélectif, mais exige beaucoup de main d'œuvre et de temps

Justu il y a quinze ans, le nettoyage se faisait à l'aide d'un ballon muni d'une pique et d'un sac à ordures. Ce nettoyage manuel permettait le tri partiel des déchets artificiels et des matières organiques. Cela se passait un peu comme à la maison, lorsque nous tirons nos déchets ménagers. Toutefois, le nettoyage manuel n'est pas toujours possible pendant la haute saison touristique. Il exige en effet beaucoup de main d'œuvre et de temps.

La nettoyage de plage collecte des déchets artificiels, mais aussi de grandes quantités de matières organiques et de sable, dont le transport et le traitement coûtent cher et sont en fait superflus (MD).

La nettoyage de plage ne fait pas la différence

Il y a quelques années, la nettoyage de plage a fait son entrée. Elle nettoie rapidement, mais elle ne fait pas la différence entre les déchets artificiels et les matières naturelles. Résultat : des contenants remplis d'un mélange de déchets artificiels, de matières organiques et de sable.

CONSEILS

Ce que peut faire votre commune

- Il arrive que les touristes interprètent le nettoyage quotidien des plages comme une permission d'y abandonner leurs déchets. A l'inverse, l'absence de nettoyage pourrait inciter à la négligence. Dans ce domaine, une bonne communication entre la commune et les touristes peut faire des miracles.
- Des poubelles en nombre suffisant et dotées d'un système de fermeture performant, empêchent les déchets artificiels d'être emportés par le vent.
- Même après une forte tempête, votre commune peut économiser des heures de travail. Il suffit de déposer les déchets organiques sur la ligne de basse mer. L'équipe de nettoyage de la nature traitera les déchets sans autres frais !
- On peut envisager de nettoyer certaines portions de plage (par exemple celles qui jouxtent des zones dunaires et naturelles) à la main uniquement. Le visiteur curieux s'y promènera avec plaisir.
- Le nettoyage manuel des plages ouvre des perspectives d'emploi pour les travailleurs peu qualifiés, par le biais de programmes d'emplois sociaux.
- En saison hivernale, le nettoyage mécanique des plages est perte d'argent et de temps, puisque les visiteurs ne s'allongent pas sur le sable. Un nettoyage occasionnel à la main suffit. Le service de nettoyage naturel, assuré par les oiseaux, bactéries et autres petits éboueurs, fera le reste.

Les matières organiques échouées sur la plage font le bonheur des esprits curieux (MD).

Ce que vous pouvez faire vous-même

- Ramassez vos déchets et emportez-les à la maison.
- Intéressez-vous aux objets que contient la laisse-de-mer. Vous serez étonné par la diversité de ce véritable «marché aux puces».
- Faites connaître votre opinion auprès de la commune. Ainsi, elle se saura soutenue dans ses efforts pour un nettoyage plus judicieux des plages.

Projet cofinancé par l'union Européenne

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap afdeling Natuur

**La solution:
à la main si possible,
à la machine
s'il le faut**

Il s'agit de trouver un juste équilibre entre le nettoyage manuel et mécanique. Sur les plages les plus touristiques, un nettoyage mécanique rapide devrait être autorisé durant la saison estivale. En effet, ces plages sont avant tout destinées à la récréation : baignade, jeux de plage, farniente. En revanche, durant l'hiver et sur les plages éloignées des lieux d'affluence touristique, un nettoyage manuel et sélectif constitue une meilleure solution.

La laisse-de-mer est une corne d'abondance pour toute une kyrielle d'oiseaux et de petits animaux (MD).

La nettoyeuse de plage n'est pas une panacée. Il importe dès lors de limiter la quantité de déchets humains et d'inciter les touristes à les jeter dans les poubelles ou à les emporter chez eux (DD).

Un meilleur équilibre profite à l'activité touristique...

Il est tout à fait compréhensible que les communes côtières souhaitent offrir aux touristes une plage belle et propre durant la saison estivale. Le nettoyage mécanique constitue à ce moment-là une technique appropriée. En revanche, hors saison, bon nombre de personnes adorent parcourir les plages pour y dénicher des objets curieux. Même en été, certaines portions de plage sont visitées par des touristes « explorateurs », qui n'apprécient pas les plages immaculées. Grâce au nettoyage manuel, ces chasseurs de trésors trouveront toujours à la côte de quoi les satisfaire et ils continueront donc d'y revenir toute l'année avec plaisir.

Des scientifiques collectent des oiseaux mazoutés, afin de se faire une idée de l'ampleur de la pollution par les hydrocarbures (JS).

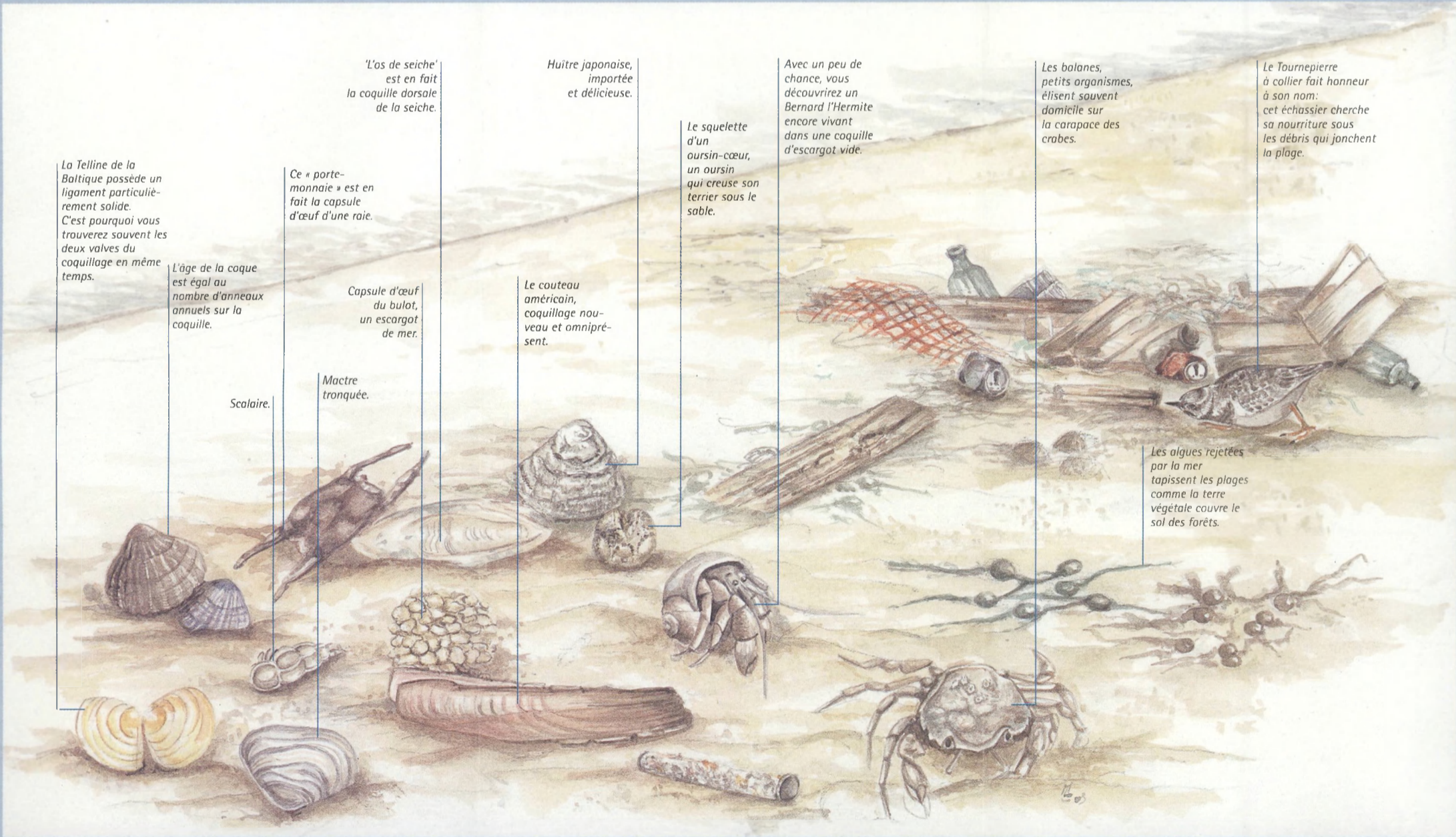
... et à la côte elle-même

Une utilisation moins fréquente de la nettoyeuse de plage contribue en outre à la défense naturelle de la côte. En effet, une plage peu ratissée est moins sensible à l'érosion par le vent et les marées. Des végétaux tels que le Cakilier, la Soude saïsiève, le Pourpier de mer, ont alors l'occasion de s'implanter sur la partie la plus élevée de la plage, favorisant la création d'un biotope spécifique pour les plantes et animaux caractéristiques, ainsi que la formation de dunes embryonnaires, premières défenses naturelles de la côte.

La laisse-de-mer peut être l'amorce d'une véritable dune et donc contribuer de manière indirecte à une meilleure défense côtière. Les matières qu'elle contient constituent un excellent milieu de croissance pour les pionniers de la formation des dunes (MD).

L'environnement aussi y trouve son compte

Bien que la chose puisse étonner, il faut savoir que le nettoyage manuel de la laisse-de-mer contribue à la lutte contre les hydrocarbures. En effet, le nombre d'oiseaux mazoutés qui viennent s'échouer sur la plage constitue un baromètre de la pollution par hydrocarbures. La Belgique peut contribuer à la réalisation de statistiques fiables en la matière en ramassant des échantillons suffisamment nombreux et fiables de cadavres d'oiseaux. Il ressort d'une étude qu'à cet effet, au moins 25 km des 65 km de côte belge doivent être préservés du nettoyage mécanique non sélectif entre octobre et mars.

La Telline de la Baltique possède un ligament particulièrement solide. C'est pourquoi vous trouverez souvent les deux valves du coquillage en même temps.

L'âge de la coque est égal au nombre d'anneaux annuels sur la coquille.

Ce « porte-monnaie » est en fait la capsule d'un œuf d'une raie.

'L'os de seiche' est en fait la coquille dorsale de la seiche.

Capsule d'œuf du bulot, un escargot de mer.

Huitre japonaise, importée et délicate.

Le couteau américain, coquillage nouveau et omniprésent.

Le squelette d'un oursin-cœur, un oursin qui creuse son terrier sous le sable.

Avec un peu de chance, vous découvrirez un Bernard l'Hermite encore vivant dans une coquille d'escargot vide.

Les balanes, petits organismes, élisent souvent domicile sur la carapace des crabes.

Le Tournepiere à collier fait honneur à son nom: cet échassier cherche sa nourriture sous les débris qui jonchent la plage.

Les algues rejetées par la mer tapissent les plages comme la terre végétale couvre le sol des forêts.

La plage n'est pas qu'un immense bac de sable

Vous organisez des classes de mer ? Une journée à la mer avec les enfants ? Ou bien vous êtes tout simplement quelqu'un de curieux ? Pourquoi ne pas faire une balade-découverte le long de la laisse-de-mer ? Vous y trouverez de fantastiques matériaux de bricolage. Vous verrez comment les mouettes, corneilles, tournepierrres, crabes et toutes sortes de petites bêtes remplissent leur mission d'éboueurs des plages. Vous observerez en silence des oiseaux rares tels que l'Alouette hausse-col et le Bruant des neiges, en train de prendre leur petit-déjeuner. Peut-être même trouverez-vous un oiseau mort mazouté. Ecceurant ? Sans doute.

Mais ces cadavres permettent aux scientifiques de se faire une idée de l'étendue des déversements illégaux d'hydrocarbures en mer.

Vous avez fait une trouvaille sur la plage, mais vous n'avez aucune idée de ce que c'est ? Consultez le site des objets trouvés sur la plage et vous serez éclairé: <http://users.pandora.be/hugo.olliiez/pages/>. Si vous voulez explorer les laisses-de-mer en compagnie d'experts, vous pouvez vous adresser au groupe de travail "plage": <http://www.strandwerkgroep.org>.

Nederland en België

en het
kustburgemeesteroverleg
nodigen U uit
voor een

inspraakmoment:

Uw mening over
kust en
Noordzeemilieu

op

9 oktober 2003
om 13.30 uur

in het

Provinciehuis Boeverbos
te Brugge

(Koning Leopold III-laan 41)

in samenwerking met het
Coördinatiepunt voor Geïntegreerd
Beheer van Kustgebieden (GBKG)
en het Vlaams Instituut voor de Zee
(VLIZ)

Programma 9 oktober 2003

Dagvoorzitter: dr. J. Mees Vlaams Instituut voor de Zee

- 13.30 uur **Welkomstwoord**
Graaf L. Lippens, voorzitter kustburgemeesteroverleg
- 13.40 uur **Opening**
dr. J. Mees, Vlaams Instituut voor de Zee
- 13.50 uur **Inleiding: KIMO Nederland en België**
de heer B. Bouwmeester, vice voorzitter KIMO Nederland
- 14.20 uur **Ecologisch strandbeheer op stranden in Europa**
de heer M. Demmers, wethouder gemeente Zandvoort
- 14.10 uur **Prioritaire milieuthema's voor de kustgemeenten: resultaten van de bevraging**
mevrouw K. Belpaeme, coördinator GBKG
- 14.40 uur **Koffie en thee**
- 15.00 uur **Inleidingen tot de paneldiscussie**
 - **Organisatie van de Blauwe vlag en zwemwaterkwaliteit aan de kust**
mevrouw M. Vandenkerchove, Vlaamse Milieumaatschappij
mevrouw I. Smitz, Bond Beter Leefmilieu
 - **Het beheer van scheepsafval in de Noordzee**
prof. F. Maes, Maritiem Instituut, Universiteit van Gent
 - **Scheepsrampen: aanpak en de rol van gemeenten**
de heer J. Debyser, arrondissementscommissaris/kabinetschef
- 15.50 uur **Paneldiscussie**
onder leiding van prof. P. Jacobs, voorzitter wetenschappelijke commissie VLIZ
Panelleden
mevrouw M. Vandenkerchove
mevrouw I. Smitz
prof. F. Maes
de heer J. Debyser
de heer B. Bouwmeester
- 16.20 uur **Slotwoord**
de heer B. Bouwmeester
- 16.30 uur **Napraten**
onder het genot van een hapje en drankje aangeboden door het KIMO

Uitgenodigd zijn:

Colleges van kustgemeenten
Gemeente- en provincieraadsleden
Havenbeheerders
Jachthavenbeheerders
Milieuambtenaren
Natuur en milieuorganisaties
OVAM
Provincie West-Vlaanderen
Reddingsdiensten
Toeristen organisaties
Visserij commissie
VLIZ
Vlaamse Milieumaatschappij
Voorzitters milieuraden van de kustgemeenten
Westtoer

Achtergrondinformatie KIMO Nederland en België
KIMO Nederland en België is een milieu-organisatie voor lokale overheden langs de Noordzee. Het maakt deel uit van een internationale KIMO organisatie Europa, waar meer dan 110 gemeenten in tien landen rond de noordelijke zeeën lid van zijn.
KIMO Nederland en België beoogt de belangen die kustgemeenten hebben op de Noordzee, zowel op nationaal als internationaal niveau te behartigen.
KIMO Nederland en België is een organisatie van verkozen volksvertegenwoordigers en zal altijd via democratische wegen haar doelen trachten te bereiken.

Aan het deelnemen van deze bijeenkomst zijn geen kosten verbonden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer L. Veerman, tel. +31-251-263838

Adres:

KIMO Nederland en België
postbus 325

1940 AH Beverwijk, Nederland

E-mail Lveerman@milieudienst-IJmond.nl

K I M O

KOMMUNEN INTERNATIONALE
MILIEUORGANISATIE

Provincie
West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

DE KUSTDE KUSTDE KUSTDE KUSTDE KUST

Kwestie van evenwicht!

Onze kust heeft een rijke natuur. Ze is ook zeer aantrekkelijk voor economische activiteiten zoals havenindustrie, toerisme, visserij... Het is er bovendien prettig wonen en werken. Om al deze belangen hun kans te geven en tegelijkertijd het kustmilieu te verbeteren, is er werk aan de winkel.

Kwestie van evenwicht!

Onze kust is bijzonder aantrekkelijk voor economische activiteiten zoals toerisme, handel en visserij. Ook havenindustrie is erg belangrijk. Om de economische belangen hun kans te geven en tegelijkertijd het kustmilieu te verbeteren, is er werk aan de winkel.

Kwestie van evenwicht!

Aan de kust is het prettig wonen en werken. Bovendien is het er heerlijk en ontspannend verblijven. Een leefbare omgeving behouden voor iedereen, dat is de uitdaging! Om de sociale belangen hun kans te geven en tegelijkertijd het kustmilieu te verbeteren, is er werk aan de winkel.

Kwestie van evenwicht!

Onze kust heeft een rijke natuur. Ook de duinen en polders maken deel uit van het kustgebied en verdienen onze bijzondere aandacht. Om de ecologische belangen hun kans te geven en het kustmilieu te verbeteren, is er werk aan de winkel.

Samen kunnen we het evenwicht bewaren tussen de sociale, economische en ecologische aspecten van onze kust.

Laten we samen in zee gaan, voor een duurzame ontwikkeling van onze kust. Want daar worden we allemaal beter van.

Meer info?
www.kustbeheer.be
T: 059-34 21 47

Lay-out: www.magenta.be

verantwoordelijke uitgever: Dhr. Hilaire Ost, Provinciegriffier

Samen kunnen we het evenwicht bewaren tussen de sociale, economische en ecologische aspecten van onze kust.

Laten we samen in zee gaan, voor een duurzame ontwikkeling van onze kust. Want daar worden we allemaal beter van.

Meer info?
www.kustbeheer.be
T: 059-34 21 47

Lay-out: www.magenta.be

verantwoordelijke uitgever: Dhr. Hilaire Ost, Provinciegriffier

Samen kunnen we het evenwicht bewaren tussen de sociale, economische en ecologische aspecten van onze kust.

Laten we samen in zee gaan, voor een duurzame ontwikkeling van onze kust. Want daar worden we allemaal beter van.

Meer info?
www.kustbeheer.be
T: 059-34 21 47

Lay-out: www.magenta.be

verantwoordelijke uitgever: Dhr. Hilaire Ost, Provinciegriffier

Samen kunnen we het evenwicht bewaren tussen de sociale, economische en ecologische aspecten van onze kust.

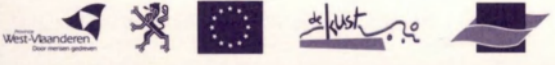
Laten we samen in zee gaan, voor een duurzame ontwikkeling van onze kust. Want daar worden we allemaal beter van.

Meer info?
www.kustbeheer.be
T: 059-34 21 47

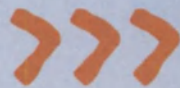
Lay-out: www.magenta.be

verantwoordelijke uitgever: Dhr. Hilaire Ost, Provinciegriffier

Versie NL

DE KUST

Kwestie van evenwicht!

Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden

inhoud

Onze kust	3
Een kwestie van evenwicht	4
Geïntegreerd beheer van Kustgebieden	5
Natuurherstel in het Vlaams natuurreservaat De IJzermondig	6
Een strategische planning voor havens	8
Een leefbare kust	10
Tot slot	12

Onze kust

Je woont heel graag aan zee of komt hier met plezier om er eens "uit" te zijn? Je koestert je vakantie aan de kust? Of je houdt meer van een week-endje "even weg naar zee"?

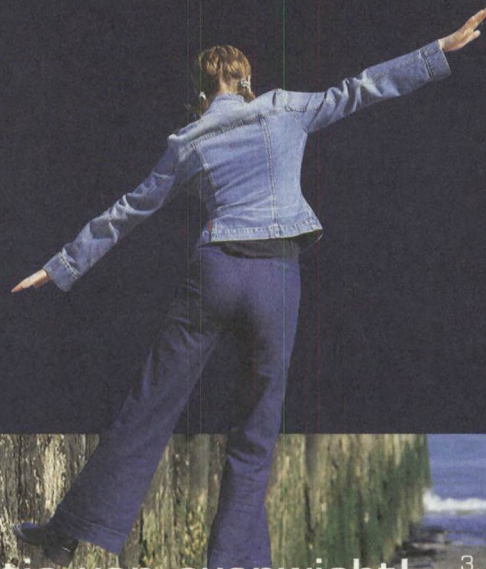
Dan vind je het ongetwijfeld belangrijk dat onze kust ook in de toekomst aantrekkelijk blijft in al zijn facetten, voor je kinderen en de volgende generaties. Zodat ook zij morgen kunnen genieten van wat jou vandaag zo aantrekt.

Wij maken er werk van.

De kustgemeenten, de Provincie West-Vlaanderen, het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de Europese Unie en het Vlaams Instituut voor de Zee slaan de handen in elkaar voor een geïntegreerd beheer van kustgebieden.

Deze brochure legt je uit wat dit betekent. Want ook jij bent een belangrijke schakel!

Laten we samen in zee gaan, voor een duurzame ontwikkeling van onze kust. Daar varen we allemaal wel bij.

Kwestie van evenwicht!

Een kwestie van evenwicht

Onze kust heeft een rijke natuur. Ongetwijfeld ken je het Zwin of de brede duinen aan de Franse grens.

Maar ook het Vlaams natuurreservaat "De Baai van Heist" en het Vlaams natuurreservaat "De Kleiputten van Heist", het poldergebied aan de middenkust of het

Vlaams natuurreservaat "De IJzermonding" zijn kostbare natuurgebieden. En de kust telt nog heel wat meer groene plekjes, al dan niet beschermd, waar

je - vaak zeldzame - planten en dieren ontdekt.

Aan de kust is het bovendien prettig wonen en werken. Kustbewoners zijn over het algemeen erg tevreden over hun woonomgeving: de sfeer, de dienstverlening, het sociaal contact, de natuurlijke en gezonde omgeving...

De kust is ook bijzonder aantrekkelijk voor economische activiteiten zoals toerisme en recreatie, vastgoed, visserij, havenindustrie, landbouw,...

De kust heeft ook een belangrijke rol te vervullen als bescherming van de kustbewoners en het achterland tegen stormvloed.

Zeer veel activiteiten, functies en belangen zijn geconcentreerd op een wel erg beperkte oppervlakte. Elk met eigen wensen en toekomstplannen. Dit maakt onze kust zo boeiend, veelzijdig en dynamisch. Maar het zorgt ook voor een grote druk.

Samen moeten we werken aan een evenwicht tussen de sociale, economische en ecologische aspecten van onze kust.

Geïntegreerd beheer van Kustgebieden

Het Europees kader

Veel van de situaties waarmee onze kust te maken krijgt blijven, niet tot ons land alleen beperkt. Als bijvoorbeeld in het Frans-Engels Kanaal een olietanker zinkt, zorgt de vrijkomende olie vrijwel zeker ook voor problemen in België en Nederland. De Europese Unie besteedt al sinds 1990 bijzondere aandacht aan een gecoördineerd beleid voor de kustgebieden en vraagt de lidstaten nationale strategieën te ontwikkelen. Het Belgisch beleid past in dit ruimer Europees kader.

Een geïntegreerde benadering

Geïntegreerd werken aan een evenwichtige ontwikkeling van onze kust: een verbetering van het kustmilieu, een verdere economische ontwikkeling, voldoende kustveiligheid door een optimale zeewering én het uitbouwen van een leefbare woonomgeving. Dat is waar het om gaat. "Geïntegreerd" betekent dat je een situatie in zijn geheel benadert en harmonieus rekening houdt met alle aspecten. Overleg en samenwerking tussen verschillende groepen, sectoren of bestuursniveaus liggen aan de basis van

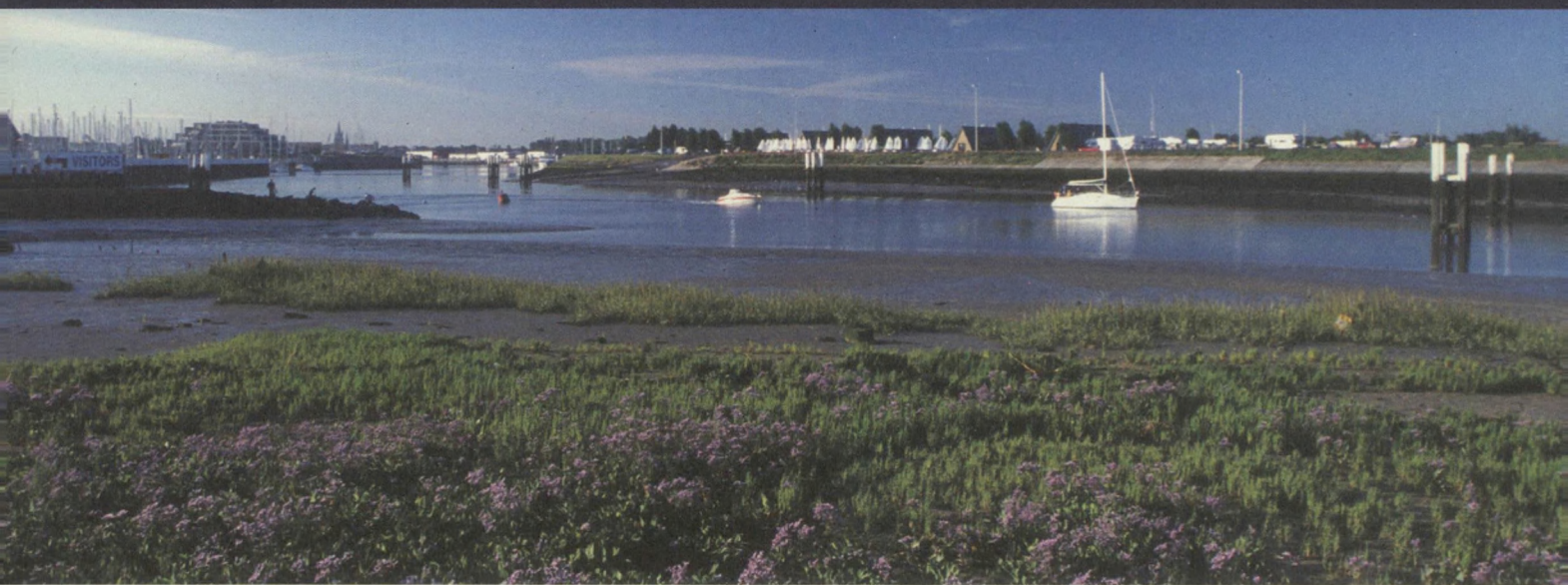
een geïntegreerde benadering. De overheid en beleidsmakers, maar ook niet-gouvernementele organisaties en het bedrijfsleven, zoeken samen naar oplossingen die voor alle partijen aanvaardbaar zijn.

En ook jij wordt geraadpleegd over projecten waarbij je rechtstreeks betrokken bent.

**We illustreren dit graag met
3 concrete voorbeelden**

> Natuurherstel in het Vlaams natuurreservaat de IJzermonding

1. De uitdaging

Slikke- en schorregebieden zijn erg waardevol en genieten ook op Europees vlak bescherming. Ze herbergen immers een heel eigen fauna en flora. Talrijke

6. vogelsoorten vinden er een geschikte

broed-, voedsel- en overwinteringsplaats. Slikke- en schorregebieden worden echter zeldzaam in België. Hier is geen riviermonding meer die vrij haar weg mag zoeken door polder, mosduin, duingrasland en strand tot aan de zee. Er zijn enkel nog geïsoleerde, kleine

gebieden omringd door gebouwen. Dieren en planten hebben echter een minimale oppervlakte nodig om te kunnen overleven.

2. De geïntegreerde aanpak

Omdat de ruimte aan de kust schaars is, kiest het beleid ervoor een nieuwe functie te geven aan terreinen die niet meer worden gebruikt. Zo werd de voormalige Marinebasis van Lombardsijde afgebroken. Alle opgehoogde terreinen werden afgegraven tot het oorspronkelijke niveau van slik, schor en duin. Met als resultaat: een natuurgebied waarin de overgang tussen elk typisch kustmilieu opnieuw zijn eigen grillig, meer natuurlijk patroon kreeg en het ecosysteem werd hersteld.

Dit grootschalig en ambitieus natuurherstelproject werd gerealiseerd dankzij de samenwerking tussen:

- de militaire overheid, vroegere eigenaar van de gebouwen en de grond,
- de afdeling Natuur van het ministerie van de Vlaamse gemeenschap, eigenaar van delen van de grond en uitvoerder van de natuurherstelwerken en het natuurbeheer,
- de afdeling Waterwegen Kust van het ministerie van de Vlaamse gemeenschap, eigenaar van delen van de grond,
- de Europese Commissie.

3. Het resultaat

In de eerste plaats gaat het hier om een natuurherstelproject. Maar de aanleg van een centraal wandel- en fietspad en het organiseren van geleide wandelingen biedt ook een belangrijke toeristische meerwaarde. En bovendien zorgt de aanleg van het natuurgebied voor open ruimte in het kustlandschap dat toch al sterk is bebouwd.

Meer info:
Vlaams bezoekerscentrum
De Nachtegaal 058-42 21 51
natuur.nachtegaal@lin.vlaanderen.be

> Een strategische planning voor havens

1. De uitdaging

De Vlaamse overheid wil de havenactiviteit kansen bieden. Toch wordt hierbij niet enkel rekening gehouden met de economische functie van de

haven en hoe die kan geoptimaliseerd worden. Mobiliteit en toegankelijkheid, landschappelijke inkleding, leefbaarheid in de gemeenten rondom de haven zijn belangrijke thema's. En ook milieu, natuur en landbouw verdienen

aandacht. Een toekomstplanning voor havens mag zich dus niet beperken tot een zuiver economische visie op de toekomst, maar moet ook rekening houden met de omgeving.

2. De geïntegreerde aanpak

Daarom gaf de Vlaamse overheid opdracht tot het opstellen van een strategisch plan voor de Vlaamse havens dat ook rekening houdt met de impact die deze ontwikkeling zal hebben op de omgeving: het landschap, de verkeersstromen, de natuur, het milieu, de omwonenden, de landbouw, de buurgemeenten,...

Havenbesturen, omwonenden, bedrijven in de haven, transportmaatschappijen, werkgevers en werknemers in de haven, milieu- en natuurverenigingen, alle betrokken administraties van de Vlaamse overheid, landbouwers, betrokken gemeentebesturen,...

Allen krijgen de mogelijkheid hun visie kenbaar te maken op informatievergaderingen en overleggroepen, hoorzittingen en debatten.

3. Het resultaat

Een Strategisch plan dat de gewenste toekomstige ontwikkeling beschrijft van de betrokken haven op korte (5 jaar), middellange (10-15 jaar) en lange termijn (25-30 jaar) en de te nemen maatregelen en acties voor de toekomst, rekening houdend met alle partijen.

> Een leefbare kust

1. De uitdaging

Vakantie aan zee? Een dagje naar het strand? Onze kust is een echte toeristische trekpleister. En dat niet enkel in de zomer! Dagsmensen en vakantie-

gangers zakken massaal af naar de kust met als bekend gevolg overvolle wegen. Wandelaars, fietsers, motorrijders, automobilisten ... allemaal willen we ons plaatsje in het toch al drukke verkeer. Ook voor kustbewoners is dit lang niet

altijd aangenaam. Een duurzame en toekomstgerichte aanpak met als doel het verkeer aan de kust leefbaar houden, is de boodschap.

2. De geïntegreerde aanpak

Gemeentebesturen, provinciale en gewestelijke overheid, kustbewoners, vervoersmaatschappijen en de toeristische sector werken samen aan diverse kleinschalige projecten die het verkeer aangenamer, veiliger en gezonder maken:

- de aanleg van veilige fietspaden die deel uitmaken van het functioneel fietsroutenetwerk bestemd voor woon-werk en woon-winkel verkeer,

- de uitbouw van een recreatief netwerk, denk maar aan de kustfietsroute,
- de aanleg van tunnels en voetgangersbruggen die de verkeersstromen kanaliseren waardoor fietsers en voetgangers gevaarlijke punten en knelpunten niet meer hoeven te kruisen,
- de aanleg van parkeerplaatsen aan de stadsrand die het drukke verkeer uit de kernen houden,
- het optimaliseren van het openbaar vervoersnet.

3. Het resultaat

Minder drukte, minder milieuvuiling, meer veiligheid. En dus een aangename leefomgeving niet alleen voor de kustbewoners maar ook voor toeristen en recreanten.

Wil je meer informatie
over fietsen aan de kust
050-30 55 00
info@westtoer.be

Tot slot

Verleg en samenwerking tussen verschillende groepen, directoren en bestuursniveaus. Samen zoeken naar oplossingen die voor iedereen aanvaardbaar zijn. Verder kijken dan de reus lang is en begrip opbrengen voor elkaar.

Daar gaat het om.

Met als gemeenschappelijk doel een duurzame ontwikkeling van de kust. Zodat nog vele generaties verder kunnen genieten van onze kust met haar "zee aan mogelijkheden".

Mij engageren ons en willen met deze brochure ook jou rechtstreeks betrekken. Laten we samen in zee gaan.

Heb je naar aanleiding van deze brochure meer vragen? Dan kan je steeds terecht bij ons **Coördinatiepunt voor Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden**

VLIZ, Vismijn, Pakhuizen 45-52
B-8400 Oostende
tel. +32 (0)59-34 21 47
kathy.belpaeme@west-vlaanderen.be
www.kustbeheer.be

Meer info?

www.kustbeheer.be
of bel 059-34 21 47

Colofon

Verantwoordelijke uitgever: Hilaire Ost, provinciegriffier
Redactie: Coördinatiepunt GBKG
Lay-out en druk: Magenta
Foto's: M. Decler
Depotnummer: D/2003/0248/27

Organisatiestructuur en samenwerking

Planen en regisseren kan men niet alleen. Van- dat ook heel wat andere afdelingen en besturen kunnen beslissen wat de planning en werking van het coördinatiepunt zullen zijn.

De opvolging gebeurt als volgt:

STUURGROEP GEÏNTEGREERD KUSTZONEBEHEER
T IN VOOR DE POLITIEKE OPVOLGING EN BESLUIT-
VORMING

Interkabinettenstuurgroep is een bestaand over- gaan, opgericht in 1994 door de Vlaamse minis- ter voor Leefmilieu.

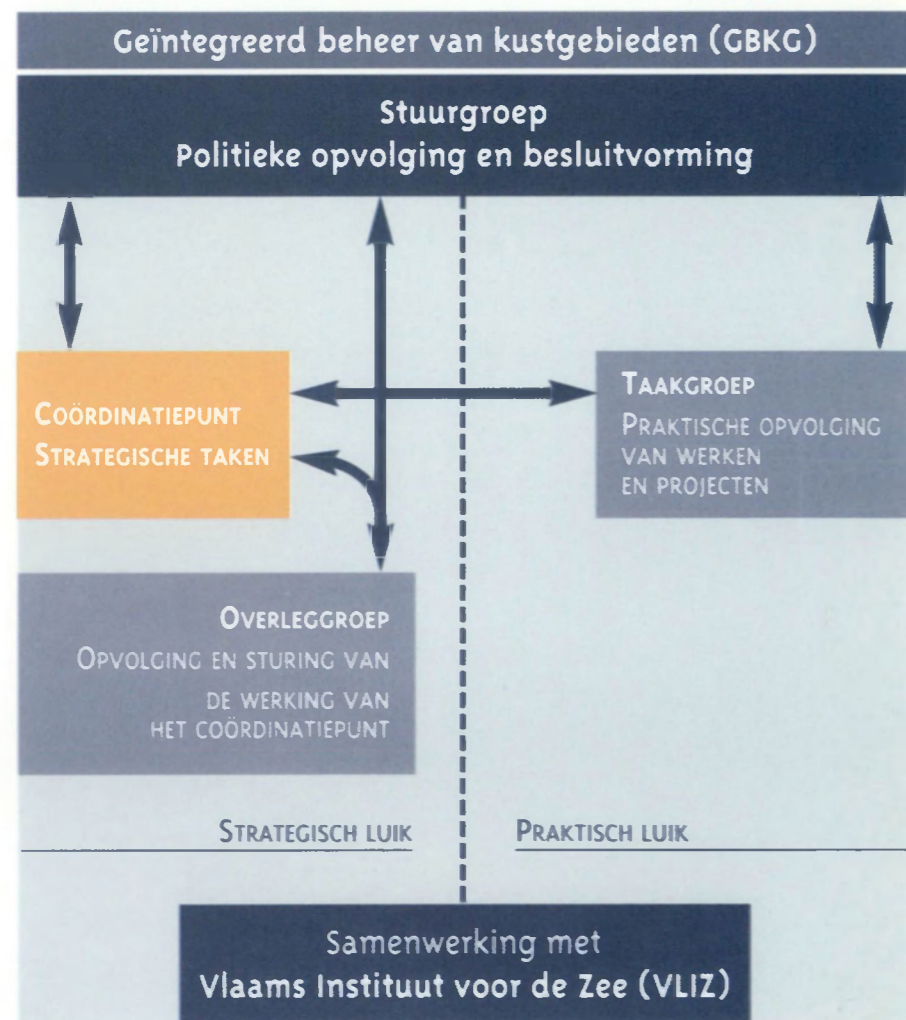
De groep is samengesteld uit vertegenwoordigers van de afdelingen van de federale en Vlaamse minister be- d voor leefmilieu, de Vlaamse minister bevoegd economie en ruimtelijke ordening, de Vlaamse minister bevoegd voor werkgelegenheid en toerisme, de Vlaamse minister bevoegd voor mobiliteit, open- werken en energie, de Vlaamse minister bevoegd monumenten en landschappen, alsook van de federale dienst bevoegd voor leefmilieu op zee, de Vlaamse minister bevoegd voor kustverdediging, de Vlaamse minister bevoegd voor ruimtelijke ordening, de Vlaamse minister bevoegd voor natuur, de Vlaamse minister bevoegd voor toerisme, het Instituut voor Natuurbe- houding, de niet-gouvernementele organisaties WWF en Natuurpunt vzw, het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) en het provinciebestuur van West-Vlaanderen.

De AMBTELIJKE TAAGROEP GEÏNTEGREERD KUSTZONE- BEHEER (DAGELIJKS BESTUUR) IS VERANTWOORDELIJK VOOR DE OPVOLGING VAN PROJECTEN IN DE PRAKTIJK EN VOORBEREIDING VAN DOSSIERS EN PROJECTEN.

De ambtelijke taagroep geïntegreerd kustzonebe- heer is een bestaand orgaan, met vertegenwoordigers van de administraties bevoegd voor natuur, voor leef- milieu op zee, voor kustverdediging, voor ruimtelijke ordening, voor toerisme, het Instituut voor Natuurbe- houding, het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) en het provinciebestuur West-Vlaanderen. Vertegenwoordi- gers van andere administraties en experts kunnen ook uitgenodigd worden wanneer een onderwerp van de agenda staat dat hen aanbelangt.

DE OVERLEGGROEP DIENST ALS KLANKBORD VOOR DE OPVOLGING VAN HET COÖRDINATIEPUNT.

De groep bestaat uit ambtelijke vertegenwoordigers uit alle afdelingen en de vier beleidsniveaus.

Wil je meer informatie?

Over het coördinatiepunt

Kathy Belpaeme en Tessa Ruyschaert
Coördinatie Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden
p/a VLIZ, Vismijn, Pakhuizen 45-52
B-8400 Oostende
telefoon 059-34 21 41
Fax 059-34 21 31
e-mail: kathy.belpaeme@west-vlaanderen.be

Over het VLIZ

Dr. Jan Mees, DIRECTEUR
Vismijn, Pakhuizen 45-52
B-8400 Oostende
Telefoon 059-34 21 30
Fax 059-34 21 31
Website: <http://www.vliz.be>
e-mail: info@vliz.be

Over het doelstelling 2 programma

Stefaan Bil, PROGRAMMACOÖRDINATOR
Provinciehuis Boeverbos, Koning Leopold III-laan 41
8200 Sint-Andries (Brugge)
telefoon 050-40 34 63
fax 050-40 31 06
e-mail: stefaan.bil@west-vlaanderen.be

Over de cel Kustzone van de afdeling Natuur, van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL

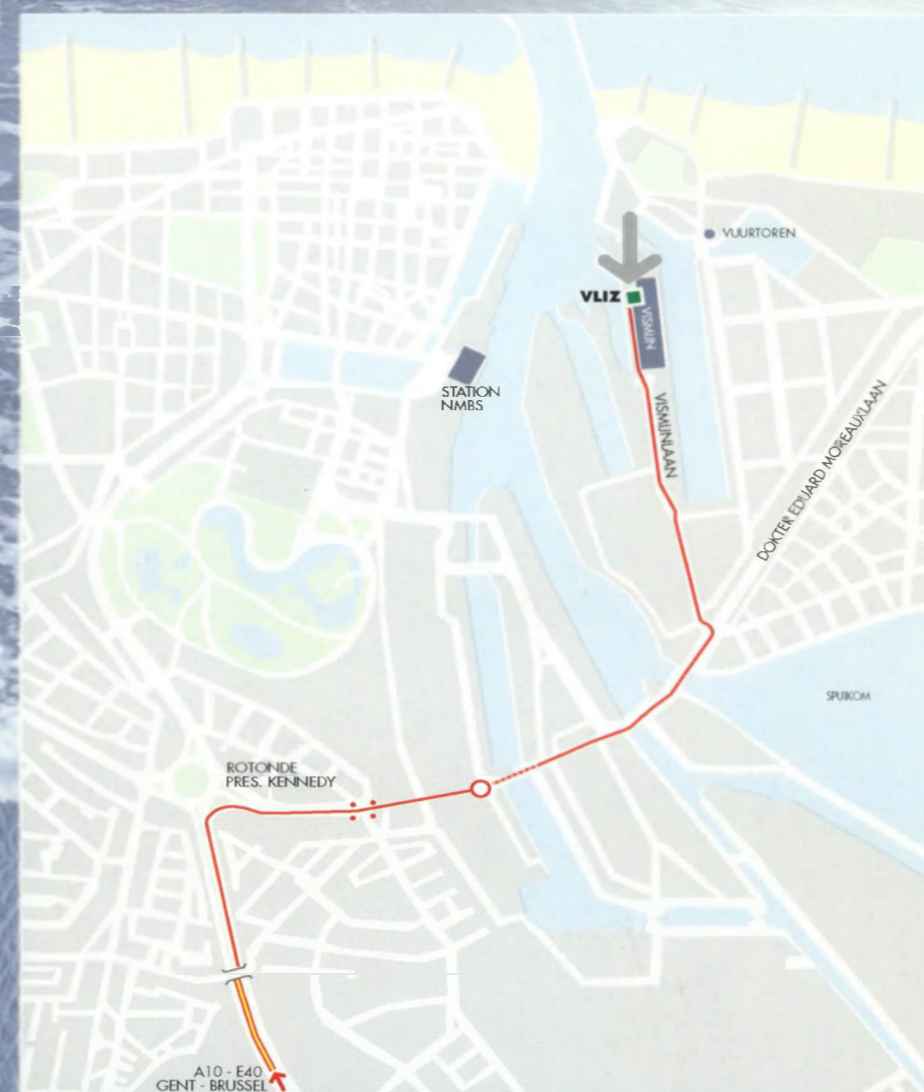
Ir. Jean-Louis Herrier, LEIDEND AMBTENAAR
Zandstraat 255
8200 Sint-Andries (Brugge)
telefoon 050-45 41 81
e-mail: jeanlouis.herrier@lin.vlaanderen.be

Kathy Belpaeme's doel voor de komen- de jaren is te werken aan een duurzaam beheer van de kustzone

Waar vind je het coördinatiepunt?

Het coördinatiepunt is gehuisvest in de lokalen van het VLIZ, in de oude vismijn te Oostende

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Regine Vantieghem, Externe relaties,
Europese programma's en
Gebiedsgerichte werking,
Koning Leopold III-laan 41,
8200 Sint-Andries (Brugge)

LAY-OUT EN DRUK
Provincie West-Vlaanderen, Grafische Dienst

Foto's
D. De Kievlith, B. Proot, J.J. Soenen,
J. Godecharie, M. Decler, AWZ-WVK

Redactie
Kathy Belpaeme

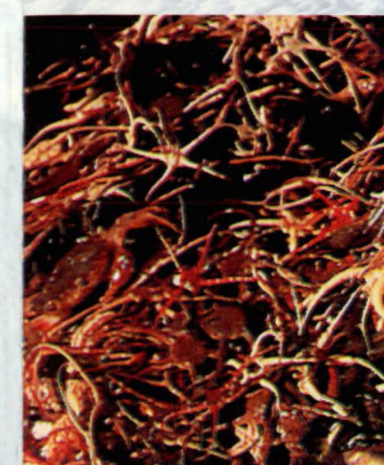
DEPOTNUMMER
D/2002/0248/05

Het project valt onder het Europese doelstelling-2 pro- gramma Kustvisserijgebied dat aan onze kust werd ingesteld voor de periode 2000-2006

www.kustbeheer.be

Coördinatiepunt voor een geïntegreerd beheer van het kustgebied in België

een aanspreekpunt voor de kustzone waar sectoroverschijdende thema's aan bod komen

Wat?

**Coördinatiepunt
=
aanspreekpunt voor de kustzone
waar sectoroverschrijdende thema's
aan bod komen**

Waarom?

Vraag naar coördinatie

Kusten zijn complexe gebieden met een zeer specifiek natuurlijk karakter. Als contactzone tussen land en zee bezitten ze een uitzonderlijk hoge verscheidenheid aan milieus, levensgemeenschappen, dier- en plantensoorten. Kustgebieden zijn door hun specifieke eigenschappen ook zeer aantrekkelijk voor het ontwikkelen van kustgebonden economische activiteiten, zoals bijvoorbeeld havenontwikkeling, visserij, drinkwaterwinning in de duinen, toerisme en recreatie. Vele van deze activiteiten brengen een specifieke dynamiek op gang, zoals mobiliteit, bouwactiviteiten, uitrusting van wegen en andere openbare infrastructuur. Vanwege de belangrijke functie die de kust vervult om er te werken, te wonen en te ontspannen moet er ook voldoende veiligheid gegarandeerd kunnen worden. Hiermee gaat een doordachte kustverdediging gepaard.

Doordat talrijke activiteiten plaatsvinden op die 65 km lange kustlijn ontstaan onvermijdelijk discussies tussen de gebruikers. Maar net omwille van die gebruikers liggen er ook veel unieke kansen, die op een goede manier aangepakt moeten worden. Om dit alles in goede banen te leiden is er afstemming nodig. Daarom dienden drie partners een project in voor het oprichten en uitbouwen van een coördinatiepunt voor een geïntegreerd beheer van ons kustgebied.

Wie?

Partners van het coördinatiepunt

Het project wordt uitgevoerd door drie partners:

- het provinciebestuur West-Vlaanderen, treedt op als projectleider;
- de Vlaamse overheid, uit hoofde van de minister van Leefmilieu en als voorzitter van een interkabinetenstuurgroep geïntegreerd kustzonebeheer;
- het Vlaams Instituut voor de Zee vzw (VLIZ), als data- en informatiecentrum.

Wat willen we doen?

Doelstellingen

Om het geïntegreerd beheer aan de Belgische kust in goede banen te leiden heeft het coördinatiepunt volgende kerntaken voor ogen:

KERNTAKEN

ADVIES VERLENEN AAN DE ACTOREN DIE ACTIEF ZIJN IN DE KUSTZONE BIJ HET MAKEN VAN BELEIDSKEUZES EN TOEKOMSTPLANNEN

Hoe: Dit zal gebeuren door het opvolgen van nieuwe ontwikkelingen in planning en beleid, en door een bijdrage te leveren aan de advisering bij de totstandkoming ervan. Het beoogde resultaat hiervan is een betere afstemming van planning en beleid tussen de verschillende spelers aan de kust en een duurzame benadering van kustontwikkeling.

HET BEVORDEREN VAN SAMENWERKING TUSSEN BELEIDSNIVEAUS EN SECTOREN

Hoe: Via overlegvergaderingen, door maximaal te verwijzen naar initiatieven van andere niveaus of sectoren en door aan te zetten tot samenwerking.

HET OPTREDEN ALS (INTERNATIONAAL) AANSPREEKPUNT INZAKE GEÏNTEGREERD KUSTZONEBEHEER

Hoe: Het coördinatiepunt wil een centraal aanspreekpunt zijn voor de verschillende overheidsniveaus en andere spelers aan de kust en ieder individu of instantie de mogelijkheid bieden om op een centrale plaats vragen te stellen die verband houden met de kust. Doorverwijzing naar experts kan indien dit gewenst is.

HET OPVOLGEN VAN INTERNATIONALE EN EUROPESE ONTWIKKELINGEN INZAKE GEÏNTEGREERD KUSTZONEBEHEER

Hoe: Door deelname aan kustfora of andere overlegplatforms in relatie tot kustzonebeheer is het coördinatiepunt goed geplaatst om de verschillende bestuursniveaus in België op de hoogte te houden van mogelijkheden en verplichtingen inzake kustzonebeheer. Anderzijds kan veel geleerd worden uit de ervaringen van andere landen en kan via het leggen van de juiste contacten een gezamenlijke aanpak van problemen nastreefd worden indien dit wenselijk en mogelijk is.

NEVENTAKEN

Naast de kerntaken heeft het coördinatiepunt ook volgende neventaken:

BELANGRIJKE ACTIVITEITEN OPVOLGEN EN BELICHTEN DIE BIJDAGEN TOT EEN STRATEGIE VAN DUURZAME ONTWIKKELING VAN DE KUST

Hoe: Het coördinatiepunt kan de initiatiefnemers op de hoogte brengen van de rol die ze kunnen vervullen bij het uitwerken van een duurzame strategie voor de kust. Het opnemen van deze taak door het coördinatiepunt moet resulteren in een responsabilisering en aansporing van de initiatiefnemers.

DE GEGEVENS BIJHOUDEN VOOR EEN SELEKTIE VAN DUURZAAMHEIDSINDICATOREN VOOR DE KUSTZONE

Hoe: Dergelijke set van duurzaamheidsindicatoren voor de kustzone zal gedurende 2002 uitgewerkt worden. Het coördinatiepunt zal de gegevens verzamelen in samenspraak met de (overheids)diensten die erover beschikken. Het coördinatiepunt zal instaan voor het bijhouden en actualiseren van de gegevens in een databank.

EEN INVENTARIS BIJHOUDEN VAN LOPENDE EN NIEUWE PROJECTEN EN INITIATIEVEN IN DE KUSTZONE

Hoe: Via contacten en overlegvergaderingen probeert het coördinatiepunt een zo volledig mogelijk zicht te houden op alle projecten en initiatieven in de kustzone. Hiervoor zal de medewerking vereist zijn van alle betrokken particuliere actoren en overheden. Dit betekent niet dat het coördinatiepunt alle projecten van nabij zal kunnen opvolgen (bv. door te zetelen in commissies en stuurgroepen).

GERICHTE STUDIES LATEN UITVOEREN

Hoe: Indien in overleg met de overleggroep of interkabinetenstuurgroep besloten wordt gerichte studies te laten uitvoeren om tegemoet te komen aan specifieke vragen, zal het coördinatiepunt de studies uitbesteden en opvolgen

COMMUNICEREN OVER GEÏNTEGREERD BEHEER AAN DE KUST: om te komen tot duurzaam beheer van de kustzone en een succesvolle implementatie ervan, moeten alle belanghebbenden zich bewust zijn van de noodzaak van een gezamenlijke aanpak. Verder moeten ze zich betrokken voelen bij de problematiek en het werken aan een oplossing. Communicatie en participatie (betrokkenheid) zijn hierbij onmisbare instrumenten.

Hoe: Dit kan bijvoorbeeld via informatieverstrekking aan de bevolking (aan de hand van nieuwsbrieven, studiedagen, workshops, educatieve activiteiten, ...), popularisering van wetenschappelijke informatie en sensibilisering.

Enkele definities

De kustzone wordt in de Ecosysteemvisie voor de Vlaamse kust gedefinieerd als 'een ecologisch functioneel samenhangend gebied, bestaande uit het strand, het slik, het schor, het duin en de voor natuurherstel en -ontwikkeling in duin en polder belangrijke poldergebieden'. Er wordt in dit project geopteerd voor een flexibele interpretatie van deze definitie, en ook het mariene milieu wordt als onderdeel van de kustzone beschouwd.

Geïntegreerd kustzonebeheer wordt gedefinieerd als 'een voortdurend proces met als algemene doelstelling de verwezenlijking van duurzame ontwikkeling in de kustzone door middel van een optimaal beheer van de menselijke activiteiten in deze zone, teneinde de toestand van het kustmilieu te verbeteren en zijn diversiteit te handhaven' (Europese Commissie).

Duurzame ontwikkeling is 'die ontwikkeling die gericht is op bevrediging van de noden van het heden zonder deze van de komende generaties in het gedrang te brengen, en waarvan de realisatie een veranderingsproces vergt waarin het gebruik van hulpbronnen, de bestemming van investeringen, de gerichtheid van technologische ontwikkeling en institutionele veranderingen worden afgestemd op zowel toekomstige als huidige behoeften' (Brundtland-rapport, 1987)

Gangbare afkortingen

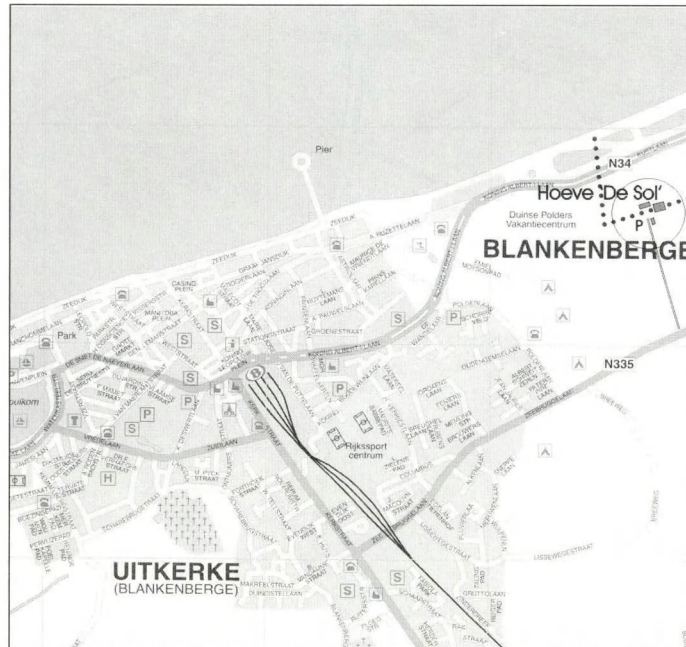
GKZB = geïntegreerd kustzone- of beheer
GBKG = geïntegreerd beheer van kustgebieden

ICZM = Integrated Coastal Zone Management

Blankenberge, 1 juni 2004

Voorstelling van verschillende initiatieven
in verband met speelruimte aan de kust

De gouverneur, de gedeputeerden en de provinciegriffier van West-Vlaanderen hebben het genoegen u uit te nodigen naar de

Voorstelling van verschillende initiatieven in verband met speelruimte aan de kust

op dinsdag 1 juni 2004 om 10.30 uur.

Feesttent aan de oude boerderij in het Zeebos, Zeebruggelaan 162 in Blankenberge⁽¹⁾.

In een land met een hoge mate van verstedelijking en bevolkingsconcentratie wordt 'ruimte voor de jeugd' een steeds nijpender probleem, naast natuurbehoud en recreatieruimte voor allen. Het grote speelgebied van zee, strand en duinen wacht om betreden en bespeeld te worden door tal van kinder- en grotere voetjes. Het vormt een uitdaging om ook anderen van dit terrein te laten genieten. De provincie West-Vlaanderen bracht de kustgemeenten samen en uit deze 'ronde tafel'-gesprekken groeiden een aantal initiatieven, waarvan het avontuurlijk speelterrein in het Zeebos en een poster omtrent 'spelen aan zee' er een paar van zijn. Wat kan of mag nog aan onze kust? Waarom worden duinen afgesloten? De voorstelling op 1 juni zal een overzicht bieden van het totale proces en de diverse projecten voor de toekomst.

¹ Situatieplan op keerzijde

10.30 uur

Samenkomst in de feesttent in het Zeebos

10.45 uur

Toespraken door de heer Dirk De fauw, gedeputeerde voor Welzijn en Jeugd, omtrent spelen, duinen en speelduinen en de heer Jan Durnez, gedeputeerde voor Milieu, Natuur en Landschappen, omtrent de aanleg van een zee-speel-bos en wat er aan vooraf ging.

Unieke fotomomenten bij de officiële start van de aanleg van het speelterrein.

11.15 uur

Receptie aangeboden door de provincie West-Vlaanderen en verkennen van het terrein

De heer en/of⁽¹⁾ mevrouw _____

Functie _____

Instelling _____

Adres _____

zal/zullen⁽¹⁾ aanwezig zijn op de voorstelling initiatieven in verband met speelruimte aan de kust op dinsdag 1 juni 2004 om 10.30 uur in de Feesttent aan de oude boerderij in het Zeebos in Blankenberge.

Datum _____

Handtekening

(1) schrappen wat niet van toepassing is
Fax 050 40 31 20 • e-mail isabel.depovere@west-vlaanderen.be

Graag antwoord vóór 27 mei a.s.
Wie belet is, hoeft niet te antwoorden.

┌ ┐

frankeren

└ ┘

Provincie West-Vlaanderen
Promotie en Onthaal
Koning Leopold III-laan 41
B-8200 Sint-Andries

WE GAAN NAAR ZEE

Spring! Graaf! Rol! Sluip! Ren! Rust! Geniet! Zoek!... Zee, strand en duinen zijn een ideale speelruimte! Vooral als je rekening houdt met hun specifieke kenmerken. Elke activiteit heeft een ideale plaats om voluit te gaan. Wat doe je best waar, en wat doe je beter niet? Zoek in deze poster maar uit wat de mogelijkheden zijn en waar de angettjes liggen! En... grijp de uitdaging aan om creatief deze waardevolle speelruimte te benutten.

Provinciale Jeugdendienst, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Brugge
www.west-vlaanderen.be/jeugd

Wil je meer weten over duurzaam kustbeheer, surf dan naar www.kustbeheer.be

DE KUST

Kwestie van evenwicht!

Onze kust heeft een rijke natuur. Ze is ook zeer aantrekkelijk voor economische activiteiten zoals havenindustrie, toerisme, visserij... Het is er bovendien prettig wonen en werken.

Om al deze belangen hun kans te geven en tegelijkertijd het kustmilieu te verbeteren, is er werk aan de winkel. Samen kunnen we het evenwicht bewaren tussen de sociale, economische en ecologische aspecten van onze kust. Met als doel: een duurzame ontwikkeling in het hele kustgebied. Een uitdaging voor elk van ons, want op termijn worden we er allemaal beter van.

Laten we samen in zee gaan, voor een duurzame ontwikkeling van onze kust.

Meer info?
www.kustbeheer.be
of bel 059-34 21 47

Een leuke attentie voor jou!
Haal onze set verrassende postkaarten op in een bibliotheek, cultureel centrum of museum in de buurt.